

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Електронне видання

ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з навчальної дисципліни
«Проблеми правозастосування (професійно-практичні компетентності),
цивільне процесуальне право України»

Харків
2025

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

Електронне видання

**ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з навчальної дисципліни
«Проблеми правозастосування (професійно-практичні компетентності),
Цивільне процесуальне право України»**

*для студентів 2 курсу денної форми навчання
другого (магістерського) освітньо-кваліфікаційного рівня
галузі знань D8 «Право»
спеціальності D8 «Право»*

**Харків
2025**

1. ВСТУП

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти комплексу фахових компетентностей, визначених національними стандартами, що забезпечують здатність до ефективного виконання професійних завдань за обраною спеціальністю.

Дисципліна спрямована на оволодіння знаннями та вміннями, набутими під час вивчення дисципліни цивільний процес, розвиток навичок практичного застосування цивільно процесуальних норм, формування професійного світогляду та завершення процесу професійного самовизначення. Особлива увага приділяється набуттю первинного практичного досвіду, необхідного для успішного початку професійної діяльності, опануванню сучасних методів тестування та правил їх проведення, а також виробленню вмінь інтерпретувати зміст тестових завдань та розв'язувати кейси, складені з актуальних правових ситуацій.

Практичні заняття побудовані на основі фабул, які є описом фактичних обставин певних ситуацій, до яких пропонується до шести тестових завдань різних типів.

Типи тестових завдань:

- 1) завдання, що мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний;
- 2) завдання, що мають по сім варіантів відповідей, серед яких лише три правильні (правильна відповідь на тест зараховується у випадку обрання всіх трьох вірних варіантів відповіді);
- 3) завдання, що потребують визначення послідовності / пріоритетності;
- 4) завдання, що потребують визначення відповідності.

Така форма роботи забезпечує комплексне формування професійних компетентностей та розвиток умінь, необхідних для вирішення практичних завдань у правовій сфері.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Проблеми правозастосування (професійно-практичні компетентності), цивільне процесуальне право України»

Тема 1. Предметна, суб'єктна, інстанційна й територіальна цивільна юрисдикція (2 години).

Тема 2. Ефективність представництва для захисту прав, свобод та інтересів у порядку цивільного судочинства (2 години).

Тема 3. Позовне провадження: практичні проблеми розгляду і вирішення цивільних справ (4 години).

Тема 4. Особливості розгляду цивільних справ у порядку окремого й наказного провадження (2 години).

Тема 5. Перегляд судових рішень у цивільних справах (4 години).

ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Т е м а 1. Предметна, суб'єктна, інстанційна й територіальна цивільна юрисдикція.

Питання для обговорення

1. Поняття «цивільна юрисдикція», її види.
2. Предметна і суб'єктна юрисдикція, критерії розмежування справ, що розглядаються в порядку цивільного, господарського та адміністративного судочинства. Наслідки недотримання правил предметної та суб'єктної юрисдикції.
3. Інстанційна юрисдикція. Наслідки недотримання правил інстанційної юрисдикції.
4. Територіальна юрисдикція (підсудність) та її види. Наслідки недотримання правил територіальної юрисдикції (підсудності).

Фабула 1.

Суддя Криворізького районного суду Дніпропетровської області відкрив провадження по справі за позовом Малишева до товариства з обмеженою відповідальністю «Тревел Профешенел Груп» про захист прав споживачів,

про відшкодування збитків, завданих невиконанням умов договору про надання туристичних послуг та моральної шкоди. Позовна заява подана до суду за місцем проживання позивача.

ТОВ «Тревел Профешенел Груп» звернулось до цього суду з зустрічним позовом про розірвання договору про надання туристичних послуг.

Оскільки зустрічний позов відповідав вимогам статті 193 ЦПК, суддя прийняв зустрічний позов до спільного розгляду з первісним позовом.

1) Яке правило територіальної юрисдикції (підсудності) було застосовано щодо позивача?

1. Підсудності за ухвалою суду.
2. Альтернативної підсудності.
3. Виключної підсудності.
4. Загальної територіальної підсудності.

2) Яке правило територіальної юрисдикції (підсудності) було застосовано щодо зустрічного позову відповідача?

1. Підсудності за ухвалою суду.
2. Альтернативної підсудності.
3. Виключної підсудності.
4. Загальної територіальної підсудності.

3) Які види підсудності НЕ існують?

1. Підсудність за ухвалою суду.
2. Альтернативна підсудність.
3. Умовна підсудність.
4. Загальна територіальна підсудність.

4) Зустрічний позов має такі ознаки:

1. Має самостійний характер.
2. Не може розглядатися без первісного позову.
3. Є засобом захисту відповідача.
4. Передбачає можливість спростування первісного позову.
5. Не пов'язаний із територіальною юрисдикцією первісного позову.
6. Подається синхронно з первісним позовом.
7. Обов'язково має майновий характер.

5) Дайте правильну послідовність ознак юрисдикційності:

1. Відсутність третейської угоди між сторонами.
2. Суб'єктний склад справи.
3. Вказівка в законі
4. Характер правовідносин.

6) В якому акті розкриваються особливості цивільної юрисдикції:

1. В Конституції України.
2. В Цивільному процесуальному кодексі України.
3. В Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
4. В Цивільному кодексі України.

Фабула 2.

Савченко П. звернувся з позовом до Холодного М. про витребування свого автомобіля марки Toyota Camry з чужого незаконного володіння. Автомобіль був викрадений у нього і через рік знайдений органами поліції у відповідача. Суд відкрив провадження у справі. У відзиві на позовну заяву відповідач заявив, що цей автомобіль він придбав у Бондаренко А., надавши відповідні документи. За день до першого засідання по справі до суду надійшла позовна заява від страхової компанії «Зевс-страхування», в якій компанія просить допустити її до участі у справі як третю особу, яка заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору. В обґрунтування своєї позиції страхова компанія заявила, що автомобіль Toyota Camry був застрахований Савченко П. і після його викрадення йому страховою компанією була виплачена його вартість, після чого згідно з умовами договору всі майнові права на автомобіль в разі його знайдення перейшли до страхової компанії. Суд допустив страхову компанію до участі у справі як третю особу, яка заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору.

1) Яке правило територіальної юрисдикції (підсудності) було застосовано щодо третьої особи?

1. Підсудності за ухвалою суду.
2. Альтернативної підсудності.
3. Виключної підсудності.
4. Загальної територіальної підсудності.

2) За даною фабулою позивачем реалізоване правило:

1. Договірної юрисдикції.
2. Умовної юрисдикції.
3. Імперативної юрисдикції.
4. Альтернативної юрисдикції.

3) Чинним законодавством Не передбачена:

1. Договірна юрисдикція.
2. Умовна юрисдикція.

3. Імперативна юрисдикція.
4. Альтернативна юрисдикція.

4) Позов третьої особи має такі ознаки:

1. Має самостійний характер.
2. Не може розглядатися без первісного позову.
3. Є засобом захисту інтересів третьої особи.
4. Передбачає можливість спростування первісного позову.
5. Не пов'язаний із територіальною юрисдикцією первісного позову.
6. Подається синхронно з первісним позовом.
7. Обов'язково має майновий характер.

5) Оберіть відповідність видів юрисдикції до їх визначень:

1. Предметна та суб'єктна юрисдикція
2. Інстанційна юрисдикція
3. Територіальна юрисдикція (підсудність)

А. Характеризує обсяг повноважень судових органів з точки зору видів діяльності, їх функцій.

Б. Розмежовує компетенцію загальних та спеціалізованих судів

В. Повноваження суду щодо здійснення правосуддя у цивільних справах на певній території

6) В якому акті розкриваються особливості цивільної юрисдикції:

1. В Конституції України.
2. В Цивільному процесуальному кодексі України.
3. В Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
4. В Цивільному кодексі України.

Фабула 3.

У межах виконавчого провадження на автомобіль Бондарчука було накладено арешт, проте після закінчення виконавчого провадження державний виконавець не зняв накладений арешт. Бондарчук звернувся до державного виконавця з вимогою зняти арешт, проте виконавець вказав, що поза межами існуючого виконавчого провадження не може цього здійснити. Тоді Бондарчук звернувся до начальника Державної виконавчої служби з вимогою тотожною вимогою про зняття арешту, на що отримав аналогічну відмову.

У зв'язку з ситуацією, що склалася, Бондарчук змушений був звернутися до Окружного адміністративного суду зі скаргою на дії (бездіяльність) державного виконавця та начальника Державної виконавчої служби. Проте суд відмовив йому у відкритті провадження в порядку адміністративного судочинства, вказавши, що дії (бездіяльність) державного виконавця мають бути оскаржені до того суду, який видав виконавчий лист. Звернувшись до Богунського районного суду в порядку ЦПК, він також отримав відмову у відкритті позовного провадження в порядку цивільного судочинства. В обґрунтування відмови у відкритті провадження суд наголошував, що виконавче провадження вже закінчене, Бондарчук не є стороною виконавчого провадження, а отже оскаржувати бездіяльність державного виконавця потрібно саме до адміністративного суду.

Фактично отримавши відмову у доступі до суду та захисті його порушених прав, Бондарчук звернувся по правову допомогу. Під час консультації в адвокатському об'єднанні «Справедливість» йому порадили подати в порядку цивільного судочинства позовну заяву про зняття арешту з майна. Проте суд знову відмовив у відкритті провадження на тій підставі, що особа, яка була боржником у виконавчому провадженні, не може бути позивачем у справі про зняття арешту з майна. У мотивувальній частині ухвали зазначалося, що позивачами у таких справах можуть бути лише особи, які не були сторонами виконавчого провадження, але на майно яких накладено арешт.

1) Скарги на дії виконавців, що виконують рішення загального суду, подаються до:

1. Адміністративного суду.
2. Загального суду.
3. Господарського суду.
4. Вищого антикорупційного суду.

2) Скарги на дії виконавців, що виконують рішення господарського суду, подаються до:

1. Адміністративного суду.
2. Загального суду.
3. Господарського суду.
4. Вищого антикорупційного суду.

3) Скарги на дії виконавців, що виконують рішення адміністративного суду, подаються до:

1. Адміністративного суду.
2. Загального суду.
3. Господарського суду.
4. Вищого антикорупційного суду.

4) Скарги на дії виконавців, що виконують рішення суду, можуть розглядатись:

1. В адміністративних судах.
2. В загальних судах.
3. В рамках врегулювання спору за участю судді.
4. У Вищому антикорупційному суді.
5. В третейських судах.
6. В рамках медіативних процедур.
7. В господарських судах.

5) Юридичні підстави для оскарження дій виконавця розвиваються в наступній послідовності:

1. Видача виконавчого документа.
2. Набрання законної сили рішенням суду.
3. Дія (бездіяльність) або рішення виконавця.
4. Пред'явлення виконавчого документа до виконання.

6) В якому нормативному акті розкривається зміст арешту майна боржника:

1. В Цивільному кодексі України.
2. В Законі України «Про виконавче провадження».
3. В Господарському кодексі України.
4. В Цивільному процесуальному кодексі України.

Фабула 4.

Шварц 29 липня 2018 р. звернувся до суду з позовом, у якому просив визнати виконавчий напис, вчинений 10 листопада 2017 р., приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу зареєстрований в реєстрі за № 20708, про стягнення з позивача на користь ПАТ КБ Приватбанк грошових коштів у сумі 182586 грн. 81 коп., у тому числі заборгованість: за тілом кредиту – 14305 грн. 80 коп.; за відсотками – 155380 грн. 19 коп.; з пені та комісії – 3730 грн. 02 коп.; по штрафам (фіксована частина) – 500 грн. 00 коп.; по штрафам (відсоток від суми заборгованості) – 8670 грн. 80 коп., не сплачених у строк відповідно до умов кредитного договору від 7 вересня

2011 р., таким, що не підлягає виконанню.

Позивач вважає, що цей виконавчий напис є незаконним та таким, що не підлягає виконанню, у зв'язку з тим, що приватний нотаріус вчинив його вже після закінчення трирічного строку з дня виникнення у відповідача права вимоги стягнення вказаної заборгованості. За виконавчим написом строк, за який проводиться стягнення, складає 2215 днів, а саме з 7 вересня 2011 р. по 30 вересня 2017 р., тобто строк стягнення перевищує шість років.

Позивач разом із позовною заявою подав клопотання про витребування доказів, згідно із вимогами статей 83, 84 ЦПК України, а саме: витребувати у приватного нотаріуса копії документів, наданих йому ПАТ КБ «Приватбанк», що стали підставою для вчинення виконавчого напису від 10 листопада 2017 р., зареєстрованого в реєстрі за № 20708; копію виконавчого напису нотаріуса від 10 листопада 2017 р., зареєстрованого в реєстрі за № 20708, чи документа, на якому його вчинено, а також витребувати з ПАТ КБ «Приватбанк» кредитний договір від 7 вересня 2011 р. разом з умовами та правилами до нього.

1) Завдання, що має чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний.

Виконавчий напис нотаріуса:

1. Може бути виданий у випадках, передбачених законом.
2. Може бути виданий в будь-якому випадку, коли заборгованість підтверджується документально.
3. Може бути виданий у разі підтвердження заборгованості.
4. Може бути виданий у разі визнання заборгованості боржником.

2) Виконавчий напис нотаріуса:

1. Посвідчується управлінням юстиції регіону.
2. Передбачає видачу виконавчого документа.
3. Посвідчується судом.
4. Є виконавчим документом.

3) Видача виконавчого напису нотаріуса є проявом:

1. Імперативної юрисдикції.
2. Договірної юрисдикції.
3. Умовної юрисдикції.
4. Альтернативної юрисдикції.

4) Виконавчий напис нотаріуса можна оскаржити шляхом:

1. Зверненням до суду.
2. Зверненням до третейського суду.
3. Звернення до суду з позовом до стягувача.
4. Звернення до суду із скаргою.
5. Звернення до суду з адміністративним позовом.
6. Звернення до суду з позовною вимогою.
7. Зверненням до суду до Міністерства юстиції України.

5) Юридичні підстави для оскарження виконавчого напису нотаріуса розвиваються в наступній послідовності:

1. Вчинення виконавчого напису.
2. Виникнення заборгованості.
3. Звернення кредитора до нотаріуса.
4. Укладання договору між сторонами.

6) Завдання, що потребує визначення відповідності.

В якому нормативному акті розкривається зміст виконавчого напису нотаріуса:

1. В Цивільному кодексі України.
2. В Законі України «Про виконавче провадження».
3. В Законі України «Про нотаріат».
4. В Цивільному процесуальному кодексі України.

Фабула 5

У листопаді 2019 р. Ключко звернувся до суду із заявою, в якій просив поновити строк на подання заяви про скасування рішення третейського суду як такий, що пропущений з поважних причин, та скасувати рішення Постійно діючого третейського суду при Торгово-промисловій палаті України від 29 березня 2013 р. у справі за позовом ПАТ «Альфа-Банк» до Ключка про стягнення боргу за кредитним договором.

Ухвалою судді Новозаводського районного суду м. Чернігова від 22 лютого 2019 р. у задоволенні заяви Ключка про поновлення строку на оскарження рішення Постійно діючого третейського суду при Торгово-промисловій палаті України від 29 березня 2013 р. у справі № 1077-6/249/13 відмовлено. Заяву Ключка про скасування рішення третейського суду повернуто.

В апеляційній скарзі Ключко просив скасувати зазначену ухвалу через її постановлення з порушенням норм матеріального і процесуального права, а справу направити для подальшого розгляду до Новозаводського районного

суду м. Чернігова. Зазначав, що висновки суду не відповідають дійсності та чинному законодавству, оскільки з матеріалами цивільної справи за заявою банку про видачу виконавчого листа на підставі рішення третейського суду знайомився не він особисто, а його представник, при цьому примірник рішення Постійно діючого третейського суду при Торгово-промисловій палаті України від 29 березня 2013 р. було отримано ним лише 10 листопада 2018 р., а отже, строк на оскарження вищенаведеного рішення третейського суду належить обраховувати саме з моменту отримання його копії.

Відмовляючи Ключку в задоволенні заяви про поновлення строку на подання заяви про скасування рішення третейського суду, суд першої інстанції виходив з того, що в матеріалах справи № 6-2759/13 за заявою ПАТ «Альфа-банк» про видачу виконавчого листа на підставі рішення третейського суду, яке оскаржується Ключком, є заява його представника від 10 липня 2015 р. про ознайомлення з матеріалами справи та зняття фотокопій. У цей же день представник ознайомився з матеріалами справи, про що свідчить його підпис. Крім того, Ключком безпосередньо до Новозаводського районного суду м. Чернігова 29 травня 2019 р. було подано апеляційну скаргу на ухвалу від 19 серпня 2013 р. цього ж суду, що також підтверджує особисту обізнаність про існування оскаржуваного рішення третейського суду.

1) Базовою передумовою реалізації третейським судом своїх повноважень є:

1. Характер спору між сторонами.
2. Наявність третейської угоди.
3. Регламент третейського суду.
4. Повноваження третейських суддів.

2) Рішення третейського суду:

1. Є виконавчим документом.
2. Виконується на підставі виконавчого документа, виданого компетентним судом.
3. Виконується на підставі судового наказу.
4. Виконується на підставі виконавчого документа, що видається третейським судом.

3) Реалізація третейським судом своїх повноважень є проявом:

1. Імперативної юрисдикції.
2. Договірної юрисдикції.

3. Альтернативної юрисдикції.
4. Умовної юрисдикції.

4) Рішення третейського суду можна оскаржити шляхом:

1. Звернення до суду.
2. Зверненням до суду до Міністерства юстиції України.
3. Зверненням до третейського суду.
4. Звернення до суду із скаргою.
5. Звернення до суду з адміністративним позовом.
6. Звернення до компетентного суду з заявою про скасування рішення третейського суду.
7. Звернення до суду з позовною вимогою при визнання недійсною третейської угоди.

5) Юридичні підстави для оскарження рішення третейського суду розвиваються в наступній послідовності:

1. Проголошення рішення у справі.
2. Розгляд справи третейським судом.
3. Укладання третейського договору між сторонами.
4. Набрання рішенням законної сили.

6) В якому нормативному акті розкривається зміст виконавчого листа на виконання рішення третейського суду:

1. В Цивільному кодексі України.
2. В Законі України «Про виконавче провадження».
3. В Законі України «Про третейські суди».
4. В Цивільному процесуальному кодексі України.

Фабула 6.

У вересні 2016 р. Афанасьєв П. В. звернувся до Приморського районного суду м. Одеси з позовом до Афанасьєвої О. А. та Підлісного А. І. про визнання недійсним правочину та поділ спільного майна подружжя. Позивач зазначав, що з 17 вересня 2005 р. до 1 вересня 2016 р. перебував у шлюбі з відповідачкою. За час шлюбу ними придбано легковий автомобіль та квартиру. Відповідачка самовільно, без його згоди, продала спірний автомобіль своєму батьку – відповідачу по справі Підлісному А. І. Позивач просив визнати недійсним договір купівлі-продажу легкового автомобіля та провести поділ нерухомого майна: виділити відповідачці квартиру; вирішити питання про сплату грошової компенсації за частку у вартості спільно

нажитого майна; виділити йому у власність спірний автомобіль та вирішити питання про виплату ним грошової компенсації за частку автомобіля на депозитний рахунок суду.

Афанасьєва О. А., у свою чергу, звернулася до суду із зустрічним позовом про поділ майна подружжя. Як позивачка вона просила розділити спільне майно подружжя, виділивши їй у власність будівельні матеріали на суму 100000 грн., придбані за час шлюбу; виділити чоловікові у власність квартиру; вирішити питання про стягнення грошової компенсації у разі встановлення відхилення від рівності часток подружжя.

Під час попереднього судового засідання сторони виявили бажання передати справу на розгляд медіатору, проте суддя постановила ухвалу про відмову у передачі справи на вирішення за допомогою процедури медіації та продовження розгляду справи, мотивуючи недоцільність проведення медіації складністю справи.

1) Медіативні процедури це:

1. Процедури врегулювання спору за допомогою незалежного посередника.
2. Процедури врегулювання спору за виключної участі сторін.
3. Процедури врегулювання спору за участю адвокатів.
4. Процедури врегулювання спору за участю суду.

2) Медіативні процедури в цивільному процесі:

1. Не мають формального обмеження за колом справ.
2. Мають формальні обмеження за колом справ.
3. Можуть бути застосовані у будь-якій справі.
4. Не можуть бути застосовані в деяких справах, виходячи з їх правової природи.

3) Медіативні процедури реалізуються в контексті:

1. Імперативної юрисдикції.
2. Договірної юрисдикції.
3. Умовної юрисдикції.
4. Альтернативної юрисдикції.

4) Медіативні процедури передбачають:

1. Пропозицію суду щодо кандидатури медіатора.
2. Бажання сторін спору на укладення угоди.
3. Можливість компромісу, що ґрунтується на характері угоди.

4. Згоду суду на участь медіатора у справі.
5. Узгодження з судом кандидатури медіатора.
6. Наявність незалежного посередника.
7. Наявність медіаторів, що входять до складу апарату суду.

5) Юридичні підстави для реалізації медіатором своїх повноважень розвиваються в наступній послідовності:

1. Укладення мирової угоди за допомогою медіатора.
2. Виникнення спору між сторонами.
3. Виникнення правовідносин між сторонами.
4. Звернення до медіатора.
5. Звернення до суду з позовом.

6) Виконання мирової угоди, укладеної за допомогою медіатора, регулюється:

1. Законом України «Про медіацію».
2. Цивільним кодексом України.
3. Законом України «Про виконавче провадження».
4. Цивільним процесуальним кодексом України.

Фабула 7.

Суддею загального місцевого суду 15 лютого 2020 р. відкрите провадження у справі за позовною заявою Прохорова В.А. до Прохорової Ж.В. про визнання права власності на квартиру. Заперечуючи вимоги позивача, з самостійною позовною заявою до суду звернувся Прохоров Т.Т., який був допущений судом у справу, як третя особа, яка заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору. У підготовчому засіданні, що проводилося 30 березня 2020 р., суддя порадив сторонам укласти мирову угоду, та запропонував проект цієї угоди. Позивач та відповідач, порадившись зі своїми представниками, заявили клопотання про застосування процедури врегулювання спору за участі судді. Третя особа Прохоров Т.Т., заперечував можливість укладення між сторонами мирової угоди, оскільки вбачав, що в такий спосіб сторони намагаються затягнути розгляд справи, а також, що у разі укладення мирової угоди будуть порушені його права. Суд своєю ухвалою задовольнив клопотання сторін та зупинив провадження у справі, одночасно розпочавши процедуру врегулювання спору за участю судді. Наразі у задоволенні клопотання третьої особи суд відмовив, у зв'язку з його необґрунтованістю.

1) Врегулювання спору за участю судді має на меті:

1. Допомогу сторонам справи у досягненні мирової угоди.
2. Імперативне застосування норм права.
3. Допомогу сторонам, якщо їм не зміг допомогти медіатор.
4. Пільги під час виконавчих процедур.

2) Врегулювання спору за участю судді реалізується в контексті:

1. Договірної юрисдикції.
2. Імперативної юрисдикції.
3. Умовної юрисдикції.
4. Альтеративної юрисдикції.

3) Врегулювання спору за участю судді є можливим:

1. В будь-якому провадженні.
2. В позовному провадженні.
3. В окремому провадженні.
4. В наказному провадженні.

4) Врегулювання спору за участю судді передбачає:

1. Захист інтересів малолітніх осіб в справі.
2. Пропозицію судді щодо врегулювання спору.
3. Згоду сторін на врегулювання спору за участю судді.
4. Обов'язковий майновий характер спору.
5. Наявність у судді досвіду роботи медіатором.
6. Наявність у судді досвіду роботи адвокатом.
7. Наявність відкритої справи.

5) Юридичні підстави для реалізації суддею своїх повноважень щодо врегулювання спору розвиваються в наступній послідовності:

1. Виникнення правовідносин між сторонами.
2. Звернення до судді з проханням врегулювати спір.
3. Звернення до суду з позовом.
4. Виникнення спору між сторонами.
5. Укладення мирової угоди між сторонами.

6) Виконання мирової угоди, укладеної за допомогою судді, регулюється:

1. Законом України «Про медіацію».

2. Цивільним кодексом України.
3. Законом України «Про виконавче провадження».
4. Цивільним процесуальним кодексом України.

Фабула 8.

Титаренко звернувся до Червонозаводського районного суду м. Харкова з позовом до Харківської міської ради про відшкодування збитків, пов'язаних із знесенням належної йому будівлі для суспільних потреб, що виникла внаслідок прокладення нових транспортних шляхів у місті.

Суддя Червонозаводського районного суду м. Харкова відмовив у відкритті провадження по справі, оскільки відповідно до Кодексу адміністративного судочинства України такі справи розглядаються в адміністративних судах за правилами адміністративного судочинства.

Титаренко оскаржив ухвалу суду про відмову у відкритті провадження до апеляційного суду. В скарзі Титаренко зазначив, що питання, з приводу яких виник спір, регулюються цивільним законодавством, не є публічно-правовим спором і повинні розглядатися в загальному суді.

1) Спори щодо вилучення або примусового відчуження майна для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності розглядаються:

1. Загальними судами.
2. Господарськими судами.
3. Адміністративними судами.
4. Загальними або господарськими судами в залежності від позивача.

2) В адміністративному судочинстві розгляд справ можливий:

1. Лише в загальному позовному провадженні.
2. В загальному та спрощеному позовному провадженні.
3. В окремому провадженні.
4. В наказному провадженні.

3) Адміністративне судочинство розглядається в контексті реалізації:

1. Імперативної юрисдикції.
2. Договірної юрисдикції.
3. Умовної юрисдикції.
4. Альтернативної юрисдикції.

4) Критеріями для визначення юрисдикції адміністративного суду є:

1. Суб'єктний склад учасників справи.
2. Ухвала загального чи господарського суду про відмову у відкритті провадження у справі у зв'язку з неправильно визначеною юрисдикцією справи.
3. Пряма вказівка КАСУ.
4. Відповідачем є особа публічного права.
5. Позивачем є особа публічного права.
6. Договір про визначення юрисдикції справи.
7. Характер спірних правовідносин.

5) Дайте правильну послідовність ознак адміністративної юрисдикційності:

1. Характер правовідносин.
2. Суб'єктний склад справи.
3. Пряма вказівка КАСУ.

6) Завдання, що потребує визначення відповідності.

В якому акті розкриваються особливості адміністративної юрисдикції:

1. В Конституції України.
2. В Кодексі адміністративного судочинства України.
3. В Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
4. В Господарському кодексі України.

Фабула 9.

Тищенко звернувся до Київського районного суду м. Харкова з позовом до ТОВ «Електросила» про оскарження рішень загальних зборів про розподіл дивідендів за результатами діяльності.

Суддя Київського районного суду м. Харкова відмовив у відкритті провадження по справі, посилаючись на те, що даний спір може бути розглянутий у господарському суді.

Після звернення позивача до Господарського суду Харківської області справа в цьому суді була відкрита і позов був задоволений частково.

1) Спори між учасником господарського товариства та товариством щодо виплати дивідендів розглядаються:

1. Загальними судами.
2. Господарськими судами.
3. Адміністративними судами.
4. Загальними або господарськими судами в залежності від позивача.

2) Розгляд справи в рамках заявленої фабули є проявом:

1. Договірної юрисдикції.
2. Альтернативної юрисдикції.
3. Імперативної юрисдикції.
4. Умовної юрисдикції.

3) Зазначений у фабулі спір може бути розглянутий:

1. В господарському суді.
2. В адміністративному суді.
3. В загальному суді.
4. В третейському суді.

4) Позов з корпоративних відносин має такі ознаки:

1. Суб'єктами спору можуть бути фізичні та юридичні особи.
2. Розглядається в режимі наказного провадження.
3. Рішення суду впливає на обсяг корпоративних прав учасників спору.
4. Не передбачає можливість зустрічного позову.
5. Між суб'єктами спору існують корпоративні правовідносини.
6. Не передбачає можливість укладення мирової угоди.
7. Обов'язково має майновий характер.

5) Дайте правильну послідовність ознак юрисдикційності:

1. Відсутність третейської угоди між сторонами.
2. Суб'єктний склад справи.
3. Характер правовідносин.

6) Завдання, що потребує визначення відповідності.

В якому акті розкриваються особливості господарської юрисдикції:

1. В Конституції України.
2. В Господарському процесуальному кодексі України.
3. В Господарському кодексі України.
4. В Цивільному кодексі України.

Фабула 10.

Приватним виконавцем Федоренко виконувалось рішення суду про стягнення з ТОВ «Медичне обладнання – Офтальмологія» 257 000 грн. на користь «Альфа-банку» прострочених кредитних зобов'язань.

Під час виконавчого провадження боржник неодноразово безпідставно оскаржував дії приватного виконавця. В інтерв'ю Інтернет-виданням керівник ТОВ «Медичне обладнання – Офтальмологія» принизило відзивався про приватного виконавця Федоренко, ставив під сумнів його професійні якості.

Федоренко звернувся до господарського суду з позовом до ТОВ «Медичне обладнання – Офтальмологія» про захист ділової репутації.

1) Спори про захист ділової репутації між приватним виконавцем та ТОВ розглядаються:

1. Загальними судами.
2. Господарськими судами.
3. Адміністративними судами.
4. Загальними або господарськими судами в залежності від позивача.

2) Спир про захист ділової репутації розглядається в порядку:

1. Позовного провадження.
2. Наказного провадження.
3. Окремого провадження.
4. Адміністративного провадження.

3) За бажанням сторін спір, що впливає із фабули, може бути розглянутий на основі:

1. Договірної юрисдикції.
2. Альтернативної юрисдикції.
3. Імперативної юрисдикції.
4. Умовної юрисдикції.

4) Позов про захист ділової репутації, що розглядається в господарському суді, має такі ознаки:

1. Суб'єктами спору є суб'єкти господарювання або/чи самозайняті особи.
2. Відносини між суб'єктами спору можуть мати як договірний, так і позадоговірний характер.
3. Рішення суду впливає на обсяг суб'єктивних прав учасників спору.
4. Не передбачає можливість зустрічного позову.
5. Розглядається в режимі наказного провадження.
6. Не передбачає можливість укладення мирової угоди.
7. Не передбачає можливість відмови позивача від позову.

5) Дайте правильну послідовність ознак юрисдикційності в справах за участю самозайнятих осіб:

1. Характер правовідносин.
2. Суб'єктний склад справи.
3. Пряма вказівка в процесуальному законодавстві.

6) Завдання, що потребує визначення відповідності.

В якому законі прямо зазначається про юрисдикцію справ за участю самозайнятих осіб:

1. В Конституції України.
2. В Господарському процесуальному кодексі України.
3. В Господарському кодексі України.
4. В Цивільному процесуальному кодексі України.

Тема 2: Ефективність представництва для захисту прав, свобод та інтересів у порядку цивільного судочинства.

Питання для обговорення

1. Поняття та види процесуального представництва.
2. Склад суб'єктів, які можуть здійснювати функцію представництва у цивільному судочинстві.
3. Повноваження представників.
4. Підстави та форми участі в цивільному процесі прокурора, Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, органів державної влади, органів місцевого самоврядування та осіб, які вправі захищати інтереси інших осіб. Їх процесуальні права та обов'язки.
5. Порядок порушення цивільної справи на захист прав та охоронюваних законом інтересів інших осіб.
6. Участь органів державної влади, органів місцевого самоврядування в цивільному процесі для подання висновку у справі.
7. Порядок надання безоплатної правової допомоги у цивільному судочинстві.

Фабула 11.

Сільська рада в особі сільського голови А, звернулася до суду з позовом до Б про звільнення самовільно займаної земельної ділянки та зобов'язання знести самочинно побудовану будівлю. У судовому засіданні відповідач заявив відвід А з тих підстав, що судом задоволено клопотання про допит представника сільської ради - голови у якості свідка, у зв'язку з чим останній не може бути представником зазначеної сільської ради у цій справі. Суд дійшов висновку про обґрунтованість відповідного клопотання й задовольнив його.

1. Визначте вид процесуального представництва.

1. Статутне.
2. Договірне.
3. Добровільне.
4. Самопредставництво.

2. Яке коло процесуальних повноважень має сільський голова в суді?

1. Сторони.
2. Позивача.
3. Позивача, крім права укладати мирову угоду.
4. Лише права учасників справи.

3. Які документи повинен надати сільський голова на підтвердження своїх повноважень в суді?

1. Статут.
2. Довіреність.
3. Наказ про призначення на посаду.
4. Посвідчення сільського голови.

4. Виходячи з наведеної у фабулі категорії справи (позовних вимог) визначте, хто з вказаних осіб вправі бути представником сільської ради в суді?

1. Сільський голова, адвокат.
2. Секретар сільської ради, сільський голова.
3. Лише керівник юридичного відділу сільської ради.
4. Лише адвокат.

5. Не може бути представником в суді особа, яка бере участь у справі як:

1. Експерт.
2. Адвокат.
3. Перекладач.
4. Свідок.
5. Опікун.
6. Піклувальник.
7. Законний представник.

6. Визначте вид представництва, коли від імені органу місцевого самоврядування бере участь у справі:

- А. Керівник.
- Б. Особа, визначена відповідно до закону.
- В. Особа, визначена відповідно до положення.
- Г. Особа, визначена відповідно до трудового договору.

1. Законне.
2. Договірне.
3. Самопредставництво органу місцевого самоврядування.
4. Договірне представництво органу місцевого самоврядування.

Фабула 12.

ПАТ звернулося до місцевого суду з позовом до А, в якому просило стягнути кредитну заборгованість у розмірі 100 000 грн. Позовна заява мотивована тим, що з метою отримання банківських послуг А підписав заяву, за умовами якої отримав кредит у вигляді встановленого кредитного ліміту на картковий рахунок.

Ухвалою суду позовну заяву повернуто заявнику. Постановляючи відповідну ухвалу суд першої інстанції виходив з того, що позов підписано не керівником ПАТ, а Б, який не є адвокатом, а тому відповідно до ст. 131-2 Конституції України не уповноважена представляти інтереси банку.

Не погоджуючись з ухвалою суду ПАТ подало апеляційну скаргу, в якій, посилаючись на порушення судом норм процесуального права, просило ухвалу скасувати, а справу направити до місцевого суду для вирішення питання про відкриття провадження. Скарга мотивована тим, що ця справа є малозначною, а Б уповноважений представляти інтереси позивача ПАТ відповідно до довіреності, виданої у встановленому законом порядку.

1. Визначте вид процесуального представництва.

1. Статутне.
2. Договірне.
3. Законне.
4. Самопредставництво.

2. Визначте вид процесуального представництва, за умов що на підтвердження своїх повноважень Б надав трудовий договір та посадову інструкцію, в якій визначений його обов'язок представляти інтереси ПАТ в суді.

1. Статутне.
2. Самопредставництво.
3. Законне.

4. Договірне.

3. Хто з вказаних осіб вправі бути договірним представником у суді, якщо вимога ПАТ щодо стягнення боргу НЕ відносилася до категорії малозначних справ (малозначних спорів)?

1. Керівник юридичної особи.
2. Член виконавчого органу.
3. Юрисконсульт юридичної особи.
4. Адвокат.

4. У вчиненні яких процесуальних дій може бути обмежений представник юридичної особи за довіреністю?

1. Робити витяги та копії з матеріалами справи.
2. Одержувати копії судових рішень.
3. Визнавати позов.
4. Змінювати предмет позову.
5. Заявляти клопотання про зустрічне забезпечення.
6. Заявляти клопотання про витребування доказів.
7. Укладати мирову угоду.

5. Якими документами можуть бути підтверджені повноваження представника (представництво, самопредставництво) юридичної особи в суді?

1. Ордер адвоката.
2. Договір про надання правової допомоги.
3. Електронний ордер адвоката.
4. Електронна нотаріальна довіреність.
5. Нотаріально засвідчена довіреність фізичної особі.
6. Витяг з трудового договору (контракту).
7. Наказ про прийняття працівника-юрисконсульта на роботу.

6. Визначте вид представництва, коли від імені юридичної особи бере участь у справі:

- А. Член виконавчого органу.
- Б. Особа, визначена відповідно до закону.
- В. Особа, визначена відповідно до статуту.
- Г. Особа, визначена відповідно до трудового договору.

- 1. Законне.
- 2. Договірне.
- 3. Самопредставництво юридичної особи.
- 4. Договірне представництво юридичної особи.

Фабула 13.

А звернувся до суду з позовом в якому просив розірвати договір найму квартири з Б, В, Г, та виселити їх без надання іншого жилого приміщення. Рішенням суду позов задоволено. Не погоджуючись із вказаним рішенням адвокат Д, в інтересах Б, В, Г, звернувся до суду з апеляційною скаргою. При вирішенні питання про відкриття апеляційного провадження судом встановлено, що відповідно до ордеру, який міститься в матеріалах справи, адвокат Д уповноважений надавати правову допомогу відповідачу Б у суді першої інстанції. Повноважень представляти інтереси Б, В, Г адвокатом у апеляційному суді указаний ордер не містить. Ухвалою апеляційного суду апеляційну скаргу, повернуто адвокату.

1. Хто може здійснювати професійну правничу допомогу в цивільному процесі?

- 1. Прокурор.
- 2. Адвокат.
- 3. Суддя.

4. Усі вищезазначені особи.

2. Адвокат вправі одночасно представляти інтереси:

1. Позивача та відповідача.

2. Позивача та третьої особи на стороні позивача.

3. Позивача та третьої особи на стороні відповідача.

4. Співпозивачів.

5. Співвідповідачів.

6. Позивача та третьої особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору.

7. Відповідача та третьої особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору.

3. Договірне представництво учасників справи вправі здійснювати лише адвокат у справах:

1. Що виникають з трудових відносин.

2. У яких ціна позову не перевищує ста розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

3. У яких ціна позову перевищує двісті п'ятдесят розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

4. У справах про захист прав споживачів, ціна позову в яких не перевищує двохсот п'ятдесяти розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

4. Повноваження адвоката, як представника в суді підтверджуються:

1. Ордером адвоката.

2. Електронним ордером адвоката.

3. Договором про надання правової допомоги.

4. Дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги.

5. Посвідченням адвоката.

6. Свідоцтвом про право на заняття адвокатською діяльністю.

7. Трудовим договором (контрактом) с адвокатським об'єднанням.

5. Ордер адвоката це письмовий документ, що видається:

1. Лише адвокатським об'єднанням.

2. Лише адвокатським бюро.

3. Адвокатом, адвокатським об'єднанням, адвокатським бюро.

4. Органом (установою), уповноваженою законом на надання безоплатної правової допомоги.

6. Розмір витрат на оплату послуг адвоката залежить від:

1. Предмету позову.

2. Підстав позову.

3. Ціни позову.

4. Змісту позову.

5. Складності справи.

6. Часу, витраченого на надання послуг.

7. Провадження, у порядку якого розглядається справа.

Фабула 14.

А, діючи в інтересах неповнолітнього сина Б, звернулась до суду з позовом до сільської ради про визнання права власності на земельну ділянку (пай) в порядку спадкування за законом. Рішенням суду першої інстанції в позові відмовлено. Не погоджуючись з таким рішенням з апеляційною скаргою до апеляційного суду в інтересах Б звернувся адвокат – В. На підтвердження своїх повноважень адвокатом додано копію свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю та копію ордера про надання

правової допомоги Б. Апеляційний суд залишив скаргу без руху вбачаючи, що адвокат не надав достатніх доказів на підтвердження правомірності представництва інтересів неповнолітнього Б.

1. Визначте вид процесуального представництва в суді першої інстанції.

1. Добровільне.
2. Законне.
3. Договірне.
4. Факультативне.

2. Визначте вид процесуального представництва в суді апеляційної інстанції.

1. Обов'язкове.
2. Договірне.
3. Добровільне.
4. Необхідне.
5. Факультативне.
6. Законне.
7. Самопредставництво.

3. Які процесуальні документи повинен додатково додати адвокат на підтвердження повноважень представництва неповнолітньої особи Б?

1. Довіреність від неповнолітньої особи.
2. Договір про надання правової допомоги з неповнолітньою особою.
3. Договір про надання правової допомоги з матір'ю неповнолітньої особи.
4. Дозвіл органу опіки та піклування на здійснення представництва інтересів неповнолітньої особи.

4. Які з перелічених осіб можуть бути законними представниками неповнолітніх осіб віком від чотирнадцяти до вісімнадцяти років, а також осіб, цивільна дієздатність яких обмежена?

1. Будь-яка особа, яка досягла 18 років та має повну цивільну процесуальну дієздатність.
2. Батьки, усиновлювачі, піклувальники чи інші особи, визначені законом.
3. Адвокати.
4. Громадські організації, якщо це відповідає їх статутним завданням.

5. Яке з зазначених видів представництва може бути посвідчене наступними документами:

- А. Рішення про призначення опікуном.
 - Б. Рішення про призначення піклувальником.
 - В. Рішення про призначення охоронцем спадкового майна.
1. Обов'язкове.
 2. Договірне.
 3. Добровільне.
 4. Факультативне.

6. Законні представники можуть доручати ведення справи в суді:

1. Одному представнику.
2. Двом представникам.
3. Трьом представникам.
4. Усі перелічені варіанти.

Фабула 15.

А звернулась з позовом до Б про стягнення аліментів на утримання дитини. В судовому засіданні з'ясовано, що відповідачка рішенням

районного суду визнана недієздатною, а її опікуном призначено позивачку. Враховуючи, що відповідач не може особисто здійснювати цивільні права та виконувати обов'язки, а процесуальне законодавство забороняє одній й тій самій особі бути одночасно представником іншої особи, суд своєю ухвалою залучив до участі у справі орган опіки і піклування для вирішення питання щодо призначення опікуна.

1. Визначте мету участі органу опіки та піклування у наведеній фабулі:

1. Замінити відповідача, набувши статусу відповідача.
2. Представництво інтересів відповідача.
3. Надання висновку щодо опіки.
4. Набуття статуту опікуна.

2. Визначте підстави призначення законного представника сторони або третьої особи:

1. Відсутність під час розгляду справи у сторони, визнаної недієздатною, законного представника.
2. Неналежне виконання законним представником своїх повноважень.
3. Подання позовної заяви до суду особою, яка визнана судом недієздатною або обмеженою у цивільній дієздатності.
4. Відсутність у законного представника особи, права вести справу в суді з підстав, встановлених законом.

3. У разі призначення або заміни законного представника суд:

1. Залишає заяву без розгляду.
2. Зупиняє провадження у справі.
3. Відкладає розгляд справи.
4. Оголошує перерву у судовому засіданні.

4. Розташуйте у правильній послідовності процесуальні дії, які має вчинити суд якщо при розгляді справи буде встановлено, що малолітня особа позбавлена батьківського піклування, не має законного представника.

1. Зупиняє провадження у справі.
2. Витребує від органу опіки та піклування подання щодо особи опікуна.
3. Залучає опікуна до участі у справі, як законного представника.
4. Встановлює над малолітньою особою опіку та призначає опікуна.

5. Які з зазначених обставин є підставами для припинення представництва?

1. Скасування довіреності особою, яка її видала.
2. Хвороба особи, якій видана довіреність.
3. Відрадження особи, якій видана довіреність.
4. Повторна неявка особи, якій видана довіреність в судове засідання.
5. Смерть особи, яка видала довіреність, визнання її недієздатною або обмеження її цивільної дієздатності.
6. Смерть особи, якій видана довіреність, визнання її недієздатною або обмеження її цивільної дієздатності.
7. Відмова або визнання позову особою, якій видана довіреність.

6. Законний представник вправі доручити ведення справи в суді:

1. Виключно адвокату.
2. Адвокату, а також у встановлених законом випадках іншим особам.
3. Особі, яка має вищу юридичну освіту та є фахівцем у галузі права.
4. Представнику органу опіки та піклування.

Фабула 16.

Громадянин А в інтересах Б звернулася до суду з позовом до В про розірвання договору довічного утримання. Ухвалою місцевого суду позов залишено без руху та запропоновано А надати суду документи, які б посвідчували його повноваження як представника позивачки. На обґрунтування права звернення до суду А надав суду свідоцтвом про народження та зазначив, що є сином позивачки, яка є особою похилого віку, а тому, як законний представник, має право на подання позову у цій справі. Також посилався на положення ч. 2 ст. 172 Сімейного Кодексу України де передбачено, що повнолітні дочка, син мають право звернутися за захистом прав та інтересів непрацездатних, немічних батьків як їх законні представники, без спеціальних на те повноважень.

1. Який процесуальний статус А у цій справі?

1. Позивач.
2. Законний представник.
3. Договірний представник.
4. Особа, якому законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб.

2. Якими документом можуть бути підтвердженні повноваження А у цій справі?

1. Довіреністю.
2. Договір на представництво в суді.
3. Свідоцтво про народження.
4. Ордер адвоката.

3. У якому випадку А правомірно здійснює захист інтересів Б (позивача) в суді апеляційної інстанції?

1. А подав апеляційну скаргу після звернення з позовом до суду першої інстанції в інтересах Б (позивача).

2. А подав апеляційну скаргу, вступивши у справу в суді першої інстанції у підготовчому провадженні, що порушена за позовом Б (позивача).

3. А подав апеляційну скаргу, вступивши у справу в суді першої інстанції під час розгляду справи по суті, що порушена за позовом Б (позивача).

4. А подав апеляційну скаргу, вступивши у справу в суді апеляційної інстанції, що порушена за позовом Б (позивача).

4. Виходячи з наведеної у фабулі категорії справи (позовних вимог) визначте, хто з вказаних осіб вправі бути представником у суді?

1. Прокурор.
2. Адвокат на підставі ордеру.
3. Адвокат на підставі нотаріальної довіреності.
4. Адвокат на підставі консульської довіреності.
5. Фізична особа на підставі нотаріальної довіреності.
6. Фізична особа на підставі консульської довіреності.
7. Законний представник.

5. Яке з зазначених видів представництва виникає за наявності таких юридичних фактів:

- А. Спорідненість
- Б. Усиновлення.
- В. Встановлення опіки.
- Г. Встановлення піклування.

1. Обов'язкове.
2. Факультативне.
3. Статутне.
4. Самопредставництво.

6. Право на подання висновків у справі на виконання своїх повноважень мають:

1. Профспілки.
2. Органи державної влади на виконання своїх повноважень.
3. Громадяни, у випадках, визначених законом.
4. Прокурор.

Фабула 17.

Представник Уповноважений Верховної Ради України з прав людини звернувся до суду з позовом в інтересах малолітньої А до Б та В (батьків малолітньої) про визнання договору купівлі-продажу квартири недійсним та поновлення права власності. В обґрунтування свого звернення представник Уповноваженого зазначив, що всупереч інтересам дитини, орган опіки та піклування надав батькам згоду на продаж частини квартири, що належить малолітньої на праві власності. Водночас іншого житла на її ім'я А не придбано, внаслідок чого остання була позбавлена права власності на нерухоме майно. Крім того, орган опіки та піклування на неодноразові звернення представника Уповноваженого щодо необхідності поновлення права власності малолітньої ніяк не реагує.

1. Визначте процесуальний статус представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у наведеній фабулі.

1. Позивач.
2. Представник.
3. Особа, що сприяють здійсненню правосуддя.
4. Орган (особа), якому законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб.

2. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини в порядку цивільного судочинства може звернутися із заявою до суду на захист інтересів:

1. Фізичних осіб.
2. Суспільних інтересів.
3. Державних інтересів.
4. Лише громадян України.

3. У якій з зазначених процесуальних форм бере участь у цивільному процесі Уповноважений Верховної Ради України з прав людини?

1. Звернення з позовною заявою до суду.
2. Вступ у справу для надання висновків по суті справи
3. Вступ у справу, провадження в якій відкрито за позовом іншої особи.
4. Підготовка й направлення до суду заяв та інших матеріалів (досудове провадження).
5. Надання експертного висновку щодо порушення прав людини.
6. Витребування матеріалів справи для апеляційного оскарження.
7. Подання касаційної скарги.

4. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини може вступити у справу, провадження у якій відкрито за позовом іншої особи:

1. До закінчення підготовчого провадження
2. До початку розгляду справи по суті.
3. До початку судових дебатів.
4. На будь-якій стадії розгляду справи.

5. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини який звертатися до суду в інтересах громадянина, має процесуальні права та обов'язки:

1. Представника, з усіма правами довірителя.
2. Представника, за винятком права укласти мирову угоду.
3. Особи, в інтересах якої він діє, за винятком права укласти мирову угоду.
4. Особи, в інтересах якої він діє, за винятком права відмови від позову та визнання позову.

6. Хто з наведених органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб має право ознайомлюватися з матеріалами справи в суді та отримувати з них копії для ініціювання перегляду судових рішень у справі, розглянутої без їхньої участі?

1. Представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
2. Органи державної влади.
3. Органи місцевого самоврядування.
4. Орган опіки та піклування.

Фабула 18.

Керівник окружної прокуратури в інтересах держави та територіальної громади звернулася до суду з позовом до міської ради, громадян А та Б, про визнання незаконним й скасування рішення міської ради, скасування державного акта на право власності на земельну ділянку, державної реєстрації та зобов'язання Б. повернути земельну ділянку, у комунальну власність. Ухвалою місцевого суду, залишеною без змін ухвалою апеляційного суду, позов залишено без розгляду. Залишаючи позовну заяву без розгляду, суд першої інстанції, з яким погодився й апеляційний суд, виходив із того, що при зверненні до суду з позовом прокурором не додержано вимоги ЦПК та Закону України «Про прокуратуру», якими врегульовано умови та підстави представництва прокурором інтересів держави.

1. Прокурор вправі звернутися до суду в інтересах:

1. Громадянина.
2. Держави.
3. Громадянина, держави та суспільства.
4. Суспільства та держави.

2. У якій з зазначених процесуальних форм бере участь у цивільному процесі прокурор?

1. Звернення з позовною заявою до суду.
2. Вступ у справу для надання висновків по суті справи
3. Вступ у справу, провадження в якій відкрито за позовом іншої особи на будь-якій стадії розгляду справи
4. Вступ у справу, провадження у якій відкрито за позовом іншої особи, до початку розгляду справи по суті.
5. Надання правового висновку щодо порушених прав, які є предметом судового розгляду .
6. Досудове витребування матеріалів справи.
7. Подання апеляційної, касаційної скарги.

3. Визначте підстави участі прокурора в цивільному процесі.

1. Фізична особа через фізичний стан неспроможна самотійно захистити свої права і свободи в суді.
2. Фізична особа через недосягнення повноліття неспроможна самотійно захистити свої права і свободи в суді.
3. Фізична особа через недієздатність або обмежену дієздатність неспроможні самотійно захистити свої права і свободи в суді.
4. Фізична особа через похилий вік неспроможна самотійно захистити свої права і свободи в суді.

5. Орган державної влади (орган місцевого самоврядування) неналежним чином здійснює захист інтересів держави в суді.

6. Орган державної влади (орган місцевого самоврядування) не здійснює захист інтересів держави в суді.

7. Орган державної влади (орган місцевого самоврядування) не наділений повноваженнями самостійно здійснювати захист інтересів держави в суді.

4. Прокурор, реалізуючи в суді функцію представництва, має процесуальні права та обов'язки:

1. Представника, з усіма правами довірителя.
2. Представника, за винятком права укладати мирову угоду.
3. Особи, в інтересах якої він діє, за винятком права укладати мирову угоду.
4. Особи, в інтересах якої він діє, за винятком права відмови від позову та визнання позову.

5. У разі відсутності підстав для звернення прокурора до суду з позовом (заявою) на стадії відкриття провадження, суд:

1. Залишає позовну заяву без руху.
2. Повертає позовну заяву.
3. Відмовляє у відкритті провадження у справі.
4. Залишає заяву без розгляду.

6. Позов про визнання необґрунтованими активів та їх витребування подається до суду:

1. Прокурором.
2. Органами місцевого самоврядування
3. Органами державної влади
4. Юридичними особами.

Фабула 19.

Рішенням районного суду у позові Управління містобудування та архітектури до А про знесення самочинного будівництва та звільнення земельної ділянки відмовлено. Не погоджуючись з таким рішенням керівник окружної прокуратури в інтересах відповідача звернувся до апеляційної інстанції зі скаргою, в якій просив рішення суду першої інстанції скасувати й ухвалити нове рішення про відмову в позові. Ухвалою судді апеляційного суду скаргу прокурору повернуто. Постановляючи відповідну ухвалу суд посилався на те, що прокурор не брав участі у розгляді справи в суді першої інстанції, і не є особою, спір якої розглядається, а тому відсутні підстави для відкриття апеляційного провадження. Верховним Судом зазначена ухвала суду апеляційної інстанції скасована, прокурора допущено до участі розгляді справи в суді апеляційної інстанції. Заперечуючи обґрунтованість скарги прокурора, представник Управління містобудування відмовився від позову.

1. Визначте, у яких випадках прокурор, реалізуючи функцію представництва, вправі бути учасником апеляційного провадження.

1. Прокурор вправі звернутися з апеляційною скаргою незалежно від участі в суді першої інстанції.
2. Лише, коли прокурор брав участь у розгляді справи в суді першої інстанції.
3. Лише, коли прокурор брав участь у розгляді справи в суді першої інстанції для подання висновку на виконання своїх повноважень.
4. У всіх перелічених вище випадках.

2. Відмова органу, уповноваженого здійснювати функції держави у спірних правовідносинах, від поданого прокурором в інтересах держави позову, має наслідком:

1. Закриття судом провадження у справі.

2. Зупинення судом провадження у справі.
3. Залишення судом заяви без розгляду.
4. Не позбавляє прокурора права підтримувати позов і вимагати розгляду справи по суті.

3. Право подання позовної заяви до суду надається:

1. Прокурору окружної прокуратури.
2. Курівнику окружної прокуратури.
3. Прокурору обласної прокуратури.
4. Прокурору Офісу Генерального прокурора.

4. Право подання апеляційної чи касаційної скарги на судові рішення в цивільній справі незалежно від участі у судовому розгляді в суді першої інстанції надається:

1. Прокурору окружної прокуратури.
2. Заступнику керівника окружної прокуратури.
3. Курівнику окружної прокуратури.
4. Прокурору обласної прокуратури.
5. Заступнику керівника обласної прокуратури
6. Курівнику обласної прокуратури.
7. Прокурору Офісу Генерального прокурора.

5. Прокурор, який звернувся до суду з позовом, виступає в судових дебатах:

1. Першим.
2. Після позивача та його представника.
3. Після відповідача та його представника.
4. Останніми.

6. Суд розглядає в порядку окремого провадження справи з обов'язковою участю прокурора про:

1. Визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи.
2. Надання особі психіатричної допомоги в примусовому порядку.
3. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою чи оголошення її померлою.
4. Визнання спадщини відумерлою.

Фабула 20.

Виконавчий комітет міської ради звернувся до суду з позовом в інтересах малолітньої А до Б та В (її батьків) про позбавлення батьківських прав. В обґрунтування своїх вимог посилався на те, що сім'я, де проживала малолітня А тривалий час перебуває під соціальним супроводом. Дитина тимчасово влаштовано до притулку у зв'язку із завдання їй батьками тілесних ушкоджень, після чого було зареєстроване кримінальне провадження. У своєму відзиві представник відповідача заперечував право виконавчого комітету на звернення з позовом до суду, посилаючись, по-перше, на відсутність у цього органу належним чином підтверджених повноважень на представництво, зокрема, відсутність довіреності чи іншого належного документа. По-друге, що згідно до законодавства метою участі виконавчого комітету, як органу опіки та піклування, є подання висновків у справі, а не ініціювання цивільного процесу.

1. Визначте процесуальний статус виконавчого комітету міської ради у зазначеній фабулі .

1. Позивач.
2. Представник.
3. Орган на який законом покладено обов'язок надання висновку.

4. Орган (особа), якому законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб.

2. У якій з зазначених процесуальних форм бере участь у цивільному процесі органи державної влади, органи місцевого самоврядування?

1. Звернення з позовною заявою до суду.
2. Підготовка й направлення до суду заяв та інших матеріалів (досудове провадження).
3. Вступ у справу на будь-якій стадії розгляду, провадження в якій відкрито за позовом іншої особи.
4. Вступ у справу для надання висновків по суті справи.
5. Участь у розгляді справи.
6. Надання правового експертного висновку щодо порушення прав та інтересів особи.
7. Подання касаційної скарги, провадження в якій відкрито за позовом іншої особи.

3. Участь органів державної влади та органів місцевого самоврядування у цивільному процесі для надання висновків є обов'язковою:

1. Якщо справа має значний суспільний інтерес.
2. Якщо суд визнає це за необхідне.
3. На вимогу прокурора.
4. Якщо у неповнолітньої (малолітньої) особи відсутній представник.

4. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, які вступили у розпочату справу для подання висновків наділяються процесуальними правами:

1. Учасника справи.

2. Особи, яка надає правову допомогу.
3. Позивача.
4. Представника.

5. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, які звернулися до суду в інтересах інших осіб, мають процесуальні права та обов'язки:

1. Експерта з питань права.
2. Позивача, за винятком права визнавати позов та укладати мирову угоду.
3. Представника, за винятком права укладати мирову угоду.
4. Особи, в інтересах якої вони діють, за винятком права укладати мирову угоду.

6. Якщо особа, яка має цивільну процесуальну дієздатність і в інтересах якої у встановленому законом випадках подано заяву не підтримує заявлених вимог, суд:

1. Закриває провадження у справі.
2. Зупиняє провадження у справі.
3. Залишає заяву без розгляду.
4. Розглядає справу, якщо орган або особа, якому законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб наполягає на розгляді справи по суті.

Тема 3: Позовне провадження: практичні проблеми розгляду і вирішення цивільних справ.

Питання для обговорення

1. Право на звернення до суду за судовим захистом.
2. Вимоги закону щодо форми та змісту позовної заяви.
3. Процесуальні наслідки звернення до суду із позовною заявою, яка не відповідає вимогам закону.

4. Повернення позовної заяви.
5. Підстави відмови у відкритті провадження у справі
6. Правові наслідки відкриття провадження у справі
7. Загальна характеристика підготовчого провадження.
8. Підготовче засідання та порядок його проведення.
9. Врегулювання спору за участі судді.
10. Судові виклики та повідомлення.
11. Поняття та значення стадії розгляду справи по суті.
12. Процесуальний порядок розгляду справи по суті.
13. Відкладення розгляду справи, перерва в судовому засіданні, зупинення провадження у справі.
14. Завершення судового розгляду справи без ухвалення судового рішення.
15. Загальна характеристика заочного розгляду справи.. Умови та порядок проведення заочного розгляду справи.
16. Перегляд, оскарження та законна сила заочного рішення.
17. Фіксування судового процесу.

Фабула 21.

У січні 2023 р. Афонова К.В. звернулася до Мукачівського міськрайонного суду Закарпатської області з позовом, в якому просила розірвати шлюб між нею та Афоновим Г.І., зареєстрований 25 липня 2016 р. відділом РАЦС Виноградівського районного управління юстиції у Закарпатській області, про що зроблено відповідний запис за №76 в книзі реєстрації актів цивільного стану.

З матеріалів справи вбачається, що місце проживання позивача і відповідача зареєстроване за адресою Закарпатська обл., м. Виноградів, вул. Корятовича, буд. 45. Згідно з доводами позивачки, вона більше року проживає у матері в місті Мукачево, працює неповний робочий день медсестрою в КНП «Лікарня святого Мартина» Мукачівської міської ради Закарпатської області, що підтверджується записом в трудовій книжці позивачки.

Подружжя має трьох малолітніх дітей, які проживають разом з матір'ю. У травні 2022 р. молодшій дитині була встановлена інвалідність підгрупи А. Дитина має високу міру втрати здоров'я та потребує постійного стороннього догляду, що підтверджується медичним висновком Мукачівським

міжрайонним МСЕК. Позивачка зазначає, що не може звернутися до суду за місцем проживання відповідача, бо не матиме змоги прибути на судові засідання, бо весь вільний від роботи час піклується про малолітню дитину-інваліда.

Ухвалою Мукачівського міськрайонного суду Закарпатської області від 11 лютого 2023 року Афоновій К.В. було відмовлено у відкритті провадження у справі через порушення правил територіальної підсудності.

1. Що має зробити суд, якщо за результатами отриманої судом інформації буде встановлено, що справа не підсудна цьому суду?

1. Надіслати справу за підсудністю в порядку, встановленому статтею 31 ЦПК України.
2. Повернути позовну заяву.
3. Залишити позовну заяву без розгляду.
4. Відмовити у відкритті провадження.

2. Судовий збір, сплачений за подання позову, не повертається, у разі повернення позовної заяви з підстави:

1. До постановлення ухвали про відкриття провадження у справі від позивача надійшла заява про врегулювання спору або заява про відкликання позовної заяви
2. Відсутні підстави для звернення прокурора до суду в інтересах держави або для звернення до суду особи, якій законом надано право звертатися до суду в інтересах іншої особи
3. Подана заява про розірвання шлюбу під час вагітності дружини або до досягнення дитиною одного року без дотримання вимог, встановлених [Сімейним кодексом України](#);
4. Позивачем подано до цього самого суду інший позов (позови) до цього самого відповідача (відповідачів) з тим самим предметом та з однакових підстав і щодо такого позову (позовів) на час вирішення питання про

відкриття провадження у справі, що розглядається, не постановлена ухвала про відкриття або відмову у відкритті провадження у справі, повернення позовної заяви або залишення позову без розгляду.

3. Умовами об'єднання позовів до кількох відповідачів в одному провадженні НЕ є:

1. Самостійність позовних вимог.
2. Спільність предмета позову одного позивача до кількох відповідачів.
3. Спільність підстав позову, прав і обов'язків відповідачів.
4. Одна з позовних вимог стосується інтересів третіх осіб.
5. Процесуальна доцільність.
6. Спільний розгляд позовних вимог ускладнює вирішення справи.
7. Однорідність позовних вимог.

4. В яких випадках суд відмовляє у відкритті провадження?

1. Подана заява про розірвання шлюбу під час вагітності дружини або до досягнення дитиною одного року без дотримання вимог, встановлених [Сімейним кодексом України](#).
2. Є рішення третейського суду, прийняте в межах його компетенції, щодо спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав, за винятком випадків, коли суд відмовив у видачі виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду або скасував рішення третейського суду і розгляд справи в тому самому третейському суді виявився неможливим.
3. Є рішення суду іноземної держави, визнане в Україні в установленому законом порядку, щодо спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав;
4. Позивачем подано до цього самого суду інший позов (позови) до цього самого відповідача (відповідачів) з тим самим предметом та з однакових підстав і щодо такого позову (позовів) на час вирішення питання про

відкриття провадження у справі, що розглядається, не постановлена ухвала про відкриття або відмову у відкритті провадження у справі, повернення позовної заяви або залишення позову без розгляду.

5. До заяви не додано доказів вжиття заходів досудового врегулювання спору у випадку, коли такі заходи є обов'язковими згідно із законом.

6. Настала смерть фізичної особи або оголошено її померлою чи припинено юридичну особу, які звернулися із позовною заявою або до яких пред'явлено позов, якщо спірні правовідносини не допускають правонаступництва.

7. До постановлення ухвали про відкриття провадження у справі від позивача надійшла заява про врегулювання спору або заява про відкликання позовної заяви

5. Визначте послідовність викладення інформації в ухвалі про прийняття позовної заяви до розгляду та відкриття провадження у справі.

1. Строк для подання відповідачем відзиву на позов; строки для подання відповіді на відзив та заперечень, якщо справа буде розглядатися за правилами спрощеного позовного провадження; строк надання пояснень третіми особами, яких було залучено при відкритті провадження у справі.

3. Найменування суду, прізвище та ініціали судді, який відкрив провадження у справі, номер справи

2. Веб-адреса сторінки на офіційному веб-порталі судової влади України в мережі Інтернет, за якою учасники справи можуть отримати інформацію щодо справи, що розглядається.

4. Дата, час і місце підготовчого засідання, якщо справа буде розглядатися в порядку загального позовного провадження; дата, час і місце проведення судового засідання для розгляду справи по суті, якщо справа буде розглядатися в порядку спрощеного позовного провадження з повідомленням (викликом) сторін.

5. Предмет та підстави позову.

6. Визначте відповідні підстави для постановлення ухвал:

1. Ухвала про залишення позовної заяви без руху
2. Ухвала про повернення позовної заяви
3. Ухвала про відмову у відкритті провадження у справі
4. Ухвала про відкриття провадження у справі

А. Після винесення ухвали про залишення позовної заяви без руху позивачем в порядку, передбаченому статтею 185 ЦПК України, було подано заяву про усунення недоліків

Б. У провадженні цього чи іншого суду є справа зі спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав.

В. Заяву подано особою, яка не має процесуальної дієздатності, не підписано або підписано особою, яка не має права її підписувати, або особою, посадове становище якої не вказано.

Г. У позові, який підлягає грошовій оцінці, не зазначено ціну позову.

Фабула 22.

Яровий О.К., звертаючись до суду з позовом до Калініна Ю.М., просив розірвати Договір оренди (найму) квартири від 01 вересня 2021 р., в примусовому порядку виселити з квартири, що знаходиться за адресою м. Харків, вул. Пушкінська буд. 45, кв. 11, членів його сім'ї, повернути відповідачем позивачу приміщення квартири разом з усіма речами, що були в ній, передати відповідачем позивачу усі наявні ключі (дублікати ключів) від приміщення квартири та складання акту приймання-передачі житлового приміщення квартири, що є предметом позову.

Позивач зазначив, що звернувся до відповідача з пропозицією негайно розірвати договір оренди (найму) квартири, адже наразі має скрутне матеріальне становище та хоче продати квартиру найближчим часом. Окрім цього, позивач наголошував, на недобросовісності орендаря, який

відмовлявся надавати доступ орендодавцю до квартири для перевірки цілісності речей. Також додав, що Калінін з родиною приносять дискомфорт сусідам, які постійно скаржаться на шум з квартири.

Калінін Ю.М. відмовився розривати договір оренди (найму) житла та зазначив, що буде проживати в квартирі до моменту закінчення строку договору, а саме до 01 січня 2023 року.

Київським районним судом м. Харкова позов було задоволено.

Відповідач подав апеляційну скаргу, в якій зазначив що рішення суду першої інстанції є неправильним, незаконним і несправедливим. Зокрема, судом першої інстанції порушені норми матеріального і процесуального права. Так, за правилами ЦПК України обов'язок доведення підстав позову покладено на позивача, а норми ч. 2 ст. 614 ЦК України встановлюють таку підставу відповідальності за порушення зобов'язання, як вина. Отже, обов'язок по доведенню відсутності вини у порушенні зобов'язання окладається на особу, яка порушила зобов'язання. Калінін наголошував, що позивач ніколи не повідомляв про наміри перевірити квартиру, а також не надав письмових скарг від сусідів.

Окрім цього, суд не взяв до уваги умови договору оренди (найму) квартири від 01 вересня 2021 року. Зокрема, відповідно до п.7.5 Договору оренди, позивач має попередити відповідача про розірвання договору оренди не пізніше ніж за два місяці.

1. Суд, що ухвалив рішення, не може ухвалити додаткове рішення, якщо:

1. Суд, вирішивши питання про право, не зазначив точної грошової суми, присудженої до стягнення, або майно, яке підлягає передачі, або дії, що треба виконати.
2. Суд допустив негайне виконання рішення.
3. Судом не вирішено питання про судові витрати.

4. Стосовно певної позовної вимоги, з приводу якої сторони подавали докази і давали пояснення, не ухвалено рішення.

2. Визначте поняття «обґрунтоване» рішення.

1. Рішення, ухвалене компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням усіх процесуальних вимог.
2. Рішення, в якому завідомо неправильно застосовані норми або в якому завідомо є невідповідність висновків суду фактичним обставинам справи.
3. Рішення, ухвалене з приводом нібито неясності, недостатності закону чи прогалини в законі.
4. Рішення, ухвалене на підставі повно і всебічно з'ясованих обставин, на які сторони посилаються як на підставу своїх вимог і заперечень, підтверджених тими доказами, які були досліджені в судовому засіданні.

3. Які відомості щодо учасників справи суддя може оголошувати при проголошенні рішення суду:

1. Місце проживання або перебування фізичних осіб із зазначенням адреси, номери телефонів чи інших засобів зв'язку, адреси електронної пошти, реєстраційні номери облікової картки платника податків, реквізити документів, що посвідчують особу, унікальні номери запису в Єдиному державному демографічному реєстрі.

2. Рівень освіти, назви учбових закладів, в яких проходили навчання учасники справи.

3. Реєстраційні номери транспортних засобів.

4. Дати народження фізичних осіб.

5. Номери рахунків у банках, інших фінансових установах, небанківських надавачів платіжних послуг, номери платіжних карток, електронних гаманців в емітентах електронних грошей.

6. Інформація, для забезпечення захисту якої розгляд справи або вчинення окремих процесуальних дій відбувалися в закритому судовому засіданні.

7. Звання військовослужбовців, ранги держслужбовців.

4. Судовими рішеннями є:

1. Ухвали.
2. Роз'яснення судового рішення.
3. Клопотання.
4. Постанови.
5. Пояснення.
6. Заяви.
7. Судові накази.

5. Визначте послідовність викладення інформації в рішенні суду.

1. Вимоги позивача.
2. Фактичні обставини, встановлені судом, та зміст спірних правовідносин, з посиланням на докази, на підставі яких встановлені відповідні обставини; чи були і ким порушені, не визнані або оспорені права, свободи чи інтереси, за захистом яких мало місце звернення до суду;
3. Інші процесуальні дії у справі (забезпечення доказів, вжиття заходів забезпечення позову, зупинення і поновлення провадження тощо).
4. Дата і місце ухвалення рішення; найменування суду.
5. Стислий виклад позиції позивача та заперечень відповідача.
6. Висновок суду про задоволення позову чи про відмову в позові повністю або частково щодо кожної з заявлених вимог; розподіл судових витрат; строк і порядок набрання рішенням суду законної сили та його оскарження.

6. Визначте, в яких частинах судового рішення зазначається відповідна інформація.

1. Вступна частина.
2. Описова частина.
3. Мотивувальна частина.
4. Резолютивна частина.

А. Стислий виклад позиції позивача та заперечень відповідача; заяви, клопотання; інші процесуальні дії у справі (забезпечення доказів, вжиття заходів забезпечення позову, зупинення і поновлення провадження тощо).

Б. Висновок суду про задоволення позову чи про відмову в позові повністю або частково щодо кожної з заявлених вимог; розподіл судових витрат; строк і порядок набрання рішенням суду законної сили та його оскарження.

В. Дата і місце ухвалення рішення; найменування суду.

Г. Чи були і ким порушені, не визнані або оспорені права, свободи чи інтереси, за захистом яких мало місце звернення до суду; норми права, які застосував суд, та мотиви їх застосування; норми права, на які посилалися сторони, які суд не застосував, та мотиви їх незастосування.

Фабула 23

19 квітня 2023 року Теплицьким районним судом Вінницької області було відкрите провадження у цивільній справі за позовом Кондратова Д.В. до Приватного підприємства «Світло» про розірвання договору оренди земельної ділянки та стягнення заборгованості з орендної плати та призначено розгляд справи за правилами спрощеного позовного провадження.

До початку першого засідання представник відповідача ПП «Світло», адвокат Вовк Л.Ю., подав заяву про заперечення проти розгляду справи в порядку спрощеного позовного провадження, в якій вказав, що відповідач позовні вимоги не визнає, оскільки позивач фактично в односторонньому порядку відмовився виконувати умови договору оренди, що можуть

підтвердити свідки, тому просить проводити розгляд справи за правилами загального позовного провадження.

Адвокат посилався на норми ЦПК України, відповідно до яких спрощене позовне провадження призначене для розгляду малозначних справ, справ, що виникають з трудових відносин, справ незначної складності та інших справ, для яких пріоритетним є швидке вирішення справи. Загальне позовне провадження призначене для розгляду справ, які через складність або інші обставини недоцільно розглядати у спрощеному позовному провадженні.

Окрім цього, учасниками справи є три особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмету спору. Вони є суборендарями спірної земельної ділянки, рішення у справі може безпосередньо вплинути на їх права та інтереси, тому справу слід розглядати за правилами загального позовного провадження.

Суд, вивчивши матеріали справи та доводи представника відповідача, відмовив у задоволенні клопотання про перехід від розгляду справи в порядку спрощеного провадження до розгляду справи за правилами загального позовного провадження, мотивуючи це тим, що не вбачає складності у розгляді справи.

1. Протягом якого строку особа має право подати відзив на позовну заяву, якщо справа розглядається за правилами спрощеного позовного провадження?

1. У строк, встановлений судом в ухвалі про відкриття провадження у справі.
2. Протягом п'ятнадцяти днів із дня вручення ухвали про відкриття провадження у справі.
3. Протягом десяти днів із дня вручення ухвали про відкриття провадження у справі.
4. Протягом п'ятнадцяти днів із дня винесення ухвали про відкриття провадження у справі.

2. У який строк починається розгляд справи по суті в порядку спрощеного провадження, якщо судові засідання не проводиться?

1. Через тридцять днів з дня відкриття провадження у справі.
2. В строк, встановлений судом в ухвалі про відкриття провадження у справі.
3. Не пізніше, ніж через шістдесят днів з дня відкриття провадження у справі.
4. Через п'ятнадцять днів з дня відкриття провадження у справі.

3. У порядку спрощеного позовного провадження можуть бути розглянуті справи у спорах:

1. Що виникають з сімейних відносин, крім спорів про стягнення аліментів, збільшення їх розміру, оплату додаткових витрат на дитину, стягнення неустойки (пені) за прострочення сплати аліментів, індексацію аліментів, зміну способу їх стягнення, розірвання шлюбу та поділ майна подружжя.
2. Щодо приватизації державного житлового фонду.
3. Що виникають з трудових відносин.
4. Щодо спадкування.
5. Щодо розірвання шлюбу.
6. В яких ціна позову перевищує двісті п'ятдесят розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.
7. Щодо витребування земельних ділянок з незаконного використання.

4. Визначте ознаки спрощеного провадження:

1. Відповідач надсилає до суду відзив у строк, встановлений судом в ухвалі про відкриття провадження у справі.
2. Суд розглядає справи протягом розумного строку, але не більше шістдесяти днів з дня відкриття провадження у справі.
3. Підготовче засідання проводиться судом з повідомленням учасників справи.

4. Судові дебати не проводяться.
5. Перше судове засідання у справі проводиться не пізніше тридцяти днів з дня відкриття провадження у справі.
6. Застосовується для розгляду справ щодо визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави.
7. Підготовче провадження має бути проведене протягом шістдесяти днів з дня відкриття провадження у справі.

5. Визначте послідовність викладення інформації в ухвалі про прийняття позовної заяви до розгляду та відкриття провадження у справі

1. Строк для подання відповідачем відзиву на позов; строки для подання відповіді на відзив та заперечень, якщо справа буде розглядатися за правилами спрощеного позовного провадження; строк надання пояснень третіми особами, яких було залучено при відкритті провадження у справі.
3. Найменування суду, прізвище та ініціали судді, який відкрив провадження у справі, номер справи
2. Веб-адреса сторінки на офіційному веб-порталі судової влади України в мережі Інтернет, за якою учасники справи можуть отримати інформацію щодо справи, що розглядається.
4. Дата, час і місце підготовчого засідання, якщо справа буде розглядатися в порядку загального позовного провадження; дата, час і місце проведення судового засідання для розгляду справи по суті, якщо справа буде розглядатися в порядку спрощеного позовного провадження з повідомленням (викликом) сторін.
5. Предмет та підстави позову.

6. Оберіть відповідність ознак та видів провадження.

1. Спрощене позовне провадження.
2. Загальне позовне провадження.

3. Наказне провадження.

4. Окреме провадження.

А. Вид непозовного цивільного судочинства, в порядку якого розглядаються цивільні справи про підтвердження наявності або відсутності юридичних фактів, що мають значення для охорони прав, свобод та інтересів особи або створення умов здійснення нею особистих немайнових чи майнових прав або підтвердження наявності чи відсутності неоспорюваних прав

Б. Призначене для розгляду справ за заявами про стягнення грошових сум незначного розміру, щодо яких відсутній спір або про його наявність заявнику невідомо.

В. Призначене для розгляду малозначних справ, справ, що виникають з трудових відносин, справ незначної складності та інших справ, для яких пріоритетним є швидке вирішення справи.

Г. Призначене для розгляду справ у спорах, в яких ціна позову перевищує двісті п'ятдесят розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб

Фабула 24

Мартінова А.М. звернулася до суду з позовом, у якому просить суд визнати недійсним договір купівлі-продажу транспортного засобу, автомобілю марки PEUGEOT, укладений між її чоловіком Мартиновим С.О. та його другом Аміровим Р.П., а також витребувати автомобіль із чужого незаконного володіння Амірова Р.П.

Вимоги мотивує тим, що 11.09.2019 р. між відповідачами був укладений договір купівлі-продажу транспортного засобу. Проте, договір купівлі-продажу укладено відповідачами з порушенням норм матеріального права, а отже згідно ст.215 ЦК України має бути визнано недійсним, виходячи із того, що автомобіль був придбаний подружжям в період шлюбу за спільні кошти.

22.11.2022 р. було суддею загального місцевого суду було відкрито провадження у справі. Під час розгляду справи по суті відповідачі Мартинов

С.О. та Аміров Р.П. заявили клопотання про застосування процедури врегулювання спору за участі судді. В судовому засіданні позивач заперечував проти проведення процедури врегулювання спору за участю судді, проте суддя вважав заперечення необґрунтованими та своєю ухвалою задовольнив клопотання сторін та зупинив провадження у справі, одночасно розпочавши процедуру врегулювання спору за участю судді.

1. Які дії, спрямовані на мирне врегулювання сторонами спору, має право здійснювати суддя?

1. Надавати юридичні поради та рекомендації.
2. Надавати оцінку доказів у справі.
3. Звертати увагу сторін на судову практику в аналогічних спорах, пропонувати можливі шляхи мирного врегулювання спору.
4. Залучати інших суддів до мирне врегулювання сторонами спору.

2. Що має право зробити суддя у разі закінчення строку врегулювання спору за участю судді?

1. Постановити ухвалу про припинення врегулювання спору
2. Постановити ухвалу про припинення врегулювання спору або за клопотанням сторін постановити ухвалу про подовження строку проведення врегулювання спору на строк, який не перевищує тридцяти днів з дня постановлення ухвали про його подовження.
3. Постановити ухвалу про припинення врегулювання спору або за власною ініціативою постановити ухвалу про подовження строку проведення врегулювання спору на строк, який не перевищує тридцяти днів з дня постановлення ухвали про його подовження.
4. У випадку відсутності затягування врегулювання спору будь-якою із сторін, постановити ухвалу про подовження строку проведення врегулювання спору на строк, який за думкою судді, є оптимальним для вирішення спору.

3. В якому разі припиняється врегулювання спору за участю судді:

1. У разі спливу трьохмісячного строку з дня постановлення ухвали про врегулювання спору за участю судді.
2. У разі вступу у справи третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору.
3. У разі подання стороною заяви про припинення врегулювання спору за участю судді.
4. За ініціативою суду у разі неможливості однієї зі сторін брати участь у закритих нарадах.
5. У разі укладення сторонами мирової угоди та звернення до суду із заявою про її затвердження або звернення позивача до суду із заявою про залишення позовної заяви без розгляду, або в разі відмови позивача від позову чи визнання позову відповідачем.
6. У разі вступу у справи третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору.
7. За ініціативою судді у разі затягування врегулювання спору будь-якою із сторін.

4. Я яких випадках врегулювання спору за участю судді не допускається?

1. У справу вступила третя особа, яка заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору.
2. Справа розглядається за правилами спрощеного позовного провадження.
3. У справі ціна позову перевищує двісті п'ятдесят розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.
4. Справа знаходиться на стадії розгляду справи по суті.
5. У справу залучений співвідповідач.
6. Клопотання про проведення врегулювання спору за участю судді було подано однією стороною без згоди іншої.

7. У справу вступила третя особа, яка не заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору

5. Розташуйте у правильній послідовності стадії проведення врегулювання спору за участю судді.

1. Суддя роз'яснює сторонам мету, порядок проведення врегулювання спору за участю судді.
2. Суддя постановляє ухвалу про припинення врегулювання спору за участю судді.
права та обов'язки сторін.
3. Суддя проводить спільні та (або) закриті наради зі сторонами спору.
4. Суддя постановляє ухвалу, якою одночасно зупиняє провадження у справі.
5. Сторони узгоджують проведення врегулювання спору за участю судді.

6. Визначте ознаки способів вирішення спорів.

- А) Розгляд справи по суті.
- Б) Медіація.
- В) Врегулювання спору за участю судді.

1. Позасудова процедура, під час якої сторони за допомогою посередника намагаються запобігти виникненню або врегулювати конфлікт (спір) шляхом переговорів. Сторони доходять згоди самостійно, посередник не приймає рішення за них.
2. Конфіденційна процедура, яка здійснюється у формі спільних та (або) закритих нарад за участю судді. Суддя не має права надавати сторонам юридичні поради та рекомендації, надавати оцінку доказів у справі.

3. Безпосереднє вирішення спору судом з винесенням відповідного рішення. Спір між сторонами вирішується органом, що здійснює правосуддя. Рішення у справі є обов'язковим для сторін.

Фабула 25.

Іваненко Р. В. звернувся до Шосткинського міськрайонного суду Сумської області з позовом до Мельнікова Д. П. про стягнення заборгованості за позикою в розмірі тридцять дев'ять тисяч гривень та виплати трьох процентів річних від простроченої суми за прострочення виконання зобов'язання. Відповідач у судові засідання не з'явився, хоча був повідомлений належним чином, і про причини неявки не повідомив.

Позивач звернувся суду з проханням розглянути справи заочно. Суд виніс відповідну ухвалу. Позовні вимоги були задоволені частково. Позивач не погодився з рішенням і подав апеляційну скаргу на заочне рішення. Через сорок днів з дня проголошення рішення від відповідача надійшло клопотання про поновлення пропущеного строку на подання заяви про перегляд заочного рішення. Відповідач пояснив, що знаходився в іншій країні та доглядав за хворою матір'ю. У заяві про перегляд заочного рішення зазначалось, що відповідач заперечує проти позову і надає докази в обґрунтування своїх заперечень. Суддя в прийнятті заяви відмовив, мотивуючи тим, що відповідачем пропущений строк на подання такої заяви.

1. Який принцип цивільного судочинства реалізується не в повному обсязі при заочному розгляді справи?

1. Відкритість судового процесу.
2. Забезпечення права на апеляційний перегляд справи
3. Пропорційності.
4. Змагальності.

2. За правилами якого провадження проводиться заочний розгляд справи і ухвалення рішення?

1. За правилами загального чи спрощеного позовного провадження.
2. За правилами загального позовного чи окремого провадження.
3. За правилами спрощеного позовного провадження.
4. За правилами спрощеного позовного чи наказного провадження.

3. Що з наведеного переліку не відноситься до умов, за одночасного існування яких суд може ухвалити заочне рішення?

1. Відповідач належним чином повідомлений про дату, час і місце судового засідання.
2. Місце проживання чи перебування відповідача невідоме.
3. Відповідач подав клопотання про заочний розгляд справи.
4. Відповідач не подав відзив
5. Відповідач не з'явився в судове засідання без поважних причин або без повідомлення причин.
6. Позивач не заперечує проти такого вирішення справи.
7. Між позивачем та відповідачем відсутній спір.

4. Вкажіть ознаки процедури перегляду заочного рішення.

1. Заява про перегляд заочного рішення повинна бути розглянута протягом п'ятнадцяти днів з дня її надходження.
2. Учасник справи, якому повне заочне рішення суду не було вручене у день його проголошення, має право на поновлення пропущеного строку на подання заяви про його перегляд - якщо така заява подана протягом двадцяти днів з дня вручення йому повного заочного рішення суду.
3. Заочне рішення може бути переглянute судом, що його ухвалив, за письмовою заявою позивача або відповідача.
4. Заяву про перегляд заочного рішення може бути подано протягом шістдесяти днів з дня його проголошення.

5. Заява про перегляд заочного рішення розглядається в судовому засіданні за клопотанням учасників справи.
6. У разі залишення заяви про перегляд заочного рішення без задоволення заочне рішення не може бути оскаржене.
7. Заочне рішення набирає законної сили, якщо протягом строків, встановлених Цивільним процесуальним Кодексом України, не подані заява про перегляд заочного рішення або апеляційна скарга, або якщо рішення залишено в силі за результатами апеляційного розгляду справи.

5. Визначте логічну послідовність викладення інформації у заяві про перегляд заочного рішення.

1. Обставини, що свідчать про поважність причин неявки в судове засідання та (або) неповідомлення їх суду, а також причин неподання відзиву, і докази про це.
2. Найменування суду, який ухвалив заочне рішення.
3. Перелік доданих до заяви матеріалів.
4. Посилання на докази, якими відповідач обґрунтовує свої заперечення проти вимог позивача.
5. Ім'я (найменування) відповідача або його представника, які подають заяву, їх місце проживання чи місцезнаходження, номер засобів зв'язку.
6. Клопотання про перегляд заочного рішення.

6. Оберіть відповідність осіб та дії, які вони мають право робити при участі в заочному розгляді справи:

1. Відповідач.
2. Позивач.
3. Позивач і відповідач.
4. Суддя.

А. Скасування заочного рішення.

- Б. Оскарження повторного заочного рішення.
- В. Подання заяви про перегляд заочного рішення.
- Г. Оскарження заочного рішення.

Фабула 26.

Шушко А.Р. звернулася до суду з позовом до Шушка М.І. про розірвання шлюбу. В обґрунтування своїх позовних вимог позивач зазначила, що між нею та відповідачем 11 грудня 2001 р. був укладений шлюб, який зареєстрований Лисянським районним відділом ЗАГС Черкаської області, актовий запис № 112. Від шлюбу мають двох дітей неповнолітніх дітей 2010 та 2014 року народження. Останнім часом шлюбне життя між ними не складається, сімейні відносини погіршилися, що унеможливлює подальше існування сім'ї. Враховуючи фактичне припинення шлюбу виникла потреба в офіційному його розірванні. Подальше перебування у шлюбі буде суперечити її законним правам та інтересам, а відтак шлюб підлягає розірванню. Після розірвання шлюбу просить залишити шлюбне прізвище Шушко.

Ухвалою суду від 16.05.2023 р. позовну заяву прийнято та призначено до розгляду у порядку спрощеного позовного провадження з викликом сторін.

25.05.2023 р. відповідач подав до суду клопотання, у якому заперечував щодо розірвання шлюбу, зазначив, що бажає зберегти сім'ю, просив зупинити провадження у справі і надати сторонам строк для примирення. Суд задовольнив клопотання, надав подружжю 1 місяць для примирення, проте примирення не відбулося і суд призначив розгляд справи по суті.

Позивачка не з'явилася ні на перше, ні на повторне судове засідання, хоча була належним чином повідомлена про час, дату і місце розгляду справи.

Суддя зробив висновок, що явка позивачки на судові засідання є не обов'язковою, розглянув справ без її присутності та задовольнив позов.

1. В якому випадку суддя не залишає позов без розгляду і може ухвали рішення у випадку повторної неявки позивача:

1. Якщо позивач не повідомив причини повторної неявки
2. Якщо позивач повідомив про причини повторної неявки і вони були вагомими
3. Якщо від позивача надійшла заява про розгляд справи за його відсутності і його нез'явлення не перешкоджає розгляду справи.
4. Якщо нез'явлення позивача на судові засідання не перешкоджає вирішенню спору

2. З дня поновлення провадження у справі:

1. Перебіг процесуальних строків розпочинається заново, провадження у справі розпочинається зі стадії відкриття провадження.
2. Перебіг процесуальних строків продовжується, провадження у справі розпочинається зі стадії відкриття провадження.
3. Перебіг процесуальних строків розпочинається заново, провадження у справі продовжується зі стадії, на якій його було зупинено.
4. Перебіг процесуальних строків продовжується, провадження у справі продовжується зі стадії, на якій його було зупинено.

3. В якому випадку суд залишає позов без розгляду, відповідно до норм ЦПК України:

1. Справа підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства.
2. Між сторонами відсутній предмет спору.
3. Позивач відмовився від позову і відмова прийнята судом.
4. У провадженні цього чи іншого суду є справа із спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав.
5. Сторони уклали мирову угоду і вона затверджена судом.
6. Між сторонами укладено угоду про передачу спору на вирішення до третейського суду, і від відповідача не пізніше початку розгляду справи по

суті, але до подання ним першої заяви щодо суті спору надійшли заперечення проти вирішення спору в суді, якщо тільки суд не визнає, що така угода є недійсною, втратила чинність або не може бути виконана.

7. Дієздатна особа, в інтересах якої у встановлених законом випадках відкрито провадження у справі за заявою іншої особи, не підтримує заявлених вимог і від неї надійшла відповідна заява.

4. В якому випадку суд може, але не зобов'язаний за заявою учасника справи, а також з власної ініціативи зупинити провадження у справі:

1. Перебування учасника справи на альтернативній (невійськовій) службі не за місцем проживання або на строковій військовій службі.
2. Захворювання учасника справи, підтвердженого медичною довідкою, що виключає можливість явки до суду протягом тривалого часу.
3. Смерті або оголошення фізичної особи померлою, яка була стороною у справі, якщо спірні правовідносини допускають правонаступництво.
4. Перебування сторони або третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору, у складі Збройних Сил України або інших утворених відповідно до закону військових формувань, що переведені на воєнний стан або залучені до проведення антитерористичної операції;
5. Розшуку відповідача в разі неможливості розгляду справи за його відсутності.
6. Надання сторонам у справі про розірвання шлюбу строку для примирення.
7. Звернення обох сторін з клопотанням про зупинення провадження у справі у зв'язку з проведенням медіації.

5. Розташуйте в правильній послідовності етапи розірвання шлюбу за рішенням суду за спільною заявою подружжя, яке має неповнолітніх дітей.

1. Постановлення судом рішення про розірвання шлюбу.

2. Рішення суду про розірвання шлюбу після набрання ним законної сили надсилається судом до органу державної реєстрації актів цивільного стану за місцем ухвалення рішення для внесення відомостей до Державного реєстру актів цивільного стану громадян та проставлення відмітки в актовому записі про шлюб.
3. Реєстрація розірвання шлюбу, здійсненого за рішенням суду в державному органі реєстрації актів цивільного стану за заявою колишньої дружини або чоловіка.
4. Розгляд судом справи про розірвання шлюбу.
5. Звернення до суду подружжя зі спільною заявою про розірвання шлюбу.

6. Визначте відповідні підстави для постановлення судом наступних ухвал.

1. Обов'язок суду зупинити провадження у справі.
2. Право суду зупинити провадження у справі.
3. Залишити справу без розгляду.
4. Закрити провадження у справі.

А. Між сторонами укладено угоду про передачу спору на вирішення суду іншої держави, якщо право укласти таку угоду передбачене законом або міжнародним договором України, за винятком випадків, якщо суд визнає, що така угода суперечить закону або міжнародному договору України, є недійсною, втратила чинність або не може бути виконана.

Б. Набрали законної сили рішення суду або ухвала суду про закриття провадження у справі, ухвалені або постановлені з приводу спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав, або є судовий наказ, що набрав законної сили за тими самими вимогами.

В. Об'єктивної неможливості розгляду цієї справи до вирішення іншої справи, що розглядається в порядку конституційного провадження, адміністративного, цивільного, господарського чи кримінального

судочинства, - до набрання законної сили судовим рішенням в іншій справі; суд не може посилається на об'єктивну неможливість розгляду справи у випадку, коли зібрані докази дозволяють встановити та оцінити обставини (факти), які є предметом судового розгляду.

Г. Перегляду судового рішення у подібних правовідносинах (у іншій справі) у касаційному порядку палатою, об'єднаною палатою, Великою Палатою Верховного Суду.

Фабула 27.

У Самбірському міськрайонному суді Львівської області знаходиться цивільна справа за позовною заявою акціонерного товариства «НАФТАЛьвів» до ПП Казанцева П.М. про зобов'язання відшкодування завданої майнової шкоди в натурі. На підготовчому судовому засіданні у справі були присутні обидві сторони. Розгляд справи по суті був запланований на 06 травня 2023 р.

02.05.2023 р. до суду від представника позивача надійшло клопотання про участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції та визначити суд відповідальним за проведення відеоконференції.

Суд відмовив у задоволенні клопотання, обґрунтовуючи своє рішення наступним чином. Положеннями статті 212 ЦПК України передбачено, що суд може постановити ухвалу про участь учасника справи у судовому засіданні в режимі відеоконференції в приміщенні суду, визначеному судом. У клопотанні про участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції в приміщенні суду в обов'язковому порядку зазначається суд, в якому необхідно забезпечити її проведення. Таким чином, прийняття рішення щодо проведення судового засідання в режимі відеоконференції є правом суду. Вказана норма не передбачає обов'язку проведення судового засідання в режимі відеоконференції в разі наявності про це клопотання сторони. Отже, для проведення судового засідання в режимі відеоконференції суду, який постановляє ухвалу про проведення судового засідання в режимі

відеоконференції, необхідно провести резервування майданчику для проведення відеоконференції. Перевіливши технічну можливість проведення відеоконференції, судом встановлено, що проведення відеоконференції о 10 год. 00 хв. 06 травня 2022 р. в приміщенні Самбірського міськрайонного суду Львівської області технічно неможливе, через зайнятість обладнаних для цього залів судових засідань.

Після цього представник позивача надав клопотання про розгляд справи без присутності позивача, яке суд задовольнив. Відповідач на судові засідання не з'явився, хоча був належним чином повідомлений про дату та місце проведення судового засідання.

Виходячи з наведеного, суд розглянув справу за відсутності учасників справи та постановив судові рішення про задоволення позову в повному обсязі. Фіксування судового процесу за допомогою звукозаписувального технічного засобу не проводилося.

1. Хто підписує протокол про окремі процесуальні дії?

1. Секретар судового засідання.
2. Головуючий і секретар судового засідання.
3. Головуючий судового засідання.
4. Суддя (судді) і секретар судового засідання.

2. В якому випадку фіксування судового процесу за допомогою звукозаписувального технічного засобу не здійснюється?

1. За клопотанням учасників справи.
2. При розгляді справ в порядку спрощеного позовного провадження.
3. У разі неявки в судові засідання всіх учасників справи чи в разі якщо відповідно до положень ЦПК України розгляд справи здійснюється судом за відсутності учасників справи.
4. У разі неявки в судові засідання відповідача (його представника) без поважних причин або без повідомлення причин неявки.

3. В яких випадках суд відкладає розгляд справи в судовому засіданні?

1. У випадку неявки в судове засідання учасника справи (його представника) без поважних причин або без повідомлення причин неявки.

2. У випадку повторної неявки в судове засідання учасника справи (його представника), крім відповідача, незалежно від причин неявки.

3. Неявка в судове засідання учасника справи, щодо якого відсутні відомості про вручення йому повідомлення про дату, час і місце судового засідання.

4. У випадку неявки в судове засідання учасника справи, якщо з'явився його представник, крім випадків, коли суд визнав явку учасника справи обов'язковою.

5. Перша неявка в судове засідання учасника справи, якого повідомлено про дату, час і місце судового засідання, якщо він повідомив про причини неявки, які судом визнано поважними.

6. У випадку неявки представника в судове засідання, якщо в судове засідання з'явилася особа, яку він представляє, або інший її представник.

7. Виникнення технічних проблем, що унеможливають участь особи у судовому засіданні в режимі відеоконференції, крім випадків, коли відповідно до цього Кодексу судове засідання може відбутися без участі такої особи.

4. Визначте правила фіксування судового процесу.

1. Технічний запис судового засідання є додатком до протоколу судового засідання і після закінчення судового засідання приєднується до матеріалів справи.

2. Суд за власною ініціативою може здійснювати повне фіксування судового засідання за допомогою відеозаписувального технічного засобу незалежно від наявності заперечень з боку будь-кого з учасників судового процесу.

3. Фіксування судового засідання технічним засобом здійснює головуючий судового засідання.
4. У разі неявки в судове засідання всіх учасників справи чи в разі якщо відповідно до положень цього Кодексу розгляд справи здійснюється судом за відсутності учасників справи, фіксування судового процесу за допомогою звукозаписувального технічного засобу не здійснюється.
5. Головуючий розглядає зауваження щодо технічного запису судового засідання та протоколу судового засідання, про що постановляє відповідну ухвалу.
6. Надання копії технічного запису судового процесу за проханням учасників справи є правом, а не обов'язком суду
7. Протокол судового засідання ведеться секретарем судового засідання та підписується головуючим судового засідання невідкладно, але не пізніше наступного дня після судового засідання і приєднується до справи.

5. Визначте порядок створення технічного запису судового засідання засобами підсистеми відеоконференцзв'язку.

1. Перевірити працездатність технічних засобів фіксування судового засідання (мікрофонів, камер, іншого обладнання), скориставшись відповідною функцією підсистеми відеоконференцзв'язку - налаштування обладнання; виконати тестовий запис судового засідання, тривалістю не більше 30 секунд, та перевірити можливість його відтворення у режимі реального часу (онлайн).
2. Пересвідчитись, що учасника (учасників) добре видно і чути. У випадку нечіткого звуку та зображення (у разі здійснення відеозапису) секретар судового засідання звертається до головуючого судді з проханням звернутися до учасників судового засідання говорити голосніше або змінити місце власного розташування, у разі нечіткого зображення учасника, що приймає участь у режимі відеоконференції.

3. У випадку проведення судового засідання в режимі відеоконференції створити конференцію та запросити до неї учасників процесу, які прийматимуть участь в судовому засіданні в режимі відеоконференції.

4. Після закінчення судового засідання зупинити запис перебігу цього засідання шляхом завершення конференції засобами підсистеми відеоконференцзв'язку. Технічний запис судового засідання при цьому автоматично зберігається у централізованому файловому сховищі, яке використовується підсистемою відеоконференцзв'язку.

5. Активувати засобами підсистеми відеоконференцзв'язку режим запису судового засідання та розпочати конференцію.

6. Безпосередньо перед початком здійснення фіксування судового засідання секретар судового засідання повинен пройти процедуру автентифікації в підсистемі відеоконференцзв'язку, використовуючи при цьому персональний комп'ютер, що є складовою частиною наявного в суді технічного засобу фіксування судового засідання.

6. Визначте наслідки неявки у судове засідання.

1. Перша неявка в судове засідання учасника справи.
2. Повторна неявка позивача в судове засідання без поважних причин або неповідомлення ним про причини неявки.
3. Повторна неявка в судове засідання відповідача, повідомленого належним чином.
4. Неявка в судове засідання свідка, експерта, спеціаліста, перекладача.

А. Суд залишає позовну заяву без розгляду.

Б. Суд вирішує справу на підставі наявних у ній даних чи доказів (постановляє заочне рішення).

В. Суд заслуховує думку учасників справи про можливість розгляду справи за відсутності особи (осіб), які не з'явилися, та постановляє ухвалу про

продовження судового розгляду або про відкладення розгляду справи. Одночасно суд вирішує питання про відповідальність особи, яка не з'явилася. Г. Суд відкладає розгляд справи в судовому засіданні.

Фабула 28.

У жовтні 2022 р. Любченко А. П. звернулася з позовом до Золкіної Є. М. про визнання заповіту недійсним, у якому, зазначила, що заповіт вважає недійсним внаслідок того, що при його складанні у волевиявлення заповідача не було вільним і не відповідало його волі. Обґрунтовує позовні вимоги тим, що її батько Любченко П. Ю., 1942 р. народження, останні два роки проживав з Золкіною Є. М. Відповідачка не мала власного житла, тому померлий Любченко дозволив їй проживати в його квартирі та допомагав матеріально. У січні 2022 р. у Любченка сталося порушення мозкового кровообігу (інсульт), внаслідок чого його самопочуття різко погіршилося. Це підтверджується довідками з лікарні, випискою із медичної карти амбулаторного (стаціонарного) хворого. Зі слів доньки, відповідачка часто кричала на Любченка, не допомагала в побутових справах, брала гроші померлого без його дозволу. На прохання доньки виженути Золкіну з квартири, Любченко відмовляв, бо жалів відповідачку.

Після смерті Любченка П. Ю. виявилось, що він склав заповіт, відповідно до якого все його майно після смерті має перейти до Золкіної Є. М. Позивачка впевнена, що її батько підписав заповіт під тиском відповідачки за відсутності вільного волевиявлення.

На судовий розгляд у якості свідків були запрошені два сусіда Золкіної та Любченка, які мали підтвердити факт, що Золкіна ставилася до померлого зухвало, могла підняти на нього руку. Суддя заперечив проти виклику свідків, посилаючи на те, що їх показання не стосуватимуться суті справи.

Також позивачка подала клопотання про призначення посмертної судової психіатричної експертизи та почеркознавчої експертизи, проте суд

відхилив клопотання, обґрунтовуючи це тим, що експертизи мали бути проведені на етапі підготовчого провадження.

Суд відмовив у задоволенні позову на підставі відсутності достовірних та достатніх доказів того, що заповіт був складений без волевиявлення померлого.

1. В якому випадку свідок, даючи показання, може користуватися записами?

1. Якщо свідок є малолітнім або неповнолітнім.
2. Якщо свідок перед або на початку судового засідання подав клопотання про можливість використання записів під час допиту.
3. Якщо показання свідка пов'язані з будь-якими обчисленнями та іншими даними, які важко зберегти в пам'яті.
4. Якщо у свідка є проблеми зі здоров'ям, які заважають йому чітко і швидко формулювати речення.

2. Призначення експертизи судом НЕ є обов'язковим у разі:

1. Заявлення клопотання про призначення експертизи обома сторонами.
2. Заявлення клопотання хоча б однією із сторін, якщо у справі необхідно встановити характер і ступінь ушкодження здоров'я.
3. Заявлення клопотання хоча б однією із сторін, якщо у справі необхідно встановити психічний стан особи.
4. Якщо стороною надані висновки експертів, які викликають сумніви у суду щодо їх правильності.

3. Визначте правила допиту малолітніх і неповнолітніх свідків.

1. Допит малолітніх свідків за розсудом суду проводиться в присутності батьків, усиновлювачів, опікунів, піклувальників, якщо вони не заінтересовані у справі, або представників органів опіки та піклування, а також служби у справах дітей.

2. Допит неповнолітніх свідків може проводитись без присутності батьків, усиновлювачів, опікунів, піклувальників.
3. Свідків, які досягли чотирнадцятирічного віку, головуючий приводить до присяги.
4. Свідок, який не досяг шістнадцятирічного віку, після закінчення його допиту в будь-якому випадку видаляється із зали судового засідання.
5. У виняткових випадках, коли це необхідно для об'єктивного з'ясування обставин справи, на час допиту осіб, які не досягли вісімнадцятирічного віку, із зали судового засідання за ухвалою суду може бути видалений той чи інший учасник справи. Після повернення цієї особи до зали судового засідання показання цього свідка учаснику не повідомляються.
6. Свідкам, які не досягли шістнадцятирічного віку, головуючий роз'яснює обов'язок про необхідність давати правдиві показання, не попереджуючи про відповідальність за відмову від давання показань і за завідомо неправдиві показання.
7. Представники служби у справах дітей, які присутні на допиті, можуть з дозволу суду ставити свідкові питання, а також висловлювати свою думку стосовно особи свідка, змісту його показань.

4. Визначте права судового експерта:

1. Передоручати проведення експертизи іншій особі.
2. Самостійно збирати матеріали, які підлягають дослідженню, а також вибирати вихідні дані для проведення експертизи, якщо вони відображені в наданих йому матеріалах неоднозначно.
3. Ознайомлюватися з матеріалами справи, які стосуються предмета експертизи.
4. Вирішувати питання, які виходять за межі спеціальних знань експерта, а також для з'ясування питань права і надавати оцінку законності проведення процедур, регламентованих нормативно-правовими актами.

5. Відповідно до процесуального законодавства заявляти клопотання про надання додаткових матеріалів і зразків та вчинення інших дій, пов'язаних із проведенням експертизи.
6. Одержувати винагороду за проведення експертизи та відповідно до законодавства компенсацію (відшкодування) витрат за виконану роботу та витрат, пов'язаних із викликом для надання роз'яснень чи показань з приводу проведеної експертизи.
7. Зберігати матеріали справ та об'єкти експертних досліджень поза службовим приміщенням.

5. Встановіть правильний порядок виклику та допиту свідка.

1. Головуючий під розписку попереджає свідка про кримінальну відповідальність за завідомо неправдиве показання і відмову від давання показань та приводить його до присяги: "Я, (ім'я, по батькові, прізвище), присягаю говорити правду, нічого не приховуючи і не спотворюючи".
2. Особа, за заявою якої викликано свідка, ставить йому питання.
3. Суд пропонує свідку розповісти все, що йому особисто відомо у справі.
4. Сторона подає до суду клопотання про виклик свідка, в якому вказуються особисті дані свідка та зазначаються обставини, які може підтвердити свідок.
5. Після допиту свідок залишається в залі судового засідання до закінчення розгляду справи.
6. Головуючий встановлює його особу, вік, рід занять, місце проживання і стосунки із сторонами та іншими особами, які беруть участь у справі, роз'яснює його права і з'ясовує, чи не відмовляється свідок із встановлених законом підстав від дачі показань.
7. Учасники справи, крім особи за заявою якої викликано свідка, в черговості, передбаченій ЦПК України, ставлять питання свідку.

6. Оберіть відповідність видів експертиз з їх ознаками.

1. Комплексна експертиза.

2. Повторна експертиза.
3. Додаткова експертиза.
4. Комісійна експертиза.

А. Експертиза проводиться не менш як двома експертами різних галузей знань або різних напрямів у межах однієї галузі знань.

Г. Експертиза призначається судом, якщо висновок експерта буде визнано неповним або неясним. Дручається тому самому або іншому експерту (експертам).

В. Експертиза призначається судом, якщо висновок експерта буде визнано необґрунтованим або таким, що суперечить іншим матеріалам справи або викликає сумніви в його правильності. Доручається іншому експертові (експертам).

Б. Проводиться не менш як двома експертами одного напрямку знань.

Фабула 29.

3 липня 2022 р. Андрухович І.П. звернувся до суду з позовом до Семенюка Є. Ф. про стягнення 35 000 грн. за договором позики. У позові Андрухович зазначив, що 16 грудня 2021 р. між ним та Семенюком Є. Ф. було укладено договір позики на суму 40 000 грн. 19 березня 2022 р. Семенюк повернув Андруховичу 5 000 грн., а потім перестав виходити на зв'язок та відповідати на повідомлення. До позовної заяви Андрухович не додав копію договору позики, посилаючись на те, що договір було укладено в одному примірнику який загубився під час переїзду.

У судовому засіданні Семенюк позов не визнав та пояснив суду, що між ним та позивачем договору позики ніколи не укладалось, що гроші він від позивача не отримував та 5 000 грн., відповідно, не повертав.

На підтвердження своїх позовних вимог Андрухович заявив клопотання, в якому просив розглянути в судовому засіданні роздруківку скріншотів переписки в месенджері «Telegram», із змісту якого можна

зробити висновок про наявність договору позики і те, що Семенюк визнавав наявність боргу. Відповідач та його представник проти задоволення клопотання заперечували. Суд задовольнив клопотання позивача.

1. Оберіть правильні ознаки та вимоги до паперової копії електронного доказу.

1. Паперова копія електронного доказу не вважається письмовим доказом та може не засвідчуватися у встановленому законом порядку.
2. Паперова копія електронного доказу є письмовим доказом, та має засвідчуватися у встановленому законом порядку.
3. Електронні докази не можуть подаватися до суду у вигляді паперових копій.
4. Паперова копія електронного доказу не вважається письмовим доказом та має засвідчуватися у встановленому законом порядку.

2. Які наслідки настануть, якщо позивач не усунув недоліки позовної заяви у строк, встановлений судом

1. Заява повертається позивачу.
2. Суддя відмовляє у відкритті провадження у справі.
3. Заява залишається без розгляду .
4. Суд за власною ініціативою або за клопотанням позивача надає додатковий строк для усунення недоліків позовної заяви, який не може перевищувати п'яти днів.

3. Що з наведеного нижче є оригіналом електронного доказу?

1. Скріншот переписки в соціальних мережах.
2. Переписка з електронної пошти, логін і пароль від якої надається суду для безпосереднього перегляду інформації.
3. Електронний документ, який був створений на комп'ютері чи ноутбучі, а поданий до суду на флеш-накопичувачі.

4. Роздруківка графічного зображення.
5. Веб-сайт, відкритий за допомогою веб-браузеру під час судового засідання.
6. Голосове повідомлення, прослухе безпосередньо з переписки в соціальній мережі під час судового засідання.
7. Скріншоти веб-сайту, який є у загальному доступі.

4. Визначте твердження щодо правил доказування.

1. Доказування не може ґрунтуватися на припущеннях.
2. Питання про достатність доказів для встановлення обставин, що мають значення для справи, суд вирішує відповідно до свого внутрішнього переконання.
3. Суд бере до розгляду докази, що не стосуються предмета доказування лише у виняткових випадках.
4. Обставини, встановлені рішенням третейського суду або міжнародного комерційного арбітражу, не доказуються при розгляді справи судом, проте можуть бути у загальному порядку спростовані особою, яка не брала участі у справі, в якій такі обставини були встановлені.
5. Обставини, які визнаються учасниками справи, не підлягають доказуванню, якщо суд не має обґрунтованого сумніву щодо достовірності цих обставин або добровільності їх визнання.
6. Обставини, визнані судом загальновідомими, потребують доказування, якщо не визнаються хоча б одною стороною у справі.
7. Суд без винятково не може збирати докази, що стосуються предмета спору, з власної ініціативи.

5. Встановіть послідовність дій суду та позивача, у випадку подання позовної заяви з порушенням вимог до форми та змісту позовної заяви (статті 175, 177 ЦПК України).

1. Встановлення судом факту того, що позовну заяву подано без додержання вимог, викладених у статтях 175 і 177 ЦПК України.
2. Надходження до суду позовної заяви.
5. Протягом п'яти днів з дня надходження до суду позовної заяви постановлення судом ухвали про залишення позовної заяви без руху із зазначенням недоліків позовної заяви, спосіб і строк їх усунення, який не може перевищувати десяти днів з дня вручення ухвали про залишення позовної заяви без руху.
4. виправлення недоліків позовної заяви.
3. Надходження до суду заяви про усунення недоліків позовної заяви.

6. Оберіть відповідні властивості доказів за їх поняттями.

1. Належні докази.
 2. Допустимі докази.
 3. Достовірні докази.
 4. Достатні докази.
- А. Докази, які у своїй сукупності дають змогу дійти висновку про наявність або відсутність обставин справи, які входять до предмета доказування.
- Б. Докази, які містять інформацію щодо предмета доказування.
- В. Докази, на підставі яких можна встановити дійсні обставини справи.
- Г. Докази, що одержані з додержанням порядку, встановленого законом.

Фабула 30.

Полтавським районним судом Полтавської області розглядається позовна заява про визнання порядку користування житловим будинком та земельною ділянкою. За день до судового засідання відповідач заявив письмове клопотання про відвід судді, вважаючи, що суддя Іщенко З.В. прямо чи побічно заінтересований у результаті розгляду справи, адже є сусідом та

близьким другом позивача. Позивач зазначив, що не подав заяву про відвід раніше, бо дізнався про ці обставини нещодавно.

Суд, дослідивши матеріали справи, дійшов висновку, що заява не підлягає задоволенню з нижченаведених підстав. Відповідно до частини 3 статті 39 ЦПК України, відвід повинен бути вмотивованим і заявленим протягом десяти днів з дня отримання учасником справи ухвали про відкриття провадження у справі, але не пізніше початку підготовчого засідання або першого судового засідання, якщо справа розглядається в порядку спрощеного позовного провадження. Самовідвід може бути заявлений не пізніше початку підготовчого засідання або першого судового засідання, якщо справа розглядається в порядку спрощеного позовного провадження. Після спливу вказаного строку заявляти відвід (самовідвід) дозволяється лише у виняткових випадках, коли про підставу відводу (самовідводу) заявнику не могло бути відомо до спливу вказаного строку, але не пізніше двох днів із дня, коли заявник дізнався про таку підставу.

Суд зазначив, що відповідач не надав жодних доказів того, йому не була відома ця інформація до закінчення підготовчого провадження, а отже заява про відвід судді подана з пропуском процесуальних строків.

Під час судового засідання суддя Іщенко З. В. відкрито ігнорував показання сторони відповідача. З'ясувавши обставини у справі та дослідивши докази, суддя дав можливість виступити із заключним словом лише позивачу, аргументуючи це тим, що йому зрозуміла позиція відповідача. Не виходячи до нарадчої кімнати, суддя проголосив рішення, яким позов було задоволено в повному обсязі.

1. Яке рішення має прийняти суд, який розглядає справу, якщо відвід заявляється повторно з підстав, розглянутих раніше?

1. Залишити подану повторно заяву про відвід без розгляду.
2. Повторно розглянути заяву про відвід. Заява розглядається іншим суддею.

3. Притягнути до юридичної відповідальності особу, яка повторно подала заяву про відвід, за затягування справи.
4. Повернути заяву заявнику.

2. В якому випадку дозволяється заявляти відвід (самовідвід) після спливу вказаного в ЦПК України строку?

1. Лише у виняткових випадках, коли у заявника не було можливості подати заяву про відвід раніше.
2. Лише у виняткових випадках, коли про підставу відводу (самовідводу) заявнику не могло бути відомо до спливу вказаного строку, але не пізніше двох днів із дня, коли заявник дізнався про таку підставу.
3. У випадку, коли про підставу відводу (самовідводу) заявнику не могло бути відомо до спливу вказаного строку, але не пізніше п'яти днів із дня, коли заявник дізнався про таку підставу.
4. У випадку, коли заяву про відвід судді подають обидві сторони судового процесу.

3. Вкажіть правила проведення судових дебатів:

1. У судових дебатах виступають з промовами також експерти, свідки, перекладачі.
2. У промовах можна посилатися лише на обставини і докази, досліджені в судовому засіданні.
3. Суд не може обмежувати тривалість судових дебатів певним часом.
4. Суд може обмежувати тривалість судових дебатів певним часом.
6. Головуючий не може зупинити промовця навіть тоді, коли він виходить за межі справи, що розглядається судом, або повторюється.
5. Судових дебатах першим надається слово відповідачу та його представнику.
7. За клопотанням сторін і третіх осіб у судових дебатах можуть виступати лише їхні представники.

4. Суддя не може розглядати справу і підлягає відводу (самовідводу), якщо:

1. Під час попереднього вирішення цієї справи він не брав участі у її розгляді.
2. Клопотання про відвід судді подали обидві сторони.
3. Він є членом сім'ї представника позивача.
4. Він прямо чи побічно заінтересований у результаті розгляду справи.
5. Він знайомий із сторонами чи іншими особами, які беруть участь у справі.
6. Під час попереднього вирішення цієї справи він брав участь у процесі як свідок або експерт.
7. Він є членом сім'ї або близьким родичем голови суду.

5. Визначте послідовність дій під час проведення судового засідання.

1. Суд, заслухавши вступне слово учасників справи, з'ясовує обставини, на які учасники справи посилаються як на підставу своїх вимог і заперечень, та досліджує в порядку, визначеному в підготовчому засіданні у справі, докази, якими вони обґрунтовуються.
2. Проголошення судового рішення.
3. Суд заслуховує вступне слово позивача та третьої особи, яка бере участь на його стороні, відповідача та третьої особи, яка бере участь на його стороні, а також інших учасників справи.
4. Виступ сторони позивача із заключним словом.
5. У призначений для розгляду справи час головуєчий відкриває судові засідання та оголошує, яка справа розглядатиметься.
6. Вихід суду до нарадчої кімнати для ухвалення рішення.
7. Секретар судового засідання доповідає суду хто з учасників судового процесу з'явився в судові засідання, хто з учасників судового процесу бере участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції, чи повідомлено тих учасників судового процесу, хто не з'явився, про дату, час і місце судового засідання.

8. Виступ сторони відповідача із заключним словом.

6. Вкажіть, хто з учасників судового процесу має право на здійснення наступних процесуальних дій.

1. Збільшити розмір позовних вимог.
2. Заявити відвід судді.
3. Заявити відвід головуючому судового засідання.
4. Пред'явити зустрічний позов.

А. Відповідач.

Б. Позивач.

В. І позивач, і відповідач.

Г. Ні позивач, ні відповідач.

Тема 4: Особливості розгляду цивільних справ у порядку окремого й наказного провадження.

Питання для обговорення

1. Загальна характеристика наказного провадження.
2. Порядок розгляду справ наказного провадження. Скасування судового наказу.
3. Процесуальні особливості спрощеного позовного провадження
4. Окреме провадження в системі цивільного судочинства.
5. Процесуальний порядок розгляду та вирішення справ окремого провадження.

Фабула 31.

Т. звернувся до суду із заявою про визнання недієздатним рідного дядька С. на підставі того, що він страждає на психічний розлад. В обґрунтування заявленої вимоги Т. посилається на те, що С. страждає на психічний розлад та перебуває на обліку у психоневрологічному диспансері, на час звернення

проходить там черговий курс лікування. Т. заявив клопотання про витребування судом з лікувального закладу необхідних документів на підтвердження зазначених у заяві фактів. Суд прийняв заяву та відкрив провадження у справі. У задоволенні клопотання щодо витребування доказів суд відмовив на підставі того, що відповідно до ч. 3 ст. 12 ЦПК України кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається, як на підставу своїх вимог.

1. Яким складом суду буде розглядатись справа визнання недієздатним С.:

1. У складі одного судді і двох присяжних.
2. Одним суддею.
3. У складі трьох суддів.
4. У складі двох суддів і одного присяжного.

2. Оберіть відповідну підсудність справи:

1. Заяви про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи.
 2. Справи про обмеження права неповнолітньої особи самостійно розпоряджатися своїм заробітком, стипендією чи іншими доходами.
 3. Заяви про визнання фізичної особи недієздатною якщо вона перебуває на лікуванні у закладі з надання психіатричної допомоги подається до суду
 4. Справи про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи громадянина України, який проживає за її межами.
- А. Суд визначається за клопотанням заявника ухвалою судді Верховного Суду.
- Б. Розглядаються судом за місцем проживання цієї особи.
- В. подаються до суду за місцем знаходження закладу, який надає психіатричну допомогу.
- Г. подається до суду за місцем проживання цієї особи.

3. Зазначте обставини, які повинні бути встановлені судом для визнання С. недієздатним.

1. Негативні матеріальні, психічні чи інші наслідки для особи в результаті її дій.
2. Нездатність особи усвідомлювати значення своїх дій та (або) керувати ними.
3. Хронічний, стійкий психічний розлад.
4. Зловживання спиртними напоями, наркотичними засобами, токсичними речовинами тощо.
5. Істотний вплив психічного розладу на усвідомлення значення своїх дій.
6. Скрутне матеріальне становище сім'ї внаслідок зловживання спиртними напоями, наркотичними засобами.
7. Причинний зв'язок між психічним розладом і тим, що особа не здатна усвідомлювати значення своїх дій та (або) керувати ними.

4. Оберіть обов'язкові вимоги до змісту судового рішення у справах про визнання фізичної особи недієздатною.

1. Місце проживання опікуна фізичної особи, визнаної недієздатною.
2. Встановлення опіки над фізичною особою.
3. Встановлення піклування над фізичною особою.
4. Строк дії рішення про визнання особи недієздатною.
5. Призначення піклувальника фізичної особи.
6. Поставлення особи на облік в органах опіки та піклування.
7. Призначення опікуна фізичної особи, визнаної недієздатною.

5. Розгляд справ про визнання фізичної особи недієздатною проводиться за обов'язковою участю:

1. Прокурора.
2. Представника органів опіки та піклування.
3. Свідка.

4. Законного представника, особи.

6. Розташуйте у вірній послідовності процесуальні дії після відкриття провадження у справах про визнання фізичної особи недієздатною.

1. Проведення судово-психіатричної експертизи.
2. Призначення судово-психіатричної експертизи.
3. Призначення опікуна для особи, яку визнано недієздатною.
4. Дослідження висновку органу опіки та піклування.

Фабула 32.

Громадянка України С. через представника звернулась до суду з заявою про усиновлення дитини. Заява була підписана представником заявниці. У заяві зазначено, що С. перебуває у шлюбі сім років, після тяжкої травми, незважаючи на тривале лікування, не може мати дітей. Вони з чоловіком володіють трикімнатною квартирою, займаються підприємницькою діяльністю і можуть забезпечити всі умови для виховання та утримання дитини. До заяви були додані: копія свідоцтва про шлюб, копія декларації про доходи, документ, який підтверджує право власності на квартиру, нотаріально засвідчена згода чоловіка на усиновлення дитини та ордер адвоката. Суд одноособово розглянув справу у відкритому судовому засіданні та ухвалив рішення про задоволення заявленої вимоги про усиновлення дитини.

1. Хто може бути усиновлювачем?

1. Особи однієї статі.
2. Особи позбавлені батьківських прав і ці права не поновлені.
3. Дієздатна особа віком не молодша двадцяти одного року
4. Дієздатна особа віком не молодша вісімнадцяти років

2. Суд розглядає справи про усиновлення за обов'язковою участю:

1. Біологічних батьків дитини.
2. Органів опіки та піклування.
3. Дитини, якщо вона за віком та станом здоров'я усвідомлює факт усиновлення.
4. Прокурора.
5. Близького родича дитини, позбавленої батьківського піклування.
6. Заявника, який бажає усиновити дитину.
7. Представника заявника, який бажає усиновити дитину.

3. Оберіть відповідну стадію, на якій може бути вчинена процесуальна дія судом

1. Відкриття провадження.
2. Підготовче провадження.
3. Розгляд справи по суті.
 - А. Дослідження доказів.
 - Б. Подання органом опіки і піклування висновку про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини.
 - В. Перевірка змісту заяви про усиновлення на відповідність вимогам ЦПК.

4. Розташуйте у правильній послідовності дії для внесення змін до актового запису про народження усиновленої дитини.

1. Ухвалення рішення суду про усиновлення.
2. Відправлення копії рішення суду про усиновлення до органів державної реєстрації актів цивільного стану.
3. Набрання рішенням суду законної сили.
4. Видача свідоцтва про народження з урахуванням змін.
5. Внесення змін до актового запису про народження усиновленої дитини.

5. Яке судове рішення мав ухвалити суд, враховуючи те, що заява про усиновлення підписана представником заявниці С. і додані документи, які підтверджують повноваження представника?

1. Ухвалу про відмову у відкритті провадження у справі.
2. Ухвалу про відкриття провадження у справі.
3. Ухвалу про повернення заяви.
4. Ухвалу про залишення заяви без руху.

6. Яка помилка була допущена судом при розгляді даної справи:

1. Порушено строки розгляду справи судом.
2. Судом обрано неправильний порядок розгляду справи.
3. Порушена підсудність справи.
4. Справа розглянута неповним складом суду, передбаченим для цієї категорії справ.

Фабула 33.

До суду із заявою про встановлення факту проживання однією сім'єю чоловіка та жінки без шлюбу звернулась М. Заявниця посилається на те, що після смерті чоловіка К., з яким вона проживала однією сім'єю без реєстрації шлюбу 10 років, відкрилася спадщина на квартиру, яку вони з К. придбали за спільні кошти під час спільного проживання, право власності на квартиру було оформлено на К.

М. не може одержати в нотаріальній конторі свідоцтво про право на спадщину, оскільки шлюб з К. зареєстрований не був. В судовому засіданні було з'ясовано, що у К. залишився син Т., який у встановлений законом строк звернувся до нотаріуса з заявою про прийняття спадщини.

1. Оберіть обов'язкові елементи, які повинна зазначити М. в заяві про встановленні факту спільного проживання чоловіка і дружини без реєстрації шлюбу.

1. Перелік майна заявниці.
2. Факт який просить встановити заявниця.
3. Відсутність спору про право.
4. Перелік близьких родичів.
5. Перелік майна померлого чоловіка.
6. Мета встановлення юридичного факту.
7. Документи, які під підтверджують відсутність реєстрації шлюбу між цими особами.

2. До якого суду М. повинна подати заяву про встановлення факту проживання однією сім'єю чоловіка та жінки без шлюбу.

1. За місцем проживання померлого чоловіка.
2. За власним місцем проживання.
3. За місцем проживання відкриття спадщини.
4. За місцем знаходження нерухомого майна.

3. Оберіть ознаки притаманні окремому провадженню.

1. Справа може бути передана на розгляд третейського суду.
2. Суд може витребувати докази за власною ініціативою.
3. Обмежено діє принцип диспозитивності.
4. Розгляд справ проводиться у спрощеному порядку.
5. Судові витрати завжди стягуються за рахунок держави.
6. Не діє правило щодо меж розгляду справи.
7. Справа не може бути закрита в зв'язку з укладанням мирової угоди.

4. Яке судове рішення мав ухвалити суд після того як в судовому засіданні стало відомо, що у померлого К. залишився син Т., який прийняв спадщину.

1. Ухвалу про залучення заінтересованої особи.
2. Ухвалу про залишення заяви без розгляду.

3. Ухвалу про зупинення провадження.
4. Рішення суду.

5. Оберіть підстави для ухвалення судом відповідних рішень.

1. Ухвала про передачу справи за підсудністю.
 2. Ухвала про залишення заяви без розгляду.
 3. Ухвала про відмову у відкритті провадження.
 4. Ухвала про відкриття провадження.
- А. Під час розгляду справи про встановлення факту виник спір про право.
- Б. Заявниця М. звернулась до суду за своїм місцем проживання, спору про право з заяви не вбачається.
- В. З поданої до суду заяви про встановлення факту вбачається спір про право.
- Г. Заявниця М. звернулась до суду за місцем знаходження нерухомого майна.

6. Розташуйте у правильній послідовності вимоги до змісту заяви М. про встановлення факту спільного проживання чоловіка і дружини без реєстрації шлюбу.

1. Факт, який заявник просить установити.
2. Найменування суду, до якого подається заява.
3. Докази, які підтверджують факт.
4. Мета, для якої необхідне встановлення цього факту.

Фабула 34.

Олександрівський районний відділ державної реєстрації актів цивільного стану Головного територіального управління юстиції у Кіровоградській області 15 жовтня 2020 р. звернувся до Київського районного суду м. Харкова із заявою, в якій просить встановити факт народження Д. 8 липня 2020 р. на тимчасово окупованій території України в м. Алушта Автономної Республіки Крим. В обґрунтування заяви заявник вказав, що мати Д., який народився 8 липня 2020 р. в м. Алушта Республіки

Крим, не має можливості отримати свідоцтво про народження у відділі державної реєстрації актів цивільного стану, оскільки факт народження відбувся на тимчасово окупованій території України, на якій неможливо отримати медичний документ, що може бути прийнятий відділом реєстрації актів цивільного стану для здійснення реєстрації народження відповідно до ст. 13 Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану».

Посилаючись на положення п. 1 ч. 1 ст. 31 ЦПК України, суд передав справу на розгляд до Олександрівського районного суду Кіровоградської області – за місцем проживання мати Д.

1. Визначте осіб, які можуть бути заявниками у справах про встановлення факту народження на тимчасово окупованих територіях України?

1. Органи державної реєстрації актів цивільного стану
2. Батьки або один з них.
3. Члені сім'ї.
4. Органи опіки та піклування.
5. Особа, яка утримує та виховує дитину.
6. Територіальна громада де проживає дитина.
7. Родичі будь-якого ступеня спорідненості.

2. До якого суду потрібно подавати заяву про встановлення факту народження Д. на тимчасово окуповані території України?

1. До суду за місцем проживання матері Д.
2. До будь-якого місцевого суду України.
3. Підсудність таких справ визначається за клопотанням заявника ухвалою судді Верховного Суду.
4. До суду, визначеному у рішенні Вищої ради правосуддя.

3. Визначте особливості розгляду справи про встановлення факту народження Д. на тимчасово окуповані території України?

1. Справа розглядається невідкладно з дня надходження відповідної заяви до суду.
2. Справа розглядається в закритому судовому засіданні.
3. Судом досліджуються лише письмові докази.
4. Ухвалене судом рішення підлягає негайному виконанню.
5. Судове рішення може бути оскаржено в загальному порядку.
6. Справа розглядається протягом розумного строку.
7. Судове рішення оскаржується шляхом звернення з відповідною заявою до цього ж суду.

4. Розташуйте у правильній послідовності вимоги до змісту заяви про встановлення факту народження Д. на тимчасово окуповані території України?

1. Факт, який заявник просить установити.
2. Найменування суду, до якого подається заява.
3. Докази, які підтверджують факт.
4. Мета, для якої необхідне встановлення цього факту.

5. Який принцип міжнародного права застосовується судами при розгляді справ про встановлення факту народження, смерті на тимчасово окупованих територіях України?

1. Заборона суперечливої поведінки (*Venire contra factum proprium*).
2. Процесуальний естоппель (*Collateral estoppels/Estoppel by records*).
3. Намібійські винятки (*Namibia exception*).
4. Принцип добросовісності (*Non concedit venire contra factum proprium*).

6. Оберіть відповідні підстави для ухвалення процесуальних рішень по даній задачі.

1. Ухвала про повернення заяви.

2. Ухвала про відкриття провадження у справі.
3. Ухвала про передачу справи до іншого суду.
4. Ухвала про залишення заяви без руху.
- А. Звернення матері Д. до будь-якого суду з належно оформленою заявою про встановлення факту народження.
- Б. Звернення до суду відділу державної реєстрації актів цивільного стану суду з заявою про встановлення факту народження Д.
- В. Звернення матері Д. до суду з заявою про встановлення факту народження, яка складена з порушенням вимог до змісту заяви відповідно до ЦПК.
- Г. Для постановлення такої ухвали не має підстав, в зв'язку з особливостями підсудності даної категорії справ.

Фабула 35.

Харківська міська рада звернулась до суду з вимогою про визнання спадщини відумерлою. У заяві було зазначено, що О. постійно проживав і був зареєстрований у м. Харкові, перебуваючи у відрядженні в м. Тернопіль О. помер. Після смерті О. відкрилася спадщина. Спадкове майно складається з двокімнатної квартири, яка знаходиться у м. Харкові, меблів та інших речей в квартирі, земельної частки-пай, яка знаходиться у Харківській області. Належність цього майна спадкодавцю підтверджується відповідними документами, спадкоємців за законом у О. немає, а заповіт не був складений. Під час розгляду заяви про визнання спадщини відумерлою судом було встановлено, що з дня смерті О. минуло десять місяців.

1. Хто з вказаних осіб може подати заяву про визнання спадщини відумерлою, яка залишилась після О.

1. Харківська міська рада.
2. Родичі О. до шостого ступеня споріднення включно.
3. Особи, які добросовісно і відкрито користуються спадковим майном не менше 1 року.

4. Кредитори О.
5. Власники або користувачі суміжних земельних ділянок О. якщо до складу спадщини входять земельні ділянки сільськогосподарського призначення.
6. Особи, які проживали з О. однією сім'єю не менш як п'ять років до часу відкриття спадщини.
7. Тернопільська міська рада.

2. Справи про визнання спадщини відумерлою повинна розглядатися за обов'язковою участю.

1. Родичів О.
2. Прокурора.
3. Заявника.
4. Нотаріуса.

3. Яка підсудність застосовується при зверненні до суду з заявою про визнання спадщини відумерлою.

1. Виключна підсудність: за місцем відкриття спадщини.
2. Виключна підсудність: за місцем знаходження нерухомого майна, що входить до складу спадщини
3. Альтернативна підсудність: може подаватись за місцем відкриття спадщини або за місцем знаходження нерухомого майна, що входить до складу спадщини.
4. Підсудність визначається за ухвалою судді Верховного Суду.

4. Які обставини входять до предмету доказування при розгляді справ про визнання спадщини відумерлою:

1. Відсутність боржників спадкодавця.
2. Строк перебування у власності майна.
3. Час і місце відкриття спадщини.
4. Належність спадкодавцю конкретного майна.

5. Відсутність заборгованості за комунальні послуги.
6. Відсутність реєстрації шлюбу з іншою особою.
7. Відсутність спадкоємців як за законом, так і за заповітом.

5. Оберіть відповідні підстави для ухвалення рішень суду.

1. Ухвала про відмову у прийнятті заяви.
 2. Рішення суду про визнання спадщини відумерлою.
 3. Ухвала про повернення заяви.
 4. Ухвала про передачу справи до суду за підсудністю.
- А. Заяву подано до Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області.
- Б. Заяву подано Тернопільською міською радою.
- В. Заяву подано до закінчення одного року з дня відкриття спадщини.
- Г. Судом встановлено, що спадкоємці за заповітом і за законом відсутні або спадкоємці усунені від права на спадкування, або спадкоємці не прийняли спадщину чи відмовилися від її прийняття.

6. Розташуйте у вірній послідовності дії необхідні для реєстрації права власності на двокімнатну квартиру, яка залишилась після смерті О. за територіальною громадою.

1. Ухвалення рішення суду про визнання спадщини О. відумерлою.
2. Реєстрація права власності на двокімнатну квартиру за територіальною громадою.
3. Звернення до суду з заявою про визнання спадщини відумерлою.
4. Закінчення перебігу строку в один рік з часу відкриття спадщини.

Фабула 36.

Лікар-психіатр міської клінічної психоневрологічної лікарні 10 травня 2024 р. звернувся до суду з заявою про продовження надання амбулаторної психіатричної допомоги С. У заяві було зазначено, що за рішенням суду

особа С. у примусовому порядку проходить амбулаторне психіатричне лікування, стан його здоров'я за минулий час не поліпшився, у зв'язку з цим лікування доцільно продовжити. Суд, розглянувши 27 травня 2024 р. за участю лікаря-психіатра справу у відкритому судовому засіданні і на підставі копії рішення про надання амбулаторної психіатричної допомоги, висновку комісії лікарів-психіатрів та інших відповідних матеріалів у складі судді у двох присяжних задовольнив заявлену вимогу.

1. Оберіть строки розгляду заяв в залежності від виду надання психіатричної допомоги:

1. Заява про госпіталізацію особи до закладу
 2. Заява про психіатричний огляд особи
 3. Заява про надання амбулаторної психіатричної допомоги
 4. Заява про продовження госпіталізації особи
- А. Протягом 10 днів
Б. Протягом 24 годин
В. Протягом трьох днів

2. Визначте коло осіб, які обов'язково повинні брати участь у розгляді справи про продовження надання амбулаторної психіатричної допомоги С. в примусовому порядку.

1. Орган опіки та піклування.
2. Прокурор.
3. Лікар-психіатр.
4. Родичі С.
5. Члени сім'ї С.
6. Законний представник особи, стосовно якої розглядається питання.
7. Експерт

3. Яким складом суду розглядаються справи про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку.

1. У складі трьох суддів.
2. Суддею одноособово.
3. У складі двох суддів і одного присяжного.
4. У складі одного судді і двох присяжних.

4. Хто може бути заявником у справі про припинення амбулаторної психіатричної допомоги С.

1. Лікар-психіатр.
2. Виключно особа С.
3. Особа С. або її законний представник.
4. Законний представник С.

5. Розташуйте у вірній послідовності дії щодо продовження надання амбулаторної психіатричної допомоги у примусовому порядку С.

1. Звернення до суду з заявою про продовження надання амбулаторної психіатричної допомоги в примусовому порядку.
2. Оцінка судом доказів про відсутність покращень психічного стану особи при наданні амбулаторної допомоги.
3. Рішення суду про продовження надання амбулаторної психіатричної допомоги в примусовому порядку.
4. Дослідження судом доказів про відсутність покращень психічного стану особи при наданні амбулаторної допомоги.

6. Які порушення норм ЦПК були здійснені судом під час розгляду справи про продовження амбулаторної психіатричної допомоги С.

1. Невірний склад суду.
2. Порушені строки розгляду даної справи.
3. Справа повинна розглядатися в закритому судовому засіданні.

4. Судом не з'ясовані усі обставини справи.

Фабула 37.

Головний лікар міської клінічної лікарні № 1 звернувся 3 квітня 2025 р. до суду за місцем свого знаходження із заявою про обов'язкову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу М. у зв'язку з тим, що при проведенні обстеження в нього було виявлено захворювання на туберкульоз. Суддя прийняв заяву і відкрив провадження у справі. Справа була розглянута судом 15 квітня 2025 р. у відкритому судовому засіданні за участю представника міської клінічної лікарні № 1 та М. За результатами розгляду ухвалено рішення про задоволення заяви про обов'язкову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу М.

1. Які обставини входять до предмету доказування у вказаній справі.

1. Встановлення кола членів сім'ї М.
2. Встановлення факту зараження М. на заразну форму туберкульозу.
3. Коло осіб з якими контактував М.
4. Становлення загрози розповсюдження хвороби серед населення.
5. Місце захворювання М. на заразну форму туберкульозу.
6. Строк хвороби М. на заразну форму туберкульозу.
7. Ухилення М. від обов'язкової госпіталізації.

2. В який строк повинна бути розглянута справа про обов'язкову госпіталізацію М. до протитуберкульозного закладу.

1. Протягом розумного строку.
2. Протягом трьох днів.
3. Протягом десяти днів.
4. Не пізніше 24 годин після відкриття провадження у справі.

3. Хто може бути заявником у справах про обов'язкову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу.

1. Законний представник особи, хворої на заразну форму туберкульозу.
2. Члени сім'ї особи, хворої на заразну форму туберкульозу.
3. Будь-яка особа, які стало відомо про хворобу особи на заразну форму туберкульозу.
4. Представник протитуберкульозного закладу, який здійснює нагляд за хворим.

4. Розташуйте у правильній послідовності дії при розгляді справ про обов'язкову госпіталізацію особи до протитуберкульозного закладу.

1. Звернення до суду з заявою про обов'язкову госпіталізацію хворого на заразну форму туберкульозу.
2. Ухилення хворої особи від госпіталізації.
3. Виявлення хворого на заразну форму туберкульозу.
4. Розгляд справи про обов'язкову госпіталізацію хворого на заразну форму туберкульозу.

5. Оберіть відповідні підстави для процесуальних дій суду.

1. Ухвала про відкриття провадження.
 2. Ухвала про повернення заяви
 3. Рішення про задоволення заяви про примусову госпіталізацію особи.
 4. Рішення про продовження строку примусової госпіталізації особи.
- А. Судом досліджені докази, які підтверджують, що за результатами лікування не досягнуто вилікування хворого.
- Б. Заява про примусову госпіталізацію подана суб'єктом який немає процесуальної дієздатності
- В. Заява подана належним суб'єктом з дотриманням вимог ЦПК
- Г. Судом досліджені докази, які підтверджують хворобу особи на заразну форму туберкульозу та відмову особи від добровільної госпіталізації.

6. За правилами якої підсудності розглядаються справи про обов'язкову

госпіталізацію особи до протитуберкульозного закладу.

1. За правилами загальної підсудності.
2. За правилами альтернативної підсудності.
3. За правилами виключної підсудності.
4. За ухвалою суду вищої інстанції

Фабула 38.

Жінка К. 01.10.2024 звернулась до суду з заявою про розкриття інформації, яка містить банківську таємницю щодо її чоловіка Н. Суддя відкрив провадження, призначив розгляд справи на 15.10.2024 з повідомленням заявниці К., особи Н. та банку. Під час закритого судового засідання, яке проводилось суддею одноособово було з'ясовано, що в іншому суді розглядається справа про розірвання шлюбу та поділ спільного майна подружжя К. та Н.

1. За правилами якої підсудності К. потрібно подавати заяви про розкриття банками інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб.

1. За правилами загальної підсудності.
2. За правилами альтернативної підсудності.
3. За правилами виключної підсудності.
4. За ухвалою суду вищої інстанції.

2. Розташуйте у правильній послідовності вимоги до змісту заяви, яку потрібно скласти К.

1. Обґрунтування необхідності розкриття банківської таємниці.
2. ПІБ К. та Н. їх місце проживання або місцезнаходження.
3. Найменування суду, до якого подається заява.
4. Мета використання інформації, яка містить банківську таємницю.

3. Оберіть особливості розгляду справ про розкриття інформації, яка містить банківську таємницю.

1. Справа розглядається у закритому судовому засіданні.
2. Справа розглядається невідкладно.
3. Справа розглядається у складі одного судді у двох присяжних.
4. Справа розглядається без повідомлення заявника та особи, щодо якої вимагається розкриття інформації, що містить банківську таємницю.
5. Справа розглядається у п'ятиденний строк з дня надходження заяви.
6. Рішення суду підлягає негайному виконанню.
7. Рішення суду підлягає оскарженню в апеляційному порядку протягом 30 днів.

4. Які обставини повинні бути встановлені судом при розгляді заяви К.

1. Відсутність згоди **Н.** на розкриття інформації, що містить банківську таємницю.
2. Наявність згоди **Н.** на розкриття інформації, що містить банківську таємницю.
3. Підстави необхідності розкриття інформації, яка містить банківську таємницю.
4. Інші банки, в яких знаходяться рахунки особи, щодо якої вимагається розкриття інформації, що містить банківську таємницю
5. Обставини, за якими вимагається розкриття інформації, яка містить банківську таємницю.
6. Мета використання інформації, яка містить банківську таємницю.
7. Наявність згоди Національного банку України на розкриття банківської таємниці.

5. Оберіть підстави для ухвалення відповідних рішень.

1. Рішення про відмову у задоволенні заяви.
2. Ухвала про залишення заяви без розгляду.

3. Ухвала про залишення заяви без руху.

4. Ухвала про відмову у відкритті провадження.

А. З заяви **К.** про розкриття інформації, яка містить банківську таємницю вбачається спір про право.

Б. Форма і зміст заяви **К.** про розкриття інформації, яка містить банківську таємницю не відповідають вимогам ЦПК.

В. Під час розгляду справи встановлено, що в іншому суді розглядається справа про розірвання шлюбу та поділ спільного майна подружжя **К.** та **Н.**

Г. Під час розгляду справи встановлено, що у **К.** відсутні підстави та повноваження, визначені законом на розкриття банківської таємниці.

6. Яка особливість оскарження рішення суду про розкриття інформації, що містить банківську таємницю.

1. Рішення оскаржується шляхом подання заяви до суду, який його видав.

2. Оскарження рішення суду зупиняє його виконання.

3. Законодавством передбачений скорочений строк на оскарження рішення – 5 днів.

4. Можливість оскарження рішення лише у випадку, якщо особа не була повідомлена про розгляд справи про розкриття інформації, яка містить банківську таємницю

Фабула 39.

У травні 2024 року було розірвано шлюб між Гришко Тетяною та Гришком Сергієм. Під час шлюбу в них народилась донька Гришко Марія (2012 рік народження). Після розірвання шлюбу Гришко Сергій обов'язок щодо утримання дитини не виконує, гроші не надає. Місце роботи та розмір заробітної плати, інших доходів Гришка Сергія жінці невідоме. Гришко Тетяна вирішила стягнути аліменти з колишнього чоловіка через суд в порядку наказного провадження.

1. Який документ потрібно скласти і подати до суду Гришко Тетяні щоб стягнути аліменти в порядку наказного провадження?

1. Позовну заяву про стягнення аліментів.
2. Заяву про видачу судового наказу.
3. Заяву про скасування судового наказу.
4. Заяву про стягнення боргу.

2. Оберіть ознаки притаманні наказному провадженню.

1. Присутність учасників справи в судовому засіданні.
2. Наявність безспірних доказів.
3. Можливість оскарження рішення суду в апеляційному провадженні.
4. Можливість відшкодування судових витрат.
5. Стягнення виключно грошових сум.
6. Розгляд справи впродовж розумного строку.
7. Відсутність спору про право.

3. Розташуйте у правильній послідовності вимоги до змісту заяви про видачу судового наказу:

1. Вимоги заявника та обставини, на яких вони ґрунтуються;
2. Найменування суду, до якого подається заява;
3. Прізвище, ім'я та по батькові (для фізичних осіб) заявника;
4. Перелік доказів, якими заявник обґрунтовує обставини, на яких ґрунтуються його вимоги.

4. Яким чином Гришко Сергій зможе оскаржити судовий наказ про стягнення з нього аліментів

1. Шляхом подання заяви про скасування судового наказу.
2. Шляхом подання апеляційної скарги на судовий наказ.

3. Шляхом подання позовної заяви про зменшення розміру аліментів в порядку позовного провадження.
4. Шляхом звернення до виконавчої служби з заявою.

5. На підставі якої вимоги, передбаченої цивільно процесуальним кодексом Гришко Тетяна зможе стягнути аліменти з Гришка Сергія в порядку наказного провадження:

1. Заявлено вимогу про стягнення аліментів у розмірі на одну дитину - однієї чверті заробітку (доходу) платника аліментів, але не більше десяти прожиткових мінімумів на дитину відповідного віку.
2. Заявлено вимогу про стягнення аліментів на дитину у твердій грошовій сумі в розмірі 50 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.
3. Заявлено вимогу про стягнення аліментів у розмірі половини від заробітку (доходу) платника аліментів, але не більше десяти прожиткових мінімумів на дитину відповідного віку.
4. Заявлено вимогу про стягнення аліментів на дитину у твердій грошовій сумі в розмірі прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.

6. Оберіть відповідні підстави для ухвалення судових рішень:

1. Ухвала про відмову у видачі судового наказу
 2. Ухвала про передачу заяви про видачу судового наказу за підсудністю
 3. Ухвала про відмову у видачі судового наказу в частині вимог
 4. Ухвала про повернення заяви про скасування судового наказу.
- А. Отримані судом відомості про місцезнаходження боржника свідчать, що заява не підсудна цьому суду
- Б. Частина заявлених вимог не підлягає розгляду в порядку наказного провадження і не пов'язана з іншими вимогами.
- В. Заява про скасування судового наказу подана особою, яка не має процесуальної дієздатності;

Г. Отримана судом інформація не дає можливості встановити зареєстроване місце проживання фізичної особи – боржника.

Фабула 40 .

За заявою КП «Теплоцентраль» 28 липня 2024 р. було видано судовий наказ про стягнення з боржниці П. заборгованості за комунальні послуги в розмірі 6000 грн. П. 25 серпня 2024 р. звернулася до суду із заявою про скасування судового наказу, у якій просила поновити процесуальні строки для скасування судового наказу посилаючись на те, що цей наказ вона отримала лише 9 серпня 2024 р. та скасувати останній, мотивуючи свої вимоги тим, що судовий наказ виданий незаконно, адже її не було повідомлено про час та місце розгляду справи, через це П. не змогла захистити своє право. Ухвалою від 18 серпня 2024 р. суд поновив строк подачі заяви про скасування судового наказу та призначив справу до розгляду в судовому засіданні на 25 серпня 2024 р.

1. До якого суду П. повинна подати заяву про скасування судового наказу:

1. До суду вищої інстанції.
2. До суду, який видав судовий наказ.
3. До суду за місцем знаходження стягувача.
4. До суду за загальним правилом підсудності.

2. Оберіть особливості розгляду заяви про скасування судового наказу

1. Розглядається без присутності стягувача і боржника.
2. Розглядається без повідомлення стягувача і боржника.
3. Розглядається з обов'язковим викликом стягувача і боржника.
4. За результатом розгляду заяви про скасування судового наказу ухвалюється рішення суду.

5. Розглядається у складі одного судді і двох присяжних.
6. Розглядається у закритому судовому засіданні.
7. За результатом розгляду заяви про скасування судового наказу суд виносить ухвалу про скасування судового наказу.

3. Розташуйте у правильній послідовності вимоги до змісту заяви про скасування судового наказу, які повинна вказати П.

1. Зміст і номер наказу, що оскаржується.
2. Найменування суду, до якого подається заява.
3. Прізвище, ім'я по-батькові боржника.
4. Вказівка про необґрунтованість вимог стягувача.

4. Оберіть відповідні підстави для ухвалення судових рішень:

1. Ухвала про скасування судового наказу.
2. Ухвала про повернення без розгляду заяви про скасування судового наказу.
3. Ухвала про повернення заяви про скасування судового наказу.
4. Судовий наказ
 - А. Заявлено і доведено вимогу про стягнення коштів з боржника.
 - Б. Заява про скасування судового наказу неналежно оформлена.
 - В. Боржником доведено необґрунтованість вимог стягувача.
 - Г. Заява подана після закінчення строку, встановленого для подання такої заяви, якщо суд за заявою особи, яка її подала, не знайде підстав для поновлення строку для подання цієї заяви.

5. Яке рішення повинен ухвалити суд за результатом розгляду заяви П. про скасування судового наказу.

1. Скасувати судовий наказ через те, що розгляд заяви про видачу судового наказу відбувався без повідомлення і присутності П.

2. Скасувати судовий наказ, оскільки відсутня така підстава стягнення в порядку наказного провадження.
3. Відмовити у скасуванні судового наказу через недоведеність П. необґрунтованості вимог стягувача.
4. Роз'яснити П., що вона має право скасувати судовий наказ лише в апеляційному порядку.

6. В якому випадку у разі видачі судового наказу боржник має право звернутись до суду з позовом, а не з заявою про скасування судового наказу?

1. Заявлено вимогу про стягнення заборгованості за оплату житлово-комунальних послуг.
2. Заявлено вимогу про стягнення аліментів у розмірі на одну дитину - однієї чверті, на двох дітей - однієї третини, на трьох і більше дітей - половини заробітку (доходу) платника аліментів, але не більше десяти прожиткових мінімумів на дитину відповідного віку на кожну дитину.
3. Заявлено вимогу про стягнення аліментів на дитину у твердій грошовій сумі в розмірі 50 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.
4. Заявлено вимогу про повернення вартості товару неналежної якості.

Тема 5: Перегляд судових рішень у цивільних справах.

Питання для обговорення

1. Моделі апеляції.
2. Загальна характеристика апеляційного провадження
3. Право апеляційного оскарження та порядок його здійснення.
4. Загальна характеристика касаційного провадження. Підстави перегляду судових рішень у касаційному порядку
5. Право касаційного оскарження та порядок його здійснення
6. Порядок розгляду справи судом касаційної інстанції
7. Повноваження суду касаційної інстанції.

8. Загальна характеристика перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
9. Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
10. Процесуальний порядок перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.

Фабула 41.

Заочним рішенням Києво-Святошинського районного суду від 26 вересня 2024 року позов П. до ТОВ «Житловий комплекс «В» про стягнення заборгованості за прострочення виконання зобов'язань із завершення будівництва задоволено частково, стягнуто з відповідача на користь позивачки заборгованість в розмірі 125 088,50 грн., штраф в розмірі 168 500 грн., інфляційні втрати в розмірі 17262,97 грн., три відсотки річних в розмірі 2485,44 грн., судовий збір в розмірі 2935,89 грн. та витрати на правову допомогу в розмірі в розмірі 7000 грн.

Ухвалою Києво-Святошинського районного суду Київської області від 22 листопада 2024 року заяву ТОВ «ЖК «В» про перегляд заочного рішення залишено без задоволення, оскільки заявником не надано суду доказів того, що відповідач не з'явився в судові засідання та не повідомив про причини неявки з поважних причин, а також в заяві відсутні посилання на будь-які докази, які мають істотне значення для справи, які не були досліджені судом при ухваленні заочного рішення.

Тоді ТОВ «Житловий комплекс «В» подало апеляційну скаргу на ухвалу про залишення заяви про перегляд заочного рішення без задоволення. Апеляційний суд не прийняв апеляційну скаргу. У зв'язку з цим, відповідачем було подано апеляційну скаргу на заочне рішення, до скарги було додано квитанцію про сплату збору у розмірі 1000 грн.

1. Визначте розмір судового збору, який має бути сплачений ТОВ «Житловий комплекс «В» за подання апеляційної скарги:

1. Судовий збір справляється у розмірі 200 відсотків, що підлягав сплаті при поданні позовної заяви до суду першої інстанції
2. Судовий збір справляється у розмірі 150 відсотків, що підлягав сплаті при поданні позовної заяви до суду першої інстанції
3. Судовий збір справляється у розмірі 1 прожиткового мінімуму для працездатних осіб
4. Судовий збір справляється у розмірі 0,4 прожиткового мінімуму для працездатних осіб

2. Як має діяти апеляційний суд у разі, якщо ТОВ «Житловий комплекс «В» не додало до апеляційної скарги квитанцію про сплату судового збору або судовий збір сплачено у меншому розмірі:

1. Апеляційний суд постановляє ухвалу про повернення апеляційної скарги із вказівкою на можливість повторного звернення за умови сплати судового збору
2. Апеляційний суд залишає апеляційну скаргу без розгляду
3. Апеляційний суд залишає апеляційну скаргу без руху і надає час для усунення недоліків, а саме для сплати чи доплати судового збору
4. Апеляційний суд постановляє ухвалу про відмову у відкритті апеляційного провадження

3. Які ухвали, постановлені під час розгляду справи за позовом П. до ТОВ «Житловий комплекс «В» у суді першої інстанції, НЕ можуть бути об'єктом апеляційного оскарження окремо від рішення:

1. Ухвала суду першої інстанції про забезпечення позову
2. Ухвала суду першої інстанції про відкладення судового засідання
3. Ухвала суду першої інстанції про відкриття провадження у справі
4. Ухвала суду першої інстанції про повернення позовної заяви
5. Ухвала суду першої інстанції про відмову у відкритті провадження

6. ухвала суду першої інстанції про залишення заяви про перегляд заочного рішення без задоволення

7. ухвала суду першої інстанції про залишення позову без розгляду

4. Визначте випадки, у яких апеляційна скарга ТОВ «Житловий комплекс «В» не буде прийнята до розгляду, а буде повернута судом апеляційної інстанції:

1. Якщо апеляційна скарга подана особою, яка не має процесуальної дієздатності, не підписана, або підписана особою, яка не має права її підписувати, або особою, посадове становище якої не зазначено

2. Якщо є постанова про залишення апеляційної скарги цієї самої особи без задоволення або ухвала про відмову у відкритті апеляційного провадження за апеляційною скаргою цієї особи на це саме судове рішення

3. Якщо до постановлення ухвали про відкриття апеляційного провадження особа, яка подала скаргу, подала заяву про її відкликання

4. Якщо є ухвала про закриття провадження у зв'язку з відмовою від раніше поданої апеляційної скарги цієї самої особи на це саме судове рішення

5. Якщо скаргу подано на ухвалу, що не підлягає оскарженню окремо від рішення суду

6. Якщо апеляційна скарга подана після спливу одного року з дня складення повного тексту судового рішення

7. Якщо скаргником у строк, визначений судом, не подано заяву про поновлення строку на апеляційне оскарження або наведені підстави для поновлення строку на апеляційне оскарження визнані судом неповажними

5. Визначте послідовність вчинення процесуальних дій суддею-доповідачем у справі за позовом П. до ТОВ «Житловий комплекс «В»:

1. Ухвала про відкриття апеляційного провадження направляється учасникам справи

2. Суддя-доповідач перевіряє апеляційну скаргу та додані документи на відповідність формі і змісту

3. Суддя-доповідач постановляє ухвалу про відкриття провадження у справі, якщо у встановлений судом строк недоліки апеляційної скарги усунуті

4. Суддя-доповідач постановляє ухвалу про залишення апеляційної скарги без руху з вказівкою на недоліки апеляційної скарги, які потрібно усунути

6. Встановіть відповідність повноважень суду апеляційної інстанції:

1. Суд апеляційної інстанції постановляє ухвалу про залишення апеляційної скарги без руху

2. Суд апеляційної інстанції постановляє ухвалу про повернення апеляційної скарги

3. Суд апеляційної інстанції постановляє ухвалу про відмову у відкритті апеляційного провадження

4. Суд апеляційної інстанції постановляє ухвалу про закриття апеляційного провадження

А) Після відкриття апеляційного провадження особа, яка подала апеляційну скаргу, заявила клопотання про відмову від скарги, за винятком випадків, коли є заперечення інших осіб, які приєдналися до апеляційної скарги

Б) Є ухвала про закриття провадження у зв'язку з відмовою від раніше поданої апеляційної скарги цієї самої особи на це саме судове рішення

В) Скаргу подано в інший спосіб, ніж до суду апеляційної інстанції

Г) У скаргі не зазначено, у чому саме полягає необґрунтованість та незаконність судового рішення

Фабула 42.

24 грудня 2023 року М. звернувся до суду з позовом про визнання недійсним договору дарування житлового будинку від 12 березня 2022 р., який уклала його дружина К., подарувавши будинок своєму братові П. Третя особа, яка не заявляє самостійних вимог, – нотаріус, який посвідчував договір. Позивач посилався на те, що згоди на відчуження спільно нажитого за час шлюбу майна не давав.

Рішенням Кагарлицького районного суду Київської області від 09 січня 2024 року в задоволенні позову М. відмовлено у зв'язку з недоведеністю обставин справи.

Інший брат К. і П. – О., який не був учасником справи у суді першої інстанції, 23 травня 2025 року подав апеляційну скаргу на рішення Кагарлицького районного суду, просив скасувати рішення суду першої інстанції і ухвалити нове рішення, посилаючись на те, що його як одного із співвласників спірного житлового будинку не було залучено до участі у справ про визнання недійсним договору дарування, але суд вирішив питання про його права і обов'язки.

1. Як повинен діяти апеляційний суд у разі, якщо апеляційну скаргу подано О. як особою, яка не брала участі у справі у суді першої інстанції:

1. Одразу постановити ухвалу про відмову у відкритті апеляційного провадження

2. Постановити ухвалу про відкриття апеляційного провадження і здійснити апеляційний перегляд

3. Одразу постановити ухвалу про повернення апеляційної скарги, вказавши на необхідність уточнити, яким саме чином рішення суду першої інстанції вплинуло на права цієї особи

4. Постановити ухвалу про відкриття апеляційного провадження, і тільки встановивши, що рішенням суду не вирішувалось питання про права та обов'язки цієї особи, закрити провадження у справі

2. Як має діяти суд апеляційної інстанції, якщо апеляційна скарга подана апелянтом О. після спливу одного року з дня складення повного тексту судового рішення:

1. Суд апеляційної інстанції повинен відкрити провадження у справі, якщо учасник справи посилається на нововиявлені обставини, які мають суттєве значення для правильного вирішення справи

2. Суд апеляційної інстанції повинен відкрити провадження у справі, якщо учасник справи обґрунтовує пропуск строку на подання апеляційної скарги наявністю поважних причин, а саме довготривалим захворюванням, яке заважало йому звернутися з апеляційною скаргою

3. Суд апеляційної інстанції повинен відкрити провадження у справі, якщо учасник справи обґрунтовує пропуск строку на подання апеляційної скарги наявністю поважних причин, а саме перебуванням за кордоном, що заважало йому звернутися з апеляційною скаргою

4. Суд апеляційної інстанції повинен відкрити провадження у справі, якщо апеляційну скаргу подано особою, не повідомленою про розгляд справи або особою, не залученою до участі у справі, якщо суд ухвалив рішення про її права, свободи, інтереси та (або) обов'язки

3. Визначте суб'єктів права на апеляційне оскарження:

1. Сторони, які брали участь у справі
2. Свідки, які були допитані під час розгляду справи у суді першої інстанції
3. Перекладачі, які брали участь у справі
4. Експерти, які робили експертний висновок по справі
5. Треті особи, які брали участь у справі

6. Органи державної влади, які не брали участь у справі, але вважають, що права одного з учасників справи порушені

7. Особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси та (або) обов'язки

4. У яких випадках суд апеляційної інстанції закриває апеляційне провадження?

1. Апеляційна скарга не відповідає вимогам до форми і змісту
2. Після відкриття апеляційного провадження виявилось, що апеляційну скаргу не підписано, подано особою, яка не має процесуальної дієздатності, або підписано особою, яка не має права її підписувати
3. Апеляційна скарга подана на ухвалу, яка не підлягає оскарженню окремо від рішення
4. Апеляційна скарга подана з пропуском строків апеляційного оскарження
5. Після відкриття апеляційного провадження особа, яка подала апеляційну скаргу, заявила клопотання про відмову від скарги, за винятком випадків, коли є заперечення інших осіб, які приєдналися до апеляційної скарги
6. За подання апеляційної скарги не сплачено судовий збір
7. Після відкриття апеляційного провадження за апеляційною скаргою, поданою особою з підстав вирішення судом питання про її права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, встановлено, що судовим рішенням питання про права, свободи, інтереси та (або) обов'язки такої особи не вирішувалося

5. Визначте послідовність процесуальних дій суду:

1. Передача апеляційної скарги судді-доповідачу;
2. Надходження апеляційної скарги;
3. Реєстрація апеляційної скарги;

4. Відкриття апеляційного провадження

6. Визначте відповідність постановлення ухвал на стадії відкриття апеляційного провадження:

1. Не додано документів, що підтверджують повноваження представника
2. Апеляційна скарга не підписана
3. Апеляційну скаргу подано на судові рішення, що не підлягає апеляційному оскарженню
4. Апеляційна скарга подана з додержанням форми, змісту, строків та порядку подання

А) ухвала про відмову у відкритті апеляційного провадження

Б) ухвала про повернення

В) залишення апеляційної скарги без руху

Г) ухвала про відкриття апеляційного провадження

Фабула 43.

Рішенням Новомиkolaївського районного суду Запорізької області від 17 листопада 2024 р. позовні вимоги А. (доньки спадкодавця) до Л. (дружини спадкодавця), про визначення додаткового строку для подання заяви про прийняття спадщини задоволено і визначено додатковий строк у дві місяці для прийняття спадщини. Рішення мотивовано наявністю поважних причин пропуску строку для подання заяви про прийняття спадщини після смерті батька позивачки, зокрема незадовільний стан здоров'я та необхідність проходження лікування позивачкою.

Відповідачка Л. звернулась з апеляційною скаргою, вказуючи на те, що перебування позивачки протягом одного місяця у лікарня не є перешкодою для звернення із заявою про прийняття спадщини. У відзиві на апеляційну скаргу позивачка вказувала також на інші обставини, що перешкоджали їй

вчасно звернутись до нотаріуса, а саме – проживання у прифронтовій області, постійне перебування у стресовому стані, регулярні повітряні тривоги.

Під час розгляду справи в апеляційному суді позивачкою двічі було заявлено відвід: перший – у зв’язку з тим, що склад суду проявляє упередженість до неї і необґрунтовано відхиляє додаткові докази по справі, а другий – у зв’язку з тим, що адвокат відповідачки перебуває в дружніх стосунках з одним із суддів. В обох випадках заяви про відвід було відхилено.

За результатами апеляційного перегляду рішення суду першої інстанції Запорізьким апеляційним судом було скасовано і ухвалено нове про відмову у наданні додаткового строку, оскільки, на думку суду, перебування у лікарні протягом одного місяця не перешкоджало спадкоємиці А. звернутися до нотаріуса, а отже не можна вважати поважною причиною пропуску строку подання заяви про прийняття спадщини. З приводу додаткових обставин, про які позивачка вказувала у відзиві на апеляційну скаргу, то вони не можуть бути взяті до уваги, оскільки позивачка не посиалась на них при розгляді справи у суді першої інстанції, а також не довела наявності поважних причин неподання відповідних доказів до суду першої інстанції.

1. У якому випадку апеляційний суду може взяти до уваги докази, які не були подані позивачкою А. до суду першої інстанції:

1. Виключно у випадку, якщо учасник справи надав докази неможливості їх подання до суду першої інстанції з причин, що об’єктивно не залежали від нього

2. У випадку, якщо суд апеляційної інстанції вважає, що докази матимуть суттєве значення для вирішення справи

3. За загальним правилом, суд апеляційної інстанції приймає будь-які додаткові докази, які мають відношення до справи, незалежно від того, чи подавались вони до суду першої інстанції

4. Виключно у випадку, якщо учасник справи вказує, що долучення цих доказів має виключне значення для нього

2. З яких підстав позивачка А. НЕ може подавати заяву про відвід судді:

1. Незгода сторони з процесуальними рішеннями судді
2. До складу суду входять особи, які є членами сім'ї
3. Суддя брав участь у справі як свідок, експерт, спеціаліст, перекладач, представник, адвокат, секретар судового засідання або надавав стороні чи іншим учасникам справи правничу допомогу в цій чи іншій справі
4. Суддя брав участь у вирішенні цієї справи в суді першої інстанції

3. Як повинен діяти суд апеляційної інстанції при перегляді рішення у справах про спадкування, які розглядаються за правилами загального позовного провадження, якщо поза увагою доводів апеляційної скарги залишилася очевидна незаконність або необґрунтованість рішення суду першої інстанції?

1. Суд апеляційної інстанції переглядає справу в повному обсязі
2. Суд апеляційної інстанції переглядає справу окремого провадження за тими самими правилами, що і рішення у справах позовного провадження, тому завжди обмежений доводами апеляційної скарги
3. Суд апеляційної інстанції перевіряє виключно дотримання норм процесуального права
4. Суд апеляційної інстанції перевіряє виключно дотримання норм матеріального права

4. Визначте випадки, у яких суд апеляційної інстанції при перегляді цієї справи НЕ обмежений доводами та вимогами апеляційної скарги:

1. Якщо буде встановлено, що суд першої інстанції затягував ухвалення рішення
2. Якщо буде встановлено, що судове рішення не підписано будь-ким із суддів, які зазначені у рішенні
3. Якщо буде встановлено будь-яке порушення норм процесуального права
4. Якщо буде встановлено, що суд першої інстанції розглянув в порядку спрощеного позовного провадження справу, що підлягала розгляду за правилами загального позовного провадження
5. Якщо буде встановлено, що суд першої інстанції систематично і безпідставно відкладав судові засідання
6. Якщо буде встановлено, що суд першої інстанції допустив безпідставне накладення штрафу на учасника справи
7. Якщо буде встановлено, що в ухваленні судового рішення брав участь суддя, якому було заявлено відвід, і підстави його відводу визнано судом апеляційної інстанції обґрунтованими, якщо апеляційну скаргу обґрунтовано такою підставою

5. Визначте послідовність вирішення питання про відвід судді зі складу колегії, яка розглядає справу в суді апеляційної інстанції:

1. Розгляд заяви про відвід щодо її обґрунтованості;
2. Обрання нового складу судової колегії для розгляду справи;
3. Подання заяви про відвід,
4. Задоволення заяви про відвід у разі її обґрунтованості

6. Встановіть відповідність повноважень суду апеляційної інстанції за результатами перегляду рішення суду першої інстанції підставам:

1. Суд першої інстанції ухвалив судове рішення з додержанням норм матеріального і процесуального права

2. Неповне з'ясування обставин, що мають значення для справи судом першої інстанції

3. У суді апеляційної інстанції позивач відмовився від позову і така відмова відповідає вимогам закону.

4. Встановлено, що справа не підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства

А) Суд апеляційної інстанції скасовує судові рішення повністю або частково та ухвалює нове рішення у відповідній частині або змінює його

Б) Суд апеляційної інстанції залишає апеляційну скаргу без задоволення, а судові рішення без змін

В) Суд апеляційної інстанції визнає нечинним судові рішення першої інстанції, яким закінчено розгляд справи, та закриває провадження у справі

Г) Суд апеляційної інстанції постановляє ухвалу про закриття провадження у справі

Фабула 44.

Р. звернулась до К. як винуватця ДТП та Приватного акціонерного товариства «Транспортна страхова компанія» про відшкодування шкоди, заподіяної смертю фізичної особи, скориставшись правилами альтернативної підсудності, за місцем свого проживання. Позивачка стверджувала, що вона є особою пенсійного віку, яка втратила годувальника, тому має право на мінімальний гарантований розмір страхового відшкодування, пов'язаного із втратою годувальника, а саме 170 028 грн., а також просила стягнути 28 383 грн моральної шкоди і 12100 грн на поховання.

Рішенням Тернівського районного суду м. Кривого Рогу від 10 грудня 2024 року позов задоволено частково, стягнуто з ПАТ лише моральну шкоду у розмірі 10 000 грн, оскільки у діях водія вини не встановлено, а порушене кримінальне провадження закрито.

Позичка звернулась до Верховного Суду з апеляційною скаргою, однак апеляційне провадження не було відкрите, оскільки порушено порядок її подання. Тоді вона звернулась до апеляційного суду, посилаючись на те, що до участі у справі в суді першої інстанції не було залучено К. як одного із співвідповідачів, а відсутність вини водія забезпеченого транспортного засобу та закриття кримінального провадження відносно нього не звільняє водія та страховика від обов'язку відшкодувати шкоду, завдану життю чи здоров'ю потерпілого джерелом підвищеної небезпеки. У відзиві на апеляційну скаргу представник ПАТ посилався на порушення правил територіальної юрисдикції, оскільки позов мав бути поданий за загальними правилами підсудності, тобто за місцем реєстрації ПАТ через те, що кримінальне провадження було закрите, і просив направити справу за встановленою підсудністю. Під час підготовки справи до розгляду позивачка подала заяву про відвід колегії суддів через те, що, на її думку, вони проявляють необ'єктивність та упередженість до неї, проте заява не була задоволена у зв'язку з необґрунтованістю.

Апеляційний суд за результатами розгляду апеляційної скарги змінив рішення суду першої інстанції, збільшивши розмір моральної шкоди до 20000 грн, в іншій частині – залишив рішення без змін.

Позивачка звернулась до Верховного Суду з касаційною скаргою, вказуючи на те, що справа має виняткове значення для неї як учасника справи, а також просила змінити рішення суду апеляційної інстанції і стягнути з відповідача гарантований розмір страхового відшкодування.

1. Яка з перелічених осіб та на підставі яких документів може представляти Приватне акціонерне товариство «Транспортна страхова компанія» у цій справі на стадії апеляційного провадження:

1. Законний представник, який діє на підставі ордеру
2. Керівник юридичного відділу товариства на підставі договору про надання правової допомоги товариству

3. Адвокат, який діє на підставі ордеру
4. Юрист, з яким укладено нотаріально посвідчений договір про надання правової допомоги товариству

2. У якому випадку Верховний Суд в порядку цивільного судочинства переглядає в апеляційному порядку судові рішення апеляційних судів:

1. Якщо судові рішення апеляційних судів ухвалені ними як судами першої інстанції
2. У справах окремого провадження, ухвалених місцевими судами
3. У справах про визнання необґрунтованими активів та їх витребування;
4. Верховний Суд не переглядає рішення апеляційних судів в апеляційному порядку, а виступає виключно судом касаційної інстанції

3. Визначте правила територіальної юрисдикції, відповідно до яких позивачка Р. має право пред'явити позов у справі про відшкодування шкоди, заподіяної смертю фізичної особи:

1. За зареєстрованим місцем проживання чи перебування позивача
2. За місцем проживання чи перебування фізичної особи-відповідача або місцезнаходженням юридичної особи-відповідача
3. За місцем проживання чи перебування позивача, але за умови, що на його утриманні перебувають малолітні діти
4. За місцем заподіяння шкоди
5. За місцем останнього місця проживання постраждалої особи
6. За місцем знаходження основної частини майна юридичної особи-відповідача
7. За місцем знаходження майна позивача

4. Визначте підстави, які тягнуть обов'язкове скасування судового рішення суду першої інстанції та ухвалення нового судового рішення у цій справі за результатами апеляційного перегляду:

1. Суд першої інстанції розглянув справу по суті з порушенням розумних строків розгляду
2. Суд порушив 60-денний строк проведення підготовчого провадження
3. Суд прийняв судові рішення про права, свободи, інтереси та (або) обов'язки осіб, що не були залучені до участі у справі
4. Справу розглянуто неповноважним складом суду
5. Суд допустив неправильне застосування норм матеріального права, а саме неправильно розтлумачив закон «Про страхування» та «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів»
6. Суд не затвердив мирову угоду, яку бажали укласти сторони
7. Суд відмовив у задоволенні заяви про врегулювання спору за участю судді

5. Встановіть послідовність інформації, яка міститься в різних складових частинах постанови суду апеляційної інстанції:

1. Доводи, за якими суд апеляційної інстанції погодився або не погодився з висновками суду першої інстанції
2. Строк і порядок набрання постановою законної сили та її оскарження
3. Короткий зміст вимог апеляційної скарги
4. Дата і місце її прийняття, номер справи

6. Визначте відповідність підстав застосування повноважень апеляційним судом у цій справі:

1. Рішення прийнято судом з порушенням правил територіальної юрисдикції, але є поважні причини, через які учасник справи не заявляв про непідсудність справи в суді першої інстанції

2. Учасник справи, який подав апеляційну скаргу, при розгляді справи судом першої інстанції без поважних причин не заявив про непідсудність справи

3. На стадії апеляційного перегляду встановлено, що порушено правила предметної юрисдикції і справа не підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства

4. На стадії апеляційного перегляду встановлено, що у провадженні іншого суду є справа із спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав

А) суд апеляційної інстанції ухвалює постанову про скасування судового рішення суду першої інстанції і залишення позову без розгляду

Б) суд апеляційної інстанції не направляє справу на новий розгляд у зв'язку з порушеннями правил територіальної юрисдикції

В) суд апеляційної інстанції направляє справу за встановленою підсудністю

Г) суд апеляційної інстанції ухвалює постанову про скасування судового рішення суду першої інстанції і закриття провадження у справі

Фабула 45.

ТОВ «АЛЛО» звернулося до суду з позовом до Б., ТОВ «ГУГЛ», третя особа - ГО «Всеукраїнське товариство «К.» про захист ділової репутації, мотивуючи позовну заяву тим, що розміщений на відеохостінгу YouTube відеоролік містить недостовірну інформацію і паплюжить ділову репутацію позивача.

Рішенням Бабушкінського районного суду міста Дніпропетровська від 29 листопада 2022 року у задоволенні позову ТОВ «АЛЛО» відмовлено. Суд

виходив з того, що позивач не відмежував відомості фактичного характеру від думок, поглядів, критичних висловлювань, ідей, оцінок, висловлених відповідачем в порядку реалізації конституційного права на свободу думки і слова.

Позивач подав апеляційну скаргу 18 березня 2023 року, вказавши, що повний текст рішення було отримано лише 16 лютого 2023 р., а причиною пропуску строку на оскарження є введення в Україні воєнного стану з 24 лютого 2022 року. Проте апеляційне провадження не було відкрите.

У касаційній скарзі ТОВ «АЛЛО» просить скасувати ухвалу суду апеляційної інстанції, справу передати до апеляційного суду для продовження розгляду, посилаючись на неправильне застосування судом норм матеріального права та порушення норм процесуального права.

У червні 2023 року ТОВ «ГУГЛ» подало відзив на касаційну скаргу, вказуючи на те, що ухвала суду апеляційної інстанції є законною і обґрунтованою, а тому підстави для її скасування відсутні.

1. Як має діяти суд апеляційної інстанції, якщо ТОВ «АЛЛО» обґрунтовує пропущення строку на апеляційне оскарження введенням в Україні і продовженням дії воєнного стану?

1. Апеляційний суд постановляє ухвалу про відмову у відкритті апеляційного провадження, у зв'язку з тим, що саме посилення на існування воєнного стану не можна вважати поважними причинами, скаржник повинен довести, що введення воєнного стану стало причиною невчасного подання апеляційної скарги

2. Апеляційний суд повинен відкрити апеляційне провадження, у зв'язку з тим, що на законодавчому рівні встановлено, що введення в Україні і продовженням дії воєнного стану є поважною причиною пропуску будь-яких процесуальних строків

3. Апеляційний суд вдруге залишає апеляційну скаргу без руху і надає особі можливість у 10-денний строк додати докази, які свідчитимуть,

що введення воєнного стану стало причиною невчасного подання апеляційної скарги

4. Апеляційний суд постановляє ухвалу про повернення апеляційної скарги, у зв'язку з тим, що самого посилення на існування воєнного стану не можна вважати поважними причинами, скаржник повинен довести, що введення воєнного стану стало причиною невчасного подання апеляційної скарги

2. Які дії суддя-доповідач НЕ проводить у порядку підготовки справи до апеляційного розгляду?

1. У разі встановлення, що рішення суду першої інстанції може вплинути на права та обов'язки особи, яка не брала участі у справі, залучає таку особу до участі у справі як третю особу, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору

2. Якщо позов пред'явлено до неналежного відповідача, за власною ініціативою проводить заміну неналежного відповідача на належного

3. Визначає характер спірних правовідносин і закон, який їх регулює

4. Може залучати до участі у справі співвідповідачів, які не були залучені судом першої інстанції

5. За клопотанням сторін та інших учасників справи вирішує питання про виклик свідків, призначення експертизи, витребування доказів, судових доручень щодо збирання доказів, залучення до участі у справі спеціаліста, перекладача

6. Може визнати нечинним рішення суду першої інстанції повністю або частково

7. За клопотанням учасників справи вирішує питання щодо вжиття заходів забезпечення позову

3. Яке рішення має ухвалити суд касаційної інстанції у цій справі за результатами перегляду ухвали суду апеляційної інстанції про

відмову у відкритті апеляційного провадження за касаційною скаргою ТОВ «АЛЛО»?

1. Постановити нову ухвалу про відкриття апеляційного провадження
2. Ухвалу необхідно залишити без змін, а касаційну скаргу - без задоволення
3. Направити справу на новий розгляд до суду першої інстанції
4. Направити справу на новий розгляд до суду апеляційної інстанції

4. Які з перелічених ухвал суду апеляційної інстанції підлягають оскарженню в касаційному порядку:

1. Ухвали суду апеляційної інстанції про закриття апеляційного провадження
2. Ухвали про відкриття апеляційного провадження
3. Ухвали суду апеляційної інстанції про відмову у відкритті апеляційного провадження
4. Ухвали суду апеляційної інстанції про залишення апеляційної скарги без руху
5. Про повернення апеляційної скарги
6. Ухвали про витребування доказів
7. Ухвали про залучення третьої особи

5. Визначте послідовність вчинення процесуальних дій в суді апеляційної інстанції:

1. Розгляд справи в суді апеляційної інстанції
2. Подання відзиву на апеляційну скаргу
3. Надсилання ухвали про відкриття апеляційного провадження, копій апеляційної скарги та доданих до неї матеріалів учасникам справи
4. Постановлення ухвали про відкриття апеляційного провадження

6. Визначте відповідність постановлення ухвал суду апеляційної інстанції на стадії відкриття апеляційного провадження у разі наявності таких підстав:

1. Особа, яка має право на апеляційне оскарження, пропустила строк на подання апеляційної скарги
2. Скаржник у визначений судом строк не подав заяву про поновлення строку на апеляційне оскарження
3. Скаржник після подання апеляційної скарги, але до відкриття апеляційного провадження, подав заяву про її відкликання
4. Скаржник подав апеляційну скаргу в межах строку на апеляційне оскарження

А) ухвала про залишення апеляційної скарги без руху і визначення строку для подання заяви про поновлення строку на апеляційне оскарження

Б) ухвала про відкриття апеляційного провадження

В) ухвала про повернення апеляційної скарги

Г) ухвала про відмову у відкритті апеляційного провадження

Фабула 46.

Рішенням суду від 16 жовтня 2020 року позов В. до ДП «Украерорух» про стягнення матеріальної допомоги при звільненні працівника за власним бажанням у зв'язку з виходом на пенсію та середнього заробітку за час затримки розрахунку при звільненні задоволено і стягнуто з ДП «Украерорух» матеріальну допомогу в розмірі 518 900 грн та середній заробіток у розмірі 219 740,85 грн.

Постановою апеляційного суду від 09 лютого 2021 року рішення суду першої інстанції скасовано в частині стягнення середнього заробітку у розмірі 219 740,85 грн та ухвалено в цій частині нове рішення, яким у задоволенні цих позовних вимог відмовлено, в іншій частині рішення суду залишено без змін.

30 березня 2021 р. позивачем В., в інтересах якого діє адвокат К. на підставі свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю, було подано касаційну скаргу, у якій він просить скасувати постанову апеляційного суду в частині вирішення позовних вимог позивачки про стягнення середнього заробітку і справу направити до апеляційного суду.

ДП подало до суду відзив на касаційну скаргу В., в якому просило оскаржувану постанову апеляційного суду залишити без змін, а касаційну скаргу - без задоволення, оскільки підприємство було фінансово неспроможне здійснити з працівником повний розрахунок у зв'язку з існуванням обставин непереборної сили, а саме запровадженням на території України карантину через COVID-19, що вважається форс-мажорною обставиною (непереборною силою) згідно з висновком ТПП України від 29 липня 2020 року.

1. Якими документами можуть бути посвідчені повноваження представника В. у цивільній справі на стадії касаційного провадження :

1. ордер адвоката є достатнім документом для посвідчення повноважень адвоката як представника

2. ордер адвоката разом з договором про надання правової допомоги є достатніми документами для підтвердження повноважень представника

3. договір про надання правової допомоги є достатнім документом для посвідчення повноважень адвоката як представника

4. свідоцтво про право на зайняття адвокатською діяльністю є достатнім документом для посвідчення повноважень адвоката як представника

2. Судом касаційної інстанції у цивільних справах є :

1. Касаційний суд України

2. Касаційна палата

3. Вищий спеціалізований суд з розгляду цивільних і кримінальних справ

4. Верховний Суд

3. Яку ухвалу має постановити суд касаційної інстанції на стадії відкриття касаційного провадження, якщо представником позивача не додано до касаційної скарги документи, що посвідчують його повноваження як представника:

1. Ухвалу про відкриття касаційного провадження, у якій зазначається про необхідність додати необхідні документи

2. Ухвалу про відмову у задоволенні касаційної скарги

3. Ухвалу про відмову у відкритті касаційного провадження, у якій зазначається про необхідність додати необхідні документи

4. Ухвалу про залишення касаційної скарги без руху, у якій зазначається про необхідність додати необхідні документи

4. У яких випадках касаційна скарга представника В. може бути не прийнята до розгляду і повернута судом:

1. Не додано копії скарги та доданих до неї матеріалів відповідно до кількості учасників справи

2. Скаргу подано у інший спосіб, ніж до суду касаційної інстанції;

3. Не сплачено судовий збір

4. У касаційній скарзі не викладені підстави для оскарження судового рішення в касаційному порядку

5. Не вказано рішення або ухвала, що оскаржується

6. Касаційну скаргу подано на судові рішення, що не підлягає касаційному оскарженню

7. Касаційна скарга не підписана

5. Визначте послідовність процесуальних дій суду касаційної інстанції на стадії відкриття касаційного провадження у разі отримання касаційної скарги з пропуском строку на касаційне оскарження:

1. Звернення особи протягом десяти днів з дня вручення ухвали про залишення касаційної скарги без руху із заявою про поновлення строку на касаційне оскарження
2. Постановлення ухвали про залишення касаційної скарги без руху у зв'язку з пропуском строків касаційного оскарження
3. Подання касаційної скарги з пропуском строку касаційного оскарження
4. Постановлення ухвали про відкриття провадження у справі, якщо у встановлений строк особа подала заяву про поновлення строку на касаційне оскарження, а підстави визнані поважними

6. Визначте відповідність повноважень суду касаційної інстанції за результатами перегляду постанови суду апеляційної інстанції:

1. Рішення ухвалено з додержанням норм матеріального і процесуального права
2. Рішення ухвалене судом з порушенням правил територіальної юрисдикції
3. Рішення ухвалене з порушенням норм процесуального права, але таке порушення не призвело до ухвалення незаконного рішення
4. Якщо таке судове рішення ухвалено з неправильним застосуванням норм матеріального права

А) суд касаційної інстанції не скасовує судове рішення, залишаючи в силі судові рішення судів попередніх інстанцій

Б) суд касаційної інстанції залишає касаційну скаргу без задоволення, а судові рішення - без змін

В) суд касаційної інстанції скасовує повністю або частково рішення судів попередніх інстанцій і ухвалює нове рішення у відповідній частині або змінює його

Г) суд скасовує судові рішення і передає справу на новий розгляд за встановленою підсудністю, якщо учасник справи, який подав касаційну скаргу, при розгляді справи судом першої інстанції з поважних причин не заявив про непідсудність справи

Фабула 47.

У січні 2023 року С. звернувся до суду з позовом до держави Україна в особі Державної казначейської служби України, голови Печерського районного суду м. Києва про відшкодування моральної шкоди у розмірі 200 000 грн., мотивуючи свої вимоги тим, що в межах розгляду іншої цивільної справи у Печерському районному суді направляв до суду заяви з вимогою повідомити про рух справи, але ні суддя, ні голова суду не надали відповіді, внаслідок чого позивач зазнав психологічне напруження і розчарування. Позивач також посилається на рішення Івано-Франківського окружного адміністративного суду, яким адміністративний позов С. було задоволено і визнано протиправним ненадання головою Печерського районного суду м. Києва відповідей на отримані цим судом його звернення.

Проте рішенням Солом'янського районного суду м. Києва у задоволенні позову відмовлено, оскільки факт визнання дій відповідача протиправними не свідчить про наявність в діях голови суду вини як підстави для відшкодування моральної шкоди, а також позивачем не надано доказів, які підтверджували б пережитий позивачем психологічний стрес і дискомфорт. До того ж, Європейський суд з прав людини у справі «Thomas v. Luxembourg» від 29 березня 2001 року використав принцип, за яким сам факт визнання порушеного права є достатнім для справедливої сатисфакції.

Постановою Київського апеляційного суду рішення Солом'янського районного суду м. Києва скасовано і прийнято нову постанову про часткове

задоволення позову, стягнуто з держави Україна на користь С. 1 000 грн. моральної шкоди, посиляючись на те, що негативні емоції позивача внаслідок тривалого не розгляду трьох його заяв перебувають у причинно-наслідковому зв'язку з бездіяльністю відповідача.

Голова Печерського районного суду м. Києва як відповідач у справі подав до Верховного Суду касаційну скаргу, в якій просить скасувати постанову Київського апеляційного суду і залишити в силі рішення суду першої інстанції. Підставами касаційного оскарження вказаного судового рішення заявник зазначає неправильне застосування апеляційним судом норм матеріального і порушення норм процесуального права, вказував, що суд застосував норми права без урахування висновків щодо застосування норм права у подібних правовідносинах, викладених у постановах Верховного Суду від 28 жовтня 2021 року у справі № 296/3259/20, від 06 вересня 2021 року у справі № 296/3139/20 про те, що сам по собі факт визнання бездіяльності суб'єкта владних повноважень протиправною щодо не розгляду клопотання не свідчить про наявність заподіяння шкоди позивачу.

1. Факти, які встановлені рішенням адміністративного суду про визнання дій голови суду Печерського районного суду протиправними, не доказуються при розгляді цієї цивільної справи про відшкодування моральної шкоди і мають назву:

1. Визнані факти
2. Презюмовані факти
3. Загальновідомі факти
4. Преюдиційні факти

2. Чи може рішення у цій справі бути допущене до касаційного перегляду?

1. Так, оскільки, за загальним правилом, будь-яке рішення підлягає як апеляційному, так і касаційному перегляду

2. Так, але у разі, якщо учасник справи у касаційній скарзі вказує на нові докази, які можуть суттєво змінити рішення у справі

3. Так, але у разі, якщо учасник справи у касаційній скарзі обґрунтував, що рішення у цій справі має виняткове значення для нього, або обґрунтував неможливість спростування обставин, що були встановлені в оскаржуваному рішенні при розгляді іншої справи, за умов наявності підстав для касаційного оскарження, незважаючи на те, що справа є малозначною

4. Ця справа є малозначною, тому рішення у цій справі не може бути допущене до касаційного перегляду, навіть за наявності підстав для касаційного оскарження

3. Яке повноваження має застосувати суд касаційної інстанції у цій справі:

1. Направити на новий розгляд до суду апеляційної інстанції, який допустив порушення

2. Скасувати постанову апеляційного суду і залишити в силі рішення суду першої інстанції

3. Ухвалити нову постанову

4. Змінити постанову суду апеляційної інстанції

4. Визначте підстави касаційного оскарження судових рішень:

1. Неправильне застосування судом норм матеріального права чи порушення норм процесуального права, якщо суд апеляційної інстанції в оскаржуваному судовому рішенні застосував норму права без урахування висновку щодо застосування норми права у подібних правовідносинах, викладеного у постанові Верховного Суду, крім випадку наявності постанови Верховного Суду про відступлення від такого висновку

2. Неправильне застосування судом норм матеріального права чи порушення норм процесуального права за умови, що учасник справи має право на касаційне оскарження усіх рішень та ухвал, якими вирішення

питання про його права та обов'язки, але з обов'язковою вказівкою на те, у чому саме полягає незаконність оскаржуваного судового рішення

3. Неправильне застосування судом норм матеріального права чи порушення норм процесуального права, якщо учасник справи додасть до касаційної скарги докази на підтвердження допущених порушень

4. Неправильне застосування судами попередніх інстанцій будь-яких норм матеріального права

5. Неправильне застосування судом норм матеріального права чи порушення норм процесуального права, якщо відсутній висновок Верховного Суду щодо питання застосування норми права у подібних правовідносинах

6. Порушення судами попередніх інстанцій будь-яких норм процесуального права

7. Якщо скаргник вмотивовано обґрунтував необхідність відступлення від висновку щодо застосування норми права у подібних правовідносинах, викладеного у постанові Верховного Суду та застосованого судом апеляційної інстанції в оскаржуваному судовому рішенні

5. Встановіть послідовність процесуальних дій у суді касаційної інстанції:

1. Приєднання до касаційної скарги
2. Реєстрація касаційної скарги
3. Передача касаційної скарги судді-доповідачу
4. Касаційний розгляд

6. Встановіть відповідність інформації, яка має міститися у кожній частині постанови суду касаційної інстанції:

1. Висновок суду касаційної інстанції по суті вимог касаційної скарги і позовних вимог
2. Дати і місця її прийняття
3. Короткий зміст вимог касаційної скарги

4. Доводи, за якими суд касаційної інстанції погодився або не погодився з висновками суду першої та апеляційної інстанції

- А) У вступній частині
- Б) В описовій частині
- В) В мотивувальній частині
- Г) В резолютивній частині

Фабула 48.

М. у грудні 2022 року звернулася до суду з позовом до Бучанської районної державної адміністрації Київської області, у якому просила визнати незаконними дії Відділу містобудування та архітектури районної державної адміністрації щодо складання містобудівних умов та обмежень (далі - МБУО) забудови земельної ділянки площею 1,80 га, які були надані ТОВ «ЖИТЛОБУД» для проєктування двох 18-ти поверхових житлових будинків на території с. Петропавлівська Борщагівка, посиляючись на те, що МБУО не відповідають державним будівельним нормам щодо гранично допустимої поверховості забудови земельної ділянки, розташованої у сільських населених пунктах, порушують Санітарні правила, суперечать рішенню Петропавлівсько-Борщагівської сільської ради про створення паркової зони на цій земельній ділянці.

Рішенням від 24 січня 2023 року Києво-Святошинський районний суд Київської області, залишеним без змін Постановою Київського апеляційного суду, відмовив у задоволенні позову, обґрунтовуючи його тим, що позивачка не довела, які саме її індивідуальні права та інтереси порушено діями відповідача.

У касаційній скарзі М. просить скасувати рішення судів першої та апеляційної інстанцій та ухвалити нове рішення, вказуючи, що ці суди допустили порушення норм матеріального та процесуального права і застосували норми права без урахування правових висновків, викладених у

постанові Великої Палати Верховного Суду від 24 листопада 2021 року у справі № 1340/3880/18, згідно з яким право на захист порушеного конституційного права на безпечне довкілля належить кожному та може реалізовуватися громадянами особисто або спільно - через об'єднання громадян (громадськість); а також без урахування правових висновків, викладених у постанові Великої Палати Верховного Суду від 12 жовтня 2020 року у справі № 9901/263/20, відповідно до яких у випадку, якщо порушуються права територіальних громад, то будь-який з членів таких громад має право оскаржити відповідну дію чи рішення суб'єкта владних повноважень у суді. Крім того, суди першої та апеляційної інстанцій не надали оцінки доказам, наявним у матеріалах справи; не дослідити обставини, які мають значення для вирішення справи - відповідність оскаржуваних МБУО Генеральному плану с. Петропавлівська Борщагівка, а також факт зміни цільового призначення земельної ділянки.

1. Визначте форми участі фізичних осіб у цивільному судочинстві з метою представництва інтересів інших осіб, а саме територіальної громади:

1. Звернення з позовною заявою, вступ у розпочату справу
2. Вступ у розпочату справу
3. Подання апеляційної та касаційної скарги
4. Звернення з позовною заявою

2. Чи має М. право на звернення до суду в інтересах територіальної громади?

1. Так, оскільки відповідно до положень Загальної Декларації прав людини фізична особа має право на представництво у суді як власних екологічних інтересів, так і екологічних інтересів суспільства з метою захисту порушених екологічних прав людини і громадянина або з метою усунення порушень вимог екологічного законодавства

2. Ні, оскільки інтереси відповідної територіальної громади повинен представляти відповідний орган місцевого самоврядування

3. Так, оскільки відповідно до положень Орхуської конвенції та [Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»](#) фізична особа має право на представництво у суді як власних екологічних інтересів, так і екологічних інтересів суспільства та окремих його членів з метою захисту порушених екологічних прав людини і громадянина або з метою усунення порушень вимог екологічного законодавства

4. Так, оскільки відповідно до положень Міжнародного пакту про громадянські та політичні права фізична особа має право на представництво у суді як власних екологічних інтересів, так і екологічних інтересів суспільства з метою захисту порушених екологічних прав людини і громадянина або з метою усунення порушень вимог екологічного законодавства

3. Яке повноваження має застосувати суд касаційної інстанції у цій справі?

1. Ухвалити нове рішення, надавши правильну оцінку доказам, оскільки суди першої та апеляційної інстанцій не з'ясували всі обставини справи, надавши неправильну оцінку доказам, поданим учасниками справи

2. Рішення судів першої та апеляційної інстанцій скасувати і направити справу на новий розгляд до суду першої інстанції, у зв'язку з тим, що суди першої та апеляційної інстанцій не з'ясували всі обставини справи, не надали оцінки доказам, поданим учасниками справи, та доводам позовної заяви

3. Залишити без змін рішення судів попередніх інстанцій, оскільки відсутні підстави для касаційного оскарження

4. Визначити нечинним рішення попередніх інстанцій, оскільки суди першої та апеляційної інстанцій формально підійшли до вирішення спору та зробили передчасні висновки про відмову в задоволенні позову

4. Визначте особливості касаційного провадження у цій справі:

1. Завжди проводиться судове засідання з повідомленням учасників
2. За загальним правилом, розгляд справи здійснюється в порядку письмового провадження за наявними у справі матеріалами, а судове засідання не проводиться
3. За загальним правилом, проводиться судове засідання з викликом учасників
4. Верховний Суд є судом права, а не факту, тому не може встановлювати або вважати доведеними обставини, що не були встановлені в рішенні чи відкинуті ним, вирішувати питання про достовірність або недостовірність того чи іншого доказу
5. Перегляд судових рішень судів першої та апеляційної інстанції здійснюється судом касаційної інстанції у складі трьох суддів і двох присяжних
6. Перегляд судових рішень судів першої та апеляційної інстанції здійснюється колегією суддів суду касаційної інстанції у складі трьох або більшої непарної кількості суддів
7. Верховний Суд є судом факту, а судом права, тому може встановлювати або вважати доведеними обставини, що не були встановлені в рішенні чи відкинуті ним, вирішувати питання про достовірність або недостовірність того чи іншого доказу

5. Встановіть послідовність процесуальних дій суду касаційної інстанції:

1. Розгляд справи в суді касаційної інстанції;
2. Попередній розгляд справи;
3. Підготовка суддею-доповідачем доповіді, у якій викладає обставини, необхідні для ухвалення рішення суду касаційної інстанції;
4. Призначення справи до судового розгляду за наявності підстав

6. Встановіть відповідність повноважень суду касаційної інстанції:

1. Судами першої та апеляційної інстанції дотримано норми процесуального і матеріального права судами першої та апеляційної інстанцій

2. Сторони уклали мирову угоду на стадії касаційного провадження

3. Порухення норм матеріального та процесуального права допущено тільки судом апеляційної інстанції

4. Суди першої та апеляційної інстанції не дослідили докази, що подавалися сторонами, а саме зміст МБОУ та факт порушення екологічних та санітарних правил

А) суд касаційної інстанції направляє на новий розгляд до суду першої інстанції

Б) касаційна скарга без задоволення, рішення без змін

В) суд касаційної інстанції визнає нечинними рішення судів першої та апеляційної інстанції і закриває провадження у справі, затверджуючи мирову угоду

Г) суд касаційної інстанції направляє справу на новий розгляд до суду апеляційної інстанції

Фабула 49.

ФГ «Вільний селянин» звернулося до суду з позовом до спадкоємців свого колишнього засновника В., а саме до його сина - О. і дружини - Л., з вимогою про визнання за собою права постійного користування земельною ділянкою. Ухвалою Білогірського районного суду Хмельницької області провадження, залишеною без змін Хмельницьким апеляційним судом, провадження у справі закрито на підставі п. 1 ч. 1 ст. 255 ЦПК та роз'яснено позивачеві, що розгляд даного спору віднесено до юрисдикції господарського суду. Під час розгляду справи судом було встановлено, що Державний акт

про право постійного користування землею був виданий В. на підставі рішення Білогірської районної ради для організації фермерського господарства, засновником якого був В.

Суд виходив з того, що спір у справі виник між фермерським господарством як юридичною особою та органом державної влади з приводу виділення у користування земельної ділянки комунальної власності, а тому справа не підлягає розгляду у порядку цивільного судочинства.

Позивач подав касаційну скаргу на ухвалу Білогірського районного суду Хмельницької області та постанову Хмельницького апеляційного суду, просив їх скасувати і направити справу для продовження розгляду до суду першої обґрунтовуючи свої вимоги тим, що спір у справі виник між фермерським господарством і спадкоємцями його засновника - фізичними особами щодо речового права на земельну ділянку.

Крім того, позивач додав до касаційної скарги клопотання про необхідність передачі справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду, аргументуючи тим, що судами попередніх інстанцій було допущено грубе порушення норм процесуального права.

1. Визначте, у порядку якого судочинства повинен розглядатися даний спір:

1. У порядку господарського судочинства, оскільки спір виник між фермерським господарством та органом державної влади як юридичними особами

2. У порядку цивільного судочинства, оскільки спір виник між юридичною особою - фермерським господарством та фізичними особами - спадкоємцями його засновника щодо права постійного користування земельною ділянкою

3. У порядку конституційного судочинства, оскільки однією зі сторін є орган державної влади, представлений органом місцевого самоврядування

4. У порядку адміністративного судочинства, оскільки спір виник між юридичною особою та органом місцевого самоврядування як суб'єктом владних повноважень

2. Чи є підстави для передачі цієї справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду?

1. Так, оскільки питання розмежування предметної та суб'єктної юрисдикцій відносяться винятково до компетенції Великої Палати Верховного Суду

2. Так, але за умов, що питання про передачу справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду буде прийнято одноголосно усім складом суду, що розглядає справу

3. Ні, оскільки Велика Палата Верховного Суду вже викладала у своїй постанові висновок щодо відмежування справ цивільної юрисдикції від інших, згідно з яким однією зі сторін спору, що підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства, є, як правило, фізична особа

4. Ні, оскільки справа відноситься до категорії малозначних і судом касаційної інстанції має бути відмовлено у відкритті провадження взагалі

3. За чією ініціативою вирішується питання про передачу справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду:

1. За власною ініціативою суду, що розглядає справу, або за клопотанням учасника справи

2. Лише за власною ініціативою суду, що розглядає справу

3. Виключно у разі, якщо вимога про передачу справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду міститься у касаційній скарзі учасника справи

4. Передача справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду здійснюється тільки у тих чітко визначених категоріях справ

4. Визначте підстави передачі справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду:

1. Якщо оскаржується рішення у справі, у якій бере участь Уповноважений з прав людини для представництва інтересів фізичних осіб, які через фізичний стан, похилий вік чи з інших поважних причин не можуть самотійно захистити своє право

2. Справа містить виключну правову проблему і така передача необхідна для забезпечення розвитку права та формування єдиної правозастосовчої практики

3. Якщо колегія (палата, об'єднана палата) вважає за необхідне відступити від висновку щодо застосування норми права у подібних правовідносинах, викладеного в раніше ухваленому рішенні Великої Палати

4. Якщо ціна позову у справі перевищує 500 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб

5. Якщо справа має особливе державне значення

6. Коли учасник справи оскаржує судові рішення з підстав порушення правил предметної чи суб'єктної юрисдикції

7. Якщо у справі беруть участь малолітні, неповнолітні, обмежено дієздатні чи недієздатні особи

5. Визначте послідовність процесуальних дій із розгляду справи судом касаційної інстанції, якщо розгляд касаційної скарги здійснюється з повідомленням учасників справи:

1. Сторони та інші учасники справи дають свої пояснення

2. Суддя-доповідач доповідає в необхідному обсязі зміст оскаржуваного судового рішення та доводи касаційної скарги і відзиву на касаційну скаргу;

3. Головуючий відкриває судові засідання і оголошує, яка справа, за чією скаргою та на судові рішення якого суду розглядається

4. Суд видаляється до нарадчої кімнати

6. Визначте відповідність:

1. Якщо ця колегія вважає за необхідне відступити від висновку щодо застосування норми права у подібних правовідносинах, викладеного в раніше ухваленому рішенні Верховного Суду у складі колегії суддів з цієї ж палати або у складі такої палати

2. Якщо колегія або палата вважає за необхідне відступити від висновку щодо застосування норми права у подібних правовідносинах, викладеного в раніше ухваленому рішенні Верховного Суду у складі колегії суддів з іншої палати або у складі іншої палати чи об'єднаної палати

3. Якщо така колегія (палата, об'єднана палата) вважає за необхідне відступити від висновку щодо застосування норми права у подібних правовідносинах, викладеного в раніше ухваленому рішенні Верховного Суду у складі колегії суддів (палати, об'єднаної палати) іншого касаційного суду

4. Якщо відсутня необхідність відступлення від висновку щодо застосування норми права у подібних правовідносинах, викладеного в раніше ухваленому рішенні Верховного Суду у складі колегії суддів з іншої палати або у складі іншої палати чи об'єднаної палати

А. Суд, який розглядає справу в касаційному порядку у складі колегії суддів або палати, передає справу на розгляд об'єднаної палати

Б. Суд, який розглядає справу в касаційному порядку у складі колегії суддів, палати або об'єднаної палати, передає справу на розгляд Великої Палати

В. Суд, який розглядає справу в касаційному порядку у складі колегії суддів, передає справу на розгляд палати, до якої входить така колегія

Г. Розгляд справи продовжується у складі колегії

Фабула 50.

А. звернувся до суду із заявою про перегляд за нововиявленими обставинами судового наказу від 08.09.2022 року, яким з нього на користь Б. стягнуто аліменти на утримання неповнолітніх дітей у розмірі однієї третини заробітку (доходу) платника аліментів, але не більше десяти прожиткових мінімумів на дитину відповідного віку, щомісяця, починаючи стягнення з 05.07.2022 року до досягнення дітьми повноліття. В обґрунтування заяви вказує, що 05.07.2022 року, під час звернення до суду з заявою про видачу судового наказу про стягнення аліментів, заявниця, достеменно знала, що їх неповнолітні діти з 31.03.2022 року з нею не проживають, вивезені до Великої Британії, передані на виховання сестри А., але суд про це не повідомила. Як докази А. надав суду копію нотаріально посвідченою спільної заяви із Б., відповідно до якої ними надано згоду на тимчасовий виїзд дітей до Сполученого Королівства Великої Британії та інших країн, тому вважає, що підстави для стягнення з нього аліментів відсутні.

1. У який спосіб боржник має право захистити своє право, якщо не погоджується з видачею судового наказу у цій категорії цивільних справ?

1. Боржник може подати заяву про перегляд судового наказу за нововиявленими обставинами

2. Боржник має право оскаржити судовий наказ до суду апеляційної інстанції

3. Боржник має право подати заяву про скасування судового наказу до того суду, який його видав

4. Боржник має право подати заяву про перегляд судового наказу за виключними обставинами

2. Якщо будуть підтверджені нововиявлені обставини, то яке рішення має ухвалити суд?

1. Про відмову у відкритті провадження.

2. Про скасування судового наказу і відмову у видачі судового наказу за заявою про стягнення аліментів.

3. Про закриття провадження у справі.

4. Про залишення в силі судового наказу.

3. У який строк може бути оскаржене рішення про скасування судового наказу, ухвалене за результатами перегляду наказу за нововиявленими обставинами?

1. З дотриманням загальних строків апеляційного оскарження рішення, тобто протягом тридцяти днів з дня його проголошення

2. Протягом 15 днів з дня його отримання, оскільки рішення ухвалене за результатами перегляду судового наказу

3. Протягом двадцяти днів з дня отримання судового рішення

4. Протягом п'ятнадцяти днів з дня його проголошення

4. Підставами для перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами є:

1. Істотні для справи обставини, що не були встановлені судом та не були і не могли бути відомі особі, яка звертається із заявою, на час розгляду справи

2. Встановлений вироком або ухвалою про закриття кримінального провадження та звільнення особи від кримінальної відповідальності, що набрали законної сили, факт надання завідомо неправильного висновку експерта, завідомо неправдивих показань свідка, завідомо неправильного перекладу, фальшивості письмових, речових чи електронних доказів, що призвели до ухвалення незаконного рішення у даній справі;

3. Ті обставини, які виникли після прийняття рішення

4. Скасування судового рішення, яке стало підставою для ухвалення судового рішення, що підлягає перегляду

5. Встановлення вироком суду, що набрав законної сили, вини судді у вчиненні кримінального правопорушення, внаслідок якого було ухвалено судове рішення

6. Встановлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні даної справи судом

7. Встановлена Конституційним Судом України неконституційність (конституційність) закону, іншого правового акта чи їх окремого положення, застосованого (не застосованого) судом при вирішенні справи, якщо рішення суду ще не виконане

5. Визначте послідовність процесуальних дій суду у разі, якщо особа, яка подала заява про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, згодом відмовилася від заяви:

1. Відкриття провадження за нововиявленими або виключними обставинами;

2. Закриття провадження за нововиявленими або виключними обставинами і постановлення відповідної ухвали

3. Відмова особи, яка подала заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, від такої заяви до початку розгляду справи у судовому засіданні;

4. Подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами і передача заяви судді або колегії суддів;

6. Визначте відповідний суд, до якого потрібно подавати заяву про перегляд судового рішення у зв'язку з нововиявленими або виключними обставинами:

1. Якщо оскаржується судове рішення суду апеляційної інстанції у зв'язку з тим, що вироком суду встановлено факт фальшивості письмових та

електронних доказів, що призвели до ухвалення незаконного рішення у даній справі

2. Якщо оскаржується судове рішення суду касаційної інстанції у зв'язку з тим, що Конституційним Судом України встановлена неконституційність закону, іншого правового акта чи їх окремого положення, застосованого судом касаційної інстанції при вирішенні справи

3. Якщо оскаржується судове рішення будь-якої інстанції у зв'язку з тим, що міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, встановлено порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні даної справи судом

4. Якщо оскаржується судове рішення суду першої інстанції у зв'язку з тим, що скасовано судове рішення, яке стало підставою для ухвалення судового рішення, що підлягає перегляду

А) Заява подається до суду першої інстанції

Б) Заява подається до суду касаційної інстанції

В) Заява завжди подається до Верховного Суду, але розглядається у складі Великої Палати

Г) Заява подається до суду апеляційної інстанції